

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

80'inci Birleşim
14 Nisan 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Samsun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın Şehir Hastanesine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, skuter kazalarına ilişkin açıklaması
- 2.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, otomobil yetkili satıcılarının sarf malzemelerine uyguladıkları fahiş fiyatlara ilişkin açıklaması
- 3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, tarım ve hayvancılıkta Türkiye'nin geldiği noktaya ilişkin açıklaması
- 4.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Yıldırım Akbulut'un vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tarlabası Toplum Merkezine ilişkin açıklaması
- 6.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Aile Sosyal Destek Programı kapsamında çalışan emekçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Dünya Yetimler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, uyuşturucuyla topyekûn mücadele edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarında ihracattaki artışa ilişkin açıklaması
- 11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, terörle mücadele esnasında yaralanıp malul sayılmayan gazilere ilişkin açıklaması
- 12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'da yaşanan don afetinden etkilenen kayısı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na; ehliyet affı, öğrenci affı ve bedelli affı çıkarılmasına ilişkin açıklaması
- 14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, AK PARTİ devrisaadetinde Kütahya'nın yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 15.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, 11'inci Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'nda gençlerimizin başarısına ilişkin açıklaması
- 16.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, emeklilerin bayram ikramiyelerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Türk Tarih Kurumunun kuruluş yıl dönümüne ve Kutlu Doğum Haftası'na ilişkin açıklaması
- 18.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emeklilerin bayram ikramiyelerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 19.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Cumhuriyet İttifakı ortaklarının ekonomik durum hakkında görüş ayrılıklarına ilişkin açıklaması
- 20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması
- 21.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, ülkede yaşanan giyim, gıda ve kira krizine ilişkin açıklaması
- 22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na, yüksek tarımsal girdi fiyatlarına ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının içinde bulunduğu borç batağına ilişkin açıklaması
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ve Filipinler'de etkili olan Megi tropikal kasırgasına ilişkin açıklaması
- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Enfal katliamının 34'üncü yıl dönümüne, Merkez Bankasının bugün açtığını faiz oranına, Tüm Emekliler Sendikası ve Emekliler Dayanışma Sendikasının 16 Nisanda düzenleyeceği mitinge, Türk Hava Yolları yöneticileri için belirlenen huzur hakkına ve "haram" lafını kullanırken iktidar ortaklarının dikkat etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na, Yıldırım Akbulut'un vefatının 1'inci yıl dönümüne, Türkiye Büyük Millet Meclisine kolonya ve dezenfektan tedarik eden firmanın Meclisle nasıl ilişkilendiğinin şeffaf bir şekilde ortaya çıkarılmasına ve Başkanlık Divanının bu konunun takipçisi olması gerektiğine, Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a ilişkin yürütmeyi durdurma başvurularına Anayasa Mahkemesinin derhâl karar vermesini beklediklerine ve Türk Hava Yolları yöneticileri için belirlenen huzur hakkına ilişkin açıklaması

- 26.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Yıldırım Akbulut'un ölüm yıl dönümüne ve 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması
- 27.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 28.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ile Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in 78'inci Birleşimde yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ilkökul eğitiminin daha etkili olması için beden eğitimi, resim ve müzik gibi derslere branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 30.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, GAP'ın bitirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 32.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Rusya-Ukrayna savaşının Türkiye turizmine etkisine ilişkin açıklaması
- 33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2021 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükûmetinin tiyatrolara verdiği desteğe ilişkin açıklaması
- 36.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın Şehir Hastanesinin altyapısıyla ilgili kurumlar arasındaki sorunlara ilişkin açıklaması
- 37.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Ergene Nehri'ni sanayi atıklarının kirlettiğine ilişkin açıklaması
- 38.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, engelli ve yaşlılık maaşı alan vatandaşlara da bayram ikramiyesinin verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 39.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'nın Sarıgöl ilçesi Dadağlı Mahallesi'nde meydana gelen don afetine ilişkin açıklaması
- 40.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, bugün şehit olan Semih Uçay'a Allah'tan rahmet dilediğine ve PKK terör örgütünü ve destekleyicilerini lanetlediğine ilişkin açıklaması
- 41.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da yaşanan don afetinden etkilenen kayısı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 42.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, Malatya'da meydana gelen don afetinin yarattığı hasarın tespitine ilişkin açıklaması
- 43.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'un Düzköy ilçesinin Gülcana ve Alazlı Mahallelerindeki heyelan tehlikesine ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, birinci oturumda Manisa Milletvekili Özgür Özel'in dile getirmiş olduğu konuya ilişkin konuşması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, gıda üretiminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- HDP Grubunun, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözgü ve arkadaşları tarafından, emeklilerin sorunlarının çözümüne yönelik atılacak adımların belirlenmesi amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, TÜRKŞEKER'e bağlı makine fabrikalarının atıl duruma getirilmesinin araştırılması amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/5250) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21)
- 2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 184)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarıcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 186)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189)

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190)

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4098) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 317)

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 147)

9.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 181)

10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 296)

11.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 309)

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 178)

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarıcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

4.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

5.- (S. Sayısı: 296) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

6.- (S. Sayısı:190) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

7.- (S. Sayısı:191) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

8.- (S. Sayısı:317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

9.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

10.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, İbadet yerlerine ve cemevlerine ibadethane statüsü tanınması ile ilgili verilen kanun teklifleri ve soru önergelerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/60972)

2.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 27'nci Dönemde görev yapan milletvekillerinden hukuk alanında çalışmış olan veya hukuk eğitimi alanlara,

27'nci Dönemde görev yapan milletvekillerinden sağlık alanında çalışmış olan veya sağlık eğitimi alanlara,

İlişkin soruları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/61079), (7/61080)

3.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Şanlıurfa ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Mersin ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
Muğla ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61309), (7/61310), (7/61316)

4.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Muğla ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Şanlıurfa ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, İstanbul'da görevli bir okul müdürü hakkında yürütülen soruşturmaya,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61311), (7/61315), (7/61605)

5.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Şanlıurfa için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Muğla için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Mersin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine,
İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61312), (7/61314), (7/61317), (7/61709)

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Mersin ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61313)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Muğla ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Şanlıurfa ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Muğla için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Mersin ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına,

Mersin ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Şanlıurfa için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

Şanlıurfa ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,
Muğla ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Mersin için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara,

İlişkin soruları ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61390), (7/61391), (7/61392), (7/61393), (7/61394), (7/61395), (7/61396), (7/61397), (7/61398)

8.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'da kıyıya vuran denizanalarına yönelik alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/61466)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Rize'de bir okul servisinin karıştığı kazaya,

- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2018 yılından bu yana kırsal alandaki kadınlara yönelik verilen eğitimlere,

- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son bir yıl içinde yapılan direksiyon sınavlarıyla ilgili iddialara ve yapılan itirazlara,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61604), (7/61705), (7/61867)

10.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Edremit Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde yaşandığı iddia edilen taciz olayına,

- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yeniköy ilkokulunun çatısının onarılması talebine,

- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Çanakkale Köprüsünün işletme süresine,

- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde Akçaburgaz Mahallesinin okul ihtiyacına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61606), (7/61607), (7/61704), (7/61710)

11.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, son üç yılda 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/61644)

12.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, Kronik Hastalara Yönelik Elektrik Desteği Programı'na ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61675)

13.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, 2018'den bu yana sosyal yardım alan kişilere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61807)

14.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde bulunan bir lisede düzenlenen etkinliğe katılan bir konuşmacının sarf ettiği sözlerle,

- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61854), (7/61865)

15.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluğlu'nun, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata,

- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata,

- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata,

- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata,
- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata, ilişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/61855), (7/61856), (7/61857), (7/61858), (7/61859)
- 16.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kronik hastalara yönelik elektrik desteğinin artırılması talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61965)
- 17.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Mahirbey köyüne okul yapılması talebine, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Bayırbağı köyündeki ilköğretim okulu binasının yenilenmesine, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karakuş köyüne okul yapılması talebine, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yukarısalıpınar köyündeki okulun onarım ve tadilat ihtiyacının giderilmesi talebine, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney köyünün ilköğretim okulu binasının yenilenmesine, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şatıroğlu köyündeki ilköğretim okulu binasının yenilenmesine, ilişkin soruları ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/62177), (7/62178), (7/62180), (7/62181), (7/62183), (7/62184)
- 18.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Elektrik Tüketim Desteği Yardım Programı'ndan yararlanma koşullarının yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/62226)

14 Nisan 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80'inci Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Ekrem Çelebi'ye aittir.

Buyurun Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ağrı ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. İçerisinde bulunduğumuz Şehitler Haftası ile Turizm Haftası'nı da kutluyorum. Özellikle ülkemizin bu sene çok başarılı bir turizm sezonu geçirmesini tüm kalbimle temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bundan tam yüz dört yıl önce 14 Nisanda Diyadin, Doğubeyazıt, Hamur, Patnos, Taşlıçay ve Tutak'ta, 15 Nisanda Ağrı'da, 16 Nisanda Eleşkirt'te bağımsızlığımızdan asla vazgeçmeyeceğimizi bir kez daha tüm dünyaya haykırarak yılmadan, usanmadan ve korkmadan düşmana başkaldıran kahraman Ağrılılar büyük bir destan yazmıştır; işgalci Rus ve Ermeni güçlerini bu aziz topraklardan kovmuşlardır. Bugün, bu topraklar üzerinde kirli hesap yapan güçlere unutamayacakları bir ders verdiğimiz bir gündür; bugün, Ağrı'mızın gurur günüdür.

Değerli milletvekilleri, "Ağrı" denildiğinde insanın aklına düşler diyarı geliyor; cennet vatan Türkiye'mizin çatısı, 5.137 metre yüksekliğinde göz nurumuz, muhteşem heybetini ve güzelliğini bizlere gösteren, efsaneleriyle bütünleşmiş, övünç kaynağımız Ağrı Dağı geliyor; Osmanlı mimarisinin Anadolu'da günümüze ulaşabilen, Kerem ile Aslı'nın aşk hikâyesinin geçtiği, dilden dile dolaştığı tek saray İshak Paşa Sarayı geliyor. "Ağrı" denildiğinde insanın aklına açık hava müzesi, Alaska'daki meteor çukurundan sonra dünyanın en büyük çukuru -biliyorsunuz Doğubeyazıt'ımızda- Nuh'un Gemisi'nin izi, Diyadin Kanyonu ve kaplıcaları ile Meya Mağaraları -Diyadin ilçemizde- kuş cenneti, Balık Gölü, Aladağlar, Köseadağ, Murat Nehri, Süphan Dağı geliyor. "Ağrı" denildiğinde insanın aklına bölgenin en önemli inanç merkezlerinden biri olan Ahmed-i Hani'nin türbesiyle, tarihiyle, kültürüyle, doğasıyla, balıyla, insanlığın 2'nci kez dünyaya geldiği Nuh'un Gemisi'yle dünyaya yeniden hayat veren bir yeşil il geliyor.

Biliyorsunuz, Malazgirt Meydan Muharebesi'nin büyük bir kısmı Ağrı ilimizin Patnos ilçesinin Doğansu köyünde, eski adıyla Sultanmut köyünde geçmiştir. Geçen sene de yine aynı konuşmayı burada yaptım. Bana göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu tarihin ismini de değiştirmesi lazım, Patnos'un da burada hakkının verilmesi lazım. Bu meydan muharebesinin isminin "Malazgirt ve Patnos Meydan Muharebesi" olarak değiştirilmesini takdirlerinize sunuyorum.

Anadolu'yu Türklere ve Müslümanlara yurt eden Büyük Selçuklu Hükümdarı Sultan Alparslan'ı huzurlarınızda rahmetle anıyorum. Burada Anadolu'nun yurt edilmesinde Ağrılıların çok büyük bir payı olduğunu da zikretmeden geçemeyiz değerli milletvekillerimiz.

Kadim şehrimiz Ağrı ne yazık ki yıllarca terörün acısını çekmiş ve maalesef terörle anılmıştır. Hamdolsun, bugün artık bölgemiz huzur ve yatırımlarla anılıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın "Batı'da ne varsa Doğu'da da o olacak." sözleri üzerine Ağrı ilimizdeki önemli yatırımlardan bazılarını sizlere arz etmek istiyorum. Özellikle tekstille... Biliyorsunuz, bizde doğurganlık olayı çok fazla olduğu için biz tekstile önem verdik. 2018 yılında merkezî hükümet bütçesinden göndermiş olduğumuz 75 trilyon lira parayla ilimizde 56 bin metrekareyi geçkin bir alana fabrikalar kurduk ve şu anda da burada 3 binin üzerinde istihdamımız, insanımız

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

çalışıyor. Yine, bununla bitmedi, ayrıca, 2021 yılında merkezî hükûmet bütçesinden yine eski parayla 52 trilyon lira gönderdik. Burada da Patnos, Doğubeyazıt, Tutak, Diyadin ve Eleşkirt ilçelerimize yaklaşık olarak 9 tane tekstil fabrikası kuruyoruz. Burada, ilçelerimizde 45 bin metrekare kapalı alanımız olacak. Buraların bütünü bittiğinde yaklaşık olarak 20 bin insanımızın biz istihdamını hedeflemekteyiz. Ayrıca, Diyadin ilçemize 160 milyon dolarlık yatırım yaptık.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, özellikle AK PARTİ hükûmetlerinden önce bu bölgelerde sadece terör kol geziyordu ama hamdolsun, AK PARTİ'yle birlikte hem yer üstü hem de yer altı madenlerimizi bu bölgelerimizde çıkarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

TMSF'deki Koza Yatırımla birlikte 20 ton altın, 3,5 ton gümüş çıkarmayı burada hedefliyoruz, temelimizi de geçen sene attık, inşallah bundan sonraki süreçte buraları bitireceğiz. Bittiği takdirde sadece bu lokasyonda 1.500 kişinin biz istihdamını sağlayamayız hedeflemekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, ekonomik kalkınmadan büyümeye, eğitimden sağlığa kadar her alanda güçlü ve büyük Ağrı idealini emin adımlarla hayata geçiriyoruz. Kültürüyle, doğasıyla, efsaneleriyle eşsiz bir coğrafyaya ve medeniyete ev sahipliği yapan Ağrı'mızın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümünde bize bu onuru veren, bu sevinci, bu bayramı yaşatan başta Kurtuluş Savaşı'mızın büyük komutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi saygı, minnet ve rahmetle anıyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Samsun'un sorunları hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar'a aittir.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, Samsun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Samsun ilimiz, tarih, kültür ve doğa turizmi bakımından oldukça zengin illerimizin başında yer almaktadır çünkü Samsun ilimiz yaklaşık iki bin sekiz yüz yıllık bir tarihe sahiptir, bu kadim topraklarda Helenistik Dönem'e ait eserler, mezarlar bulunmaktadır. Ancak bu kadar zengin kültüre sahip olan Samsun'umuzda ne yazık ki bu zenginliği sergileyeceğimiz müzemiz hâlâ açılmamıştır. Müzenin yapımı yaklaşık altı yıl önce başladı, 2017 yılında yapımına ara verildi, 2019 yılında firmanın sorunlar yaşaması dolayısıyla müze yapımına yeniden başlanacağına dair bilgiler bize ulaştı. Bununla ilgili 3 Ocak 2020 tarihinde verdiğim soru önergesine Kültür Bakanlığı tarafından 19 Mart 2020 tarihinde gecikmeli olarak cevap verilmiş ve 2020 yılında müzenin açılacağı planlanmıştı. Bugün, 2022 yılında bulunuyoruz, maalesef, hâlâ ne zaman açılacağına dair bir bilgi bizim tarafımızda bulunmamaktadır. Bize verilen sözlü ifadelerde 2023 yılında müzenin açılacağı ifade edilmektedir. Hâlbuki bu müzede yaklaşık 18 bin eser mevcuttur. Bu 18 bin adet eser de başka depolarda bulunmakta ve bunun akıbeti konusunda da bir fikrimiz yok. Ümit ediyoruz ki bu nadide eserler depoda çürümez, bir an önce sergilenir. Ben buradan bir kez daha uyarıyorum; yılan hikâyesine dönen bu müze çalışması artık bir an önce bitsin, kadim şehrimiz Samsun da müzesine kavuşsun.

Yine, önemli sorunlarından bir tanesi Samsun Şeker Fabrikası. Bu da yılan hikâyesine döndü. Bugün Türkiye Şeker Fabrikalarının elinde bulunan en genç fabrikalardan bir tanesi Samsun Çarşamba Şeker Fabrikası, yapım tarihi 1989. Hâlbuki, bakın, bugün şekerle ilgili çok ciddi sorunlar yaşıyoruz. Bunun hizmete alınması için lazım olan para sadece ve sadece 5 milyon dolar, 60 milyon TL. Bunu Şeker Fabrikaları Genel Müdürüyle müteaddit defalar konuştuk, yine bölge milletvekillerimizle müteaddit defalar konuştuk, gündeme getirdik. Artık buna devlet hiç olmazsa bir 60 milyon ayırsın, bu fabrika da bir an önce hizmete girsin. Bu sene 10 bin ton civarında pancar ekimi yapıldı. Hâlbuki bu fabrika devreye girse 150 bin ton civarında pancar ekmek mümkün. Bunun bölgeye katkısını burada söylemeye gerek yok. Hayvancılıktan tutun, bir sürü yan sektörlerde de ekonomiye katkısı var. Bunu müteaddit defalar bu kürsüden gündeme getirmeye çalıştık, bugün bir kez daha ben altını çiziyorum. Artık stratejidir, şudur budur, her gün konuşuyoruz. Tamam, oldu, olacak, yapıldı, yapılacaktır, "cek", "cak"lardan daha çok bu tesisin yapılmaya ve hizmete girmeye ihtiyacı var. Ümit ediyorum bu uyarımızdan sonra bu rakam ayrılır, bu rakam Türkiye için ciddi bir rakam değil. Şeker fiyatının tavan yaptığı günümüzde, fiyatların anormal yükseldiği bir dönemde, özel sektörün şeker piyasasını bloke ettiği bir dönemde regülasyon açısından da bu fabrikanın bir an önce yapılmasına ihtiyaç var. Bu parayı artık bir an önce ayırın diyorum, bu kürsüden bir kez daha uyarıyorum.

Yine, üçüncü sorunumuz hızlı tren. Bugün doğudan batıya Karadeniz'de maalesef tren yolundan bahsetmek mümkün değil. Zaman zaman görüşüyoruz, Demiryollarıyla görüşüyoruz, hâla işte fizibilite aşamasında, proje aşamasında. Kaldı ki bu demir yolunun bırakın Samsun'a uzanmasını, ta Hopa'ya kadar uzanması lazım ama bununla ilgili bir plan var mı yok mu, bununla ilgili de bir bilginiz yok. Sivas'tan başlayıp Sivas'ın Kalın köyünden başlayıp Samsun'a ulaşan meşhur bir demir yolumuz var; bu, daha çok taşımacılıkta kullanılıyor. Bunun da tamiri, tadilatı yapıldı, yapılıyor, bitti bitiyor; aynı yılan hikâyesi. Tahmin ediyorum, hiç olmazsa taşımacılık açısından bu hat devreye alınabilirse doğudan batıya, özellikle iç kesimlere yani limana malzemenin ulaşması açısından bu demir yolu çok önemli. Bir de fiyatlar çok arttı. Size de söylüyorlardı, dün taşımacılıkla ilgili konuştuk, demir yolu taşımacılığı bugün en ucuz taşımacılıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Dolayısıyla bir an önce buranın da devreye alınmasında fayda var. Bunlarda küçük dokunuşlar, küçük rakamlarla büyük hizmetlere vesile olabiliriz. Onun için bunun bir an önce gündeme alınmasında fayda var.

Diğer bir konu, meşhur Bafra Kuş Cenneti'miz. Burada daha önce UNESCO'ya müracaat edilmişti. UNESCO Kültür Mirası Listesi'ne alınmasına yönelik çalışmalar yapılacaktı ama maalesef burada da bir türlü... Doğayla iç içe, doğaya zarar vermeden burada bazı yatırımların yapılması lazım. Burası çok özel bir alan. Bugün Türkiye'deki manda varlığının önemli bir kısmı Samsun ilimizde bulunmaktadır. Aynı zamanda bu Bafra bölgesi de doğal ortamda mandaların yaşadığı, yıldı atlarının yaşadığı ender, enteresan yerlerden biridir. Hepinizi de ben şahsen buradan da misafir etmek üzere Samsun'a davet ediyorum. Buradaki lagünler Türkiye'de eşî benzeri olmayan lagünlerdir. İnşallah, bununla ilgili de çalışmalar yapılır, Samsun 19 Mayıs Kuş Cenneti de UNESCO Kültür Mirası'na girer diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Aydın Şehir Hastanesi hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız'a aittir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bekir ağabey, Hüseyin konuşuyor, dikkat et sen de.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın Şehir Hastanesine ilişkin gündem dışı konuşması

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tabii, daha gelmeden, hemen İbrahim laf attı.

AK PARTİ'nin bir özelliği var; her seçimde vaat vermeyi çok sever. Aydın'ımıza da 2002 yılında, AK PARTİ kurulduğunda, geldiğinde Aydın'ın en büyük sorunu olan hastaneyi yapacağını, devlet hastaneleri yapacağını sözünü verdiler. Aydınlılar, tam on sekiz yıl boyunca bekledi, on sekiz yıl boyunca. 2011'de, seçimden önce, Aydın büyükşehir olmadan önce, Aydın sınırlarının dışında 139 dönüm bir yer var, Özel İdareyle beraber orada hastane yerini tespit ettiniz. Yine, Özel İdare, Valilikle beraber imar durumu çıkarıp emsal 1.0 koydunuz; yine temel atılmadı. 2014'te Aydın Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet Halk Partisinin eline geçtikten sonra orada bir çalışma yaparak getirdiniz, şunu dediniz: "Emsal 1.0 yetmez, 1.3 yapalım. Kat yüksekliliği serbest." Hem Efeler Belediyemiz hem de Büyükşehir Belediyemiz onayladı. İhtiyaç var mıydı? Vardı tabii ki. Bütün Aydın halkı, bu hastaneyi on sekiz yıldır bekliyoruz.

Peki, işte, 2020 yılının 11'inci ayında temel atıldı şehir hastanesinde değerli arkadaşlar. Burayı iyi dinlemenizi istiyorum, Aydın milletvekilleri özellikle. O bölgede yollar yok, altyapı yok, arıtma yok. Bir yazı yazıyorlar Büyükşehirimize "Buranın altyapısını ve yollarını yapın." diye. Büyükşehir de Sağlık Bakanlığına bir yazı yazıyor, diyor ki: "Ben buraların yollarını yapacağım ama buranın imarı yok, 18'in uygulamasını nasıl yapacağım?" diye apar topar Valinin kontrolünde Çevre ve Şehircilik İl Müdürü, Tarım İl Müdürü beraber bir çalışma yapıyorlar, Büyükşehir sunuyorlar. Büyükşehir bunu kabul ediyor ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geliyor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında onaylanıyor, en son Tarım Bakanlığında gidiyor.

Şimdi, ben özellikle AK PARTİ milletvekillerine soruyorum: Bir yıldan beri dosya orada. Neden acaba imzalanmıyor? O imarı biz yapmadık ki. Tarım İl Müdürü çalışması var. O da zaten burada. Tekrar ediyorum, aynı tarihte kendileri hazırlamış Büyükşehir Belediyesine göndermişler. Büyükşehir Belediyesi de onaylamış ama Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli bir yıldan beri dosyayı imzalamıyor. Evet, şu an Bakan değişti. Ben buradan sesleniyorum, Aydınlıların adına sesleniyorum: Altyapı yapmak istiyorsanız, yolları yapmak istiyorsanız acilen Tarım Bakanlığı bu dosyayı imzalasın, Büyükşehir göndersin. Aksi takdirde 2023'te hastaneyi açacaksınız; altyapı yok, kanalizasyon yok, yolu yok. Bunu iyi dinleyin, yolu yok. Yani siz alıksınız, Süleyman Soylu diyor ya: "Siz yıkın, arkadan kanun gelir." Cumhuriyet Halk Partisi Belediyeleri olarak kanun dışı hiçbir şey yapmayacağız. Eğer çok istiyorsanız, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında sesleniyorum, altyapıyı yapın; Ulaştırma Bakanlığında, Karayollarına sesleniyorum, gelin yolları yapın. Aksi takdirde, 2023'te açacağınız o hastanenin -on sekiz yıldan beri bekliyoruz- yolları ve altyapısı yok. Yapmayacaksanız, o zaman o projeyi onaylayın, gönderin. Büyükşehir Belediye Başkanımız Özlem Çerçioğlu şu an yapmaya hazır değerli arkadaşlar.

Yine, bir AK PARTİ milletvekili arkadaşımız bir basın açıklaması yapıyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak kimden ne gelirse gelsin basın ve gazetecilere yapılan her türlü saldırıyı nefretle, şiddetle kınıyoruz, bunu bilin. Bizim dönemimizde hiçbir zaman gazeteci dövülmemiştir ama bir milletvekili arkadaşımız dün basın toplantısında bir Belediye Başkanımızı suçluyor arkadaşlar. Bu ahlaki değil. Failler yakalanmış, Emniyet tarafından sorgulanıyor. Bir ortaya çıksın neden kavga çıkmış, nasıl olmuş? Ortaya çıkmadan bizim Belediye Başkanımızı zan altında bırakmayın. Bu kumpasları da boş verin, tutmaz CHP'ye. O yüzden, eğer yapılan o yazılı açıklamada her Kürt vatandaş, her müteahhit PKK'lıysa o sizin sorunuz. Sizin İçişleri Bakanınız var, sizin Adalet Bakanınız var; bunu sorgularsınız, ona göre karar verirsiniz. Daha sorgulaması bitmeden... Belediye Başkanımız hukukçu bir arkadaşımız, bir karıncayı bile incitmez. Size buradan ekmek çıkmaz, iktidarla da bu iş olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Bu vesileyle o milletvekili arkadaşımız çıksın, Belediye Başkanımızdan özür dilesin.

Yine, tekrar ediyorum, sonuç, AK PARTİ'nin Aydın Milletvekilleri, bunu acil onaylayın; aksi takdirde, tekrar ediyoruz, Büyükşehir Belediye Başkanımız Özlem Hanım şu teklifi de ediyor: "Yapmayacaksınız, buyurun gelin siz yapın." deyin." Eğer bize bırakıyorsanız bir an önce bu planlar imzalsın ve Aydın Büyükşehir'e gönderilsin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkanım, cevap vermek istiyorum sataşmadan.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sataşma var.

BAŞKAN – Hiçbir sataşma yok Bekir Bey, ben dinledim çok dikkatli.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Nasıl olacak, ortada mı kalacak Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, skuter kazalarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayıları gitgide artan ve kullanımı yaygınlaşan, trafiğe çıkarılmasında da bir kısıtlama olmayan, isteyen herkesin satın alıp trafiğe çıktığı ve özellikle gençlerin kullandığı elektrikli skuterler trafikteki güvenliksiz ortamlardan dolayı birçok kazaya sebebiyet vermekte. Son dönemde de ülke genelinde büyük bir hızla yaygınlaşan bu güvenliksiz araçların yanı sıra bir de ehliyetsiz ya da dikkatsiz araç kullananlar yüzünden ağır veya ölümcül kazalar meydana gelmektedir. Sadece Gaziantep'te aynı yerde iki günde 2'nci skuter kazasının yaşanması ve birinde genç bir kızımızın yaşamını yitirmesi durumu vahametini ortaya koymaktadır. Antep gibi kalabalığın ve kargaşanın yaşandığı kentlerde bu tip araçlar için trafikte gerekli planlamalar yapılmadan izin verilmesinin bedeli maalesef ağır oluyor. Bu plansızlığın ve sorumsuzluğun bedelini maalesef gencecik bir kızımız, ehliyetsiz bir sürücünün çarpması sonucu, hayatının baharında iken canıyla ödedi.

Trafikteki düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi adına yetkilileri göreve davet ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Vahapoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, otomobil yetkili satıcılarının sarf malzemelerine uyguladıkları fahiş fiyatlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Otomobil yetkili satıcıları, üretici garantisi kapsamında olan 0-5 yaş aralığındaki araçların her türlü periyodik bakım, yağ, filtre ve benzeri parça değişim işlemlerinin kendi servislerinde yapılmasını, kendi servislerinde yapılmayan bakımların garantiyi bozduğunu iddia etmektedirler. Yetkili servis periyodik bakımlarında sıklıkla değişen ve piyasada orijinalini en az yarı fiyatına bulma imkânı olan cam suyu, antifriz, hava, mazot, polen, yağ filtresi, motor yağı ve fren balatası gibi sarf malzemelerini yetkili servislerde fahiş fiyatlarla sunmaktadırlar. Ayrıca, aracın modeline göre işçilik saat ücretleri de değişmekte, pahalı olan modelin işçiliği daha pahalı ücretlendirilmektedir. Tüketicinin bu konudaki haklarını tam olarak bilmemesi nedeniyle işletmeler, tüketiciyi

istismar etmektedirler. Ticaret Bakanlığımızı tüketicinin bilinçlendirilmesi maksadıyla aydınlatıcı özel programlar yapmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

3.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, tarım ve hayvancılıkta Türkiye'nin geldiği noktaya ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Tarım ve hayvancılıkta kendine yeten ve önemli oranda ihracat yapan bir Türkiye'den maalesef dışarıya bağımlı bir ülke hâline gelmiş olduk. Kaynakları çiftçiden kırsak rantiyeye, topraktan kırsak betona aktarmanın sonucunda oluşan bir dışa bağımlılıktan söz ediyorum. Özellikle, ülkemizi, tohumun genetiğiyle oynayan, topraklarımıza zehir ekmeye çalışan Gates Vakfı başta olmak üzere, sözüm ona küresel vakıfların cirit attığı bir ülke hâline getirdiniz. Şimdi de hayvanlara yapılan aşılarla virüs bulaştığı ve hayvanların birer ikişer telef olduğu bilgisi maalesef kamuoyuna yansımıştır. Bu aşılarla nasıl oluyor da virüs bulaşıyor? Aşıların nasıl yapıldığı, sorumluların kim olduğu mutlaka ama mutlaka açıklanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Karaman...

4.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, Yıldırım Akbulut'un vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin değerli devlet adamlarından, Erzincan'ımızın yetiştirdiği, tüm vatandaşlarımızın ve Erzincanlı hemşehrilerimizin de çok sevdiği, medarıiftiharımız, 20'nci Dönem Başbakanımız, 21'inci Dönem Meclis Başkanımız ve Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu üyesi Sayın Yıldırım Akbulut'u vefatının yıl dönümünde, bugün saat 15:00'te Devlet Mezarlığı'nda rahmet ve saygıyla, dualarla anacağız inşallah. Hepinizi davet ediyoruz.

Ülkemize ve Erzincan'ımıza çok büyük emekleri olan merhum Başbakanımızın anısına Erzincan Havalimanı'nın isminin son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım'ın önerisiyle "Erzincan Yıldırım Akbulut Havalimanı" olarak değiştirilmesinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın bu güzel ve vefalı jesti için Erzincan halkı adına şükranlarımı arz ediyorum.

Vefatının yıl dönümü vesilesiyle kıymetli büyüğümüz Sayın Yıldırım Akbulut'a Erzincan halkı adına Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, TarlaBaşı Toplum Merkezine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birtakım yurt dışı kaynaklı fonlarla desteklendiği bilinen İstanbul merkezli "TarlaBaşı Toplum Merkezi" isimli kuruluşun bünyesine dâhil ettiği çocuklarımıza eş cinselliği teşvik edici mahiyette bir eğitim verdiği, cinsiyetsizleştirilmiş bir toplum yaratma hedefi doğrultusunda çok küçük yaşta çocuklarımız üzerinde sapkın bir cinsel yönelimi meşru kılacak ve normalleştirecek sistemli bir çalışma yürüttüğü yoğun bir şekilde kamuoyuna yansımaktadır. Eş cinselliği yaygınlaştırma ve gençlerimizi millî bünyeden, toplumsal değerlerimizden kopararak milletine yabancı ve düşman fertler getirme amacına hizmet etmesi yanında cinsiyetsiz toplum yaratma projesinin taşeronu olduğu da açıktır. Aynı zamanda, PKK propagandası içeren yayınlarıyla ağına düşürdüğü çocuklarımızı zehirleyen bu yapı ve uzantıları ivedilikle ortaya çıkarılmalı, iddiaların ciddiyeti karşısında bu yapılarla ilgili derhâl savcılarımız harekete geçmeli, tüm faaliyetleri ayrıca yargı merceği altına alınmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

6.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Aile Sosyal Destek Programı kapsamında çalışan emekçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nda yürütülen Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında çalışan emekçilerimizin büyük sorunları var. Bu emekçilerimiz işçi statüsünde görev yaptıklarından dolayı tayin, nakil, geçici görev gibi haklardan faydalanamıyorlar. ASDEP görevlileri arasında başka bir kuruma tayin ve atama durumu olmadığından eşlerinden ve çocuklarından ayrı yaşayanlar var. Deprem, doğal afet, sel ve pandemi gibi tüm süreçlerde halkın her ihtiyacı için özveriyle çalışan, şehit aileleri ve gazilerimiz ile kadın, çocuk, engelli gibi dezavantajlı kesimlerin yanında olan ASDEP emekçilerinin sorunlarına çare bulunmak zorunda. Kamudaki bu arkadaşlarımız memur kadrosuna alınarak yaşadıkları haksızlık sona erdirilmelidir. Emekçilerimizin özlük haklarını iyileştiren, kadrolarını verin, aile birlikteliğini sağlayın, haksızlıkları önleyin; ASDEP çalışanlarımıza sırtınızı dönmeyi bırakın, çare bulun.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

7.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Dünya Yetimler Günü'ne ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ramazanın 15'inci günü Dünya Yetimler Günü olarak kutlanmaktadır. İnsan olma vasfından kaynaklanan bir yaklaşımla, babasız kalan yetim bir çocuğa sahip çıkma, sorunlarına karşı duyarlı olmayı genelleştirerek yetimleri hatırlama, onlarla hemhâl olma, sorunlarını giderme amaçlı böyle bir günde bu konuya odaklanmak çok önemlidir diye düşünüyorum.

Hayatın doğallığı içerisinde babasını kaybeden bir çocuğun sahiplenilmesi elbette son derece önemlidir. Ama asıl önemli olan, zulmün pençesinde, savaşların gölgesinde, açgözlü dünyanın sömürgeci tutum ve davranışlarından dolayı yetim kalanların niçin yetim kalmaya devam ettiğini çocuklara anlatabilecek ve bunu çözecek bir anlayışın hayat bulmasıdır. Milyonlarca yetim çocuğun ahi arşı tutmuşken eğlencede olan bir dünya sadece vurdumduymaz değil, aynı zamanda gerçek suçludur da.

Yetimlerin dünyasını güzelleştirmeyi başarabilmek temennisiyle Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, uyuşturucuyla topyekûn mücadele edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Uyuşturucu madde kullanımının yaşı gittikçe düşmektedir. Özellikle gençlerimizi hedef olan, onları bağımlı birer birey hâline dönüştüren uyuşturucuyla topyekûn bir mücadele içerisinde olmamız gerekir. Gençlerimizi bu illetin esaretinden kurtarmak sadece devletin sorumluluğuna bırakılmamalı, başta aileler olmak üzere toplumun tüm kesimleri bu mücadeleye dâhil edilmelidir. Emniyet güçlerimiz uyuşturucuyla mücadele etmektedir ancak her anne-baba çocuğunun başlıca emniyet ve güvenlik gücüdür. Çocuklarımızın sosyal çevresinin tanınması ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, millî, manevî ve toplumsal değerlerinin öğretilmesi, en önemlisi çocuklarımıza kulak verilmesi onları bu tehlikeden uzak tutmak için önemli yararlar sağlayacaktır.

Buradan Türk gençliğine seslenmek istiyorum: Sen ki bizim geleceğimizin, bağımlı olma, özgür ol ve damarlarındaki

asil kanı kirletme.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

9.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizin bağımsızlığı ve bütünlüğü uğruna canlarını hiçe sayarak ölüme koşan, dünyanın dört bir yanında ve yurdumuzun her köşesindeki şehitliklerde kefensiz ama görevini yapmış olmanın huzuru içinde yatan kahraman şehitlerimizi minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Aziz milletimiz, bağımsızlığını, onurunu, vatanını ve bayrağını koruma kararlılığını en zor şartlar altında bile bütün dünyaya göstermiştir. Millet olarak bizler, bu mukaddes toprakları bize emanet eden, kaniyla, canıyla bu toprakları vatan kılan şehitlerimize olan borcumuzu ancak gelecek nesillere büyük ve güçlü bir Türkiye bırakarak ödeyebiliriz.

Bu duygu ve düşüncelerle, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'nda başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm aziz şehitlerimizi ve ebediyete irtihal etmiş gazilerimizi saygı ve rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarında ihracattaki artışa ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ olarak 2002'de 36 milyar dolardan aldığımız ihracatı 6 kattan fazla artırarak 225 milyar doların üzerine çıkardık. İhracatta artış mart ayında da yükselişini sürdürdü; mart ayında ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,8 artışla 22,7 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek mart ayı ihracat rakamı olarak gerçekleşti. Mart ayında dış ticaret hacmi geçtiğimiz yıla göre yüzde 26 artışla 53,6 milyar dolara yükseldi. Enerji hariç, mart ayında ithalat 22,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mart ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı, enerji hariç bakıldığında, bir önceki yılın aynı dönemine göre 4,5 puan artışla yüzde 95'e yükseldi.

Seçim bölgem Mersin de mart ayında gerçekleştirdiği 279 milyon dolar ihracatla yükselişini sürdürmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, terörle mücadele esnasında yaralanıp malul sayılmayan gazilere ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Terörle mücadele esnasında yaralanıp malul sayılmayan gaziler iyi haber bekliyor. Kalbinde kurşunla yaşıyor, gazi değil; Kanas'la sırtından vurulup akciğeri delinmiş, gazi değil; belinin içinde 3 roket parçası var, müdahale edilemiyor, gazi değil; patlama nedeniyle duyma, görme kaybı yaşıyor, gazi değil; bedenindeki kurşun vücudunu zehirliyor, doğan çocukları görme engelli, gazi değil; kronik ağır metal zehirlenmesi yaşıyor, tedavisi yok, gazi değil. Yıllarca ilaç kullanmak zorunda kalıp kısmen ilaç bağımlısı olmuşlar, sosyal yaşantılarında birçok olumsuzlukla karşı karşıyalar. Artık üvey evlat muamelesi son bulsun, gazilik beratı ve onuru verilsin, şeref aylıkları bağlansın diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

12.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'da yaşanan don afetinden etkilenen kayısı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Malatya ve bölgemizde zirai don nedeniyle, çiçek açan kayısı ağaçlarımız zarar gördü. 12-14 Nisanda yaşanan don ve aşırı rüzgârın etkisiyle Battalgazi, İzollu, Hekimhan, Yazıhan, Darende, Kuluncak, Yeşilyurt, Doğanşehir, Baskil ve Akçadağ'da kayısı ağaçlarının meyve gözelerinde ciddi zararların olduğu tespit edildi. Malatya ve bölgemizde kayısı üreticilerinin geçim kaynağı olan kayısının zarar görmesi bölgemizdeki köylümüzü ciddi zarara uğratmıştır. Kayısı dışında geliri olmayan üreticilerimiz, çiftçilerimiz, bu yaşanan don felaketinin Tarım Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzün, üreticimizin ve köylümüzün mağduriyetlerinin giderilmesi için saha çalışması yapması ve bu felaketten doğan zararların telafisi için devletimizden destek beklemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na; ehliyet affı, öğrenci affı ve bedelli affı çıkarılmasına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir hilal uğruna güneşler gibi batan, toprağın kara bağrında sıradağlar gibi duran, vatan yolunda, millet uğrunda kahramanlıkları destanlaşan, şanlı, şerefli, ay yıldızlı al bayrağımıza kanını ve canını veren vatan evlatlarımızı ve şanlı ecdadımızı Şehitler Haftası münasebetiyle rahmet ve minnetle anıyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Yaptıkları kural ihlalleri nedeniyle ceza puanları biriken, insan hayatına kastetmemiş vatandaşlarımıza yönelik ehliyet affı çıkartılması beklentiler arasındadır. Terör örgütü irtibatı ve iltisakı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç olmak üzere öğrenci affı getirilmesi, tecil yaşının 29'dan 22'ye çekilmesiyle yoklama kaçağı ve bakaya durumuna düşerek bedelli askerlik hakkını kaybeden gençlerimize yönelik bedelli affı çıkartılması beklentiler arasındadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

14.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, AK PARTİ devrisaadetinde Kütahya'nın yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kütahya, AK PARTİ devrisaadetinde yirmi yıldır mağdurları oynuyor; Çinigazdan mağdur ettiniz, haksız fiyat uygulamaları halkı bezdirdi, şehir hastanesi yıllardır bitirilemedi, şehirde devlet hastanesi yok. "Hızlı tren" dediniz, her seçim öncesi vadettiniz; şu anda Bakan "2053" diyor. "Bor karbür" dediniz; bor karbür fabrikası yok, yapılamadı. Kamuya ait olan tüm fabrika ve termik santraller özelleştirildi. Kütahya işsiz ve küçülen bir şehir oldu. Tıp fakültesi var, hastanesi yok; ilçelerde doktor yok, 3 ilçede hastane yok; 6 ilçede adliye yok. Kütahya hak ettiği yeri Millet İttifakı'nda alacaktır; gidiyorsunuz.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

15.- Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız'ın, 11'inci Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'nda gençlerimizin başarısına ilişkin açıklaması

ZEYNEP YILDIZ (Ankara) – Her fırsatta Gazi Meclisimizin çatısının altında gençlerin başarılarını konuşmaya çalışıyorum. Bir dakikaya sığdıramayacak kadar çok başarı hikayesi var şüphesiz ki. Konuştuğumuz çoğalır diyerek, gençlerin başarılarını ısrarla ve inatla anlatmayı sürdürmek hususunda kararlıyız.

Gençlerden yine çok güzel haberler var. Bu seferki güzel haber İrem Gülce Yazgan, Melek Güngör, Sena Başaran ve Cemre Çetin'den geldi. 1 altın, 2 gümüş, 1 bronz madalyayla Türkiye, 11'inci Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'nda 31 Avrupa ülkesi arasından 2'nci oldu.

Vatanperverlik noktasında ortaklaşarak bilimsel ve teknolojik üretime heyecanla omuz veren, takım çalışmasını, bir diğer deyişle imce kültürünü özümsemiş, Türkiye'nin adını bilimle özdeşleştiren, başarılar kazanan, Türk Bayrağı'nı yukarılara taşıyan gençlere kucak dolusu sevgilerimi buradan da ifade etmek istedim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ok...

16.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, emeklilerin bayram ikramiyelerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL OK (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Elektrik ve doğal gazla yapılan zamlar, ateş pahası olan çarşı pazar ve artan enflasyon altında maalesef emeklilerimiz nefes alamayacak hâle gelmişlerdir. 12 milyon emeklimizin gözü kulağı açıklanacak olan bayram ikramiyesine çevrilmiştir. Asgari ücretin altında maaş alan milyonlarca emeklimiz, bırakın sağlık masraflarını karşılamayı, karınlarını dahi doyuramaz hâle gelmişlerdir. 2018 yılında bin lira olarak verilmeye başlanan emekli ikramiyesi sadece geçen yıl bir kere artırılarak 1.100 liraya çıkarılmıştır. 2018 yılından bu yana artan enflasyonu göz önünde bulundurduğumuzda, bayram ikramiyesi en az 2.500 lira olmalıdır. Bu konuda en kısa zamanda açıklama yapılarak emeklilerimizin bir nefeslik de olsa bayramı bayram gibi yaşaması sağlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

17.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Türk Tarih Kurumunun kuruluş yıl dönümüne ve Kutlu Doğum Haftası'na ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aziz Atatürk'ün dediği gibi, bir milletin ne yapabileceğini göstermek için tarih en güvenilir rehberdir. Bizler Altaylardan Tuna boylarına, Orta Afrika'dan Kırım'a kadar tarih yapan nesillerin çocuklarıyız. Biliyoruz ki tarih yazmak tarihi yapmak kadar önemlidir.

15 Nisan 1931'de kurulan Türk Tarih Kurumu, Türk tarihini ve Türk medeniyetini en iyi şekilde araştırmak, yazmak ve yayınlamak görevine doksan bir yıldır devam ediyor. Bu vesileyle, Türk Tarih Kurumunun kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Ayrıca, Peygamber Efendimiz'in doğum günü olarak idrak ettiğimiz Kutlu Doğum Haftası'nın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

18.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emeklilerin bayram ikramiyelerinin artırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2015 yılında, tüm emeklilerimizi düşünen Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun gündeme getirmesiyle her bayramda bir asgari ücret emekli ikramiyesi verilmesi gerekirken, maalesef bin TL verildi. Bugün itibarıyla, asgari ücretin artışıyla olması gereken emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesi 3.504 TL'dir. Bunun yanında, dolar kurunu baz aldığımızda, o gün 210 dolar alınırken bugün bu 86 dolara indi; olması gereken ortalama 3.100 TL'dir. Bunun yanında, o gün 3 küçük altın alınırken bugün 1 küçük altın bile alınmıyor; olması gereken 4.772 TL'dir. Mazotla alakalı kıyasladığımızda, o gün 174 litre mazot alınırken bugün 51 litre mazot alınıyor; olması gereken ortalama 3.540 TL'dir. Bu 4 verinin ortalamasını aldığımızda emeklilerimize verilmesi gereken bayram ikramiyesi 3.729 TL'dir.

BAŞKAN – Sayın Arık...

19.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Cumhuriyet İttifakı ortaklarının ekonomik durum hakkında görüş ayrılıklarına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İlimin Milletvekili Sayın Nergis, yaşanan ekonomik sıkıntılarda "Vatandaş haklı, bu yangın her yerde var; biz de bu ülkenin vatandaşıyız, biz de bu yangını yaşayanlarızdır." dedi. Asgari ücret konusunda da artış olması gerektiğini ancak şimdi bilmediğini, "artacak." diye duyduğunu söyledi. İşte "Ben yaptım oldu, her şeyi ben bilirim." diyen, ülkeyi yangın yerine dönüştüren şahsım hükümetinin özetidir bu tablo.

Öte yandan "Zamlar milletin belini büktü." diyen küçük ortağın Kayseri Milletvekili de ihraç istemiyle Disiplin Kurulunda; güler misiniz, ağlar mısınız!

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

20.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mukaddes vatan toprakları için canlarını seve seve vererek bir milletin kaderini değiştiren; vatanımızı, istiklalimizi sarsılmaz inançları ve eşsiz cesaretlerine borçlu olduğumuz; dünyada eşi ve benzeri olmayan destanlar yazan aziz şehitlerimizi anmak en kutsal görevimizdir. Vatanımızı kanları, canları pahasına koruyan; onurumuzu, bağımsızlığımızı tehdit eden, birlik ve bütünlüğümüze kasteden her türlü hain kalkışmaya karşı çıkıp bu uğurda canını feda eden tüm şehitlerimize minnet borcumuz ömür boyu ödenemez.

14-20 Nisan Şehitler Haftası vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere millî ve manevî değerleri uğruna canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle ve minnetle, gazilerimizi hürmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tıgılı...

21.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, ülkede yaşanan giyim, gıda ve kira krizine ilişkin açıklaması

NECATİ TIĞLI (Giresun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Türkiye'de şu anda üç kriz yaşanıyor, üçü bir arada; giyim, gıda ve kira krizi. Vatandaş zamlar sonrasında beslenemiyor, pahalılık sonrası barınamıyor, artan fiyatlar sonrası giyinemiyor. Halk, kendi vatanında yiyemiyor, barınamıyor ve giyinemiyor. Bugün bir doktor, bir avukat, bir memur gittiği şehirde maaşının neredeyse tamamını kiraya veriyor. Vatandaş

giyinmeyi de yemeyi de unuttu. Halkçı konut politikalarına ve üretime dayalı, yerli çiftçiyi destekleyen tarıma geçilmezse yakında dışarıda soğuktan ve açlıktan ölen insanlarla karşılaşacağız. İktidar, âdeta, Osmanlı'nın yıkılma sürecindeki gibi saray yapıyor; bir yanda lüks şatafat, öbür tarafta açlık. Bu ülke hiçbir zaman yıkılmayacak ama siz ilk seçimde sandıkta yıkılacaksınız.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'na aittir.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkanım, sataşmadan söz vermedin, 60'a göre... 30 kere "Aydın vekilleri" diye sataştı.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Müsaade ederseniz başlayabilir miyim efendim konuşmama.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dervişoğlu.

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na, yüksek tarımsal girdi fiyatlarına ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının içinde bulunduğu borç batağına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bu hafta 14-20 Nisan Şehitler Haftası. Vatan toprağını ve bayrağını kutsal bilen, hürriyet ve bağımsızlık uğruna "Ya istiklal ya ölüm!" ülküsünü şiar edinerek şehadete koşan tüm şehitlerimizi ve ebediyete intikal etmiş gazilerimizi bugün vesilesiyle rahmetle, minnetle yâd ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, plansız tarım politikaları, artan elektrik zamları, yüksek vergiler ve üretime yeterli destek verilmemesi çiftçilerin tarımdan elde ettikleri geliri azaltmakta ve üretimi düşürmektedir. Çiftçiler, üretim yaparken karşılaştıkları en büyük sorunun yüksek tarımsal girdi fiyatları olduğunu açıkça ifade etmektedirler. Çiftçilerimiz maliyet artışlarıyla her geçen gün daha da zorlanmaktadır. Çiftçilerimizin en büyük beklentisi gübre, tohum, ilaç, yem ve mazot gibi temel girdi fiyatlarının indirilmesi, yüksek faizli kredi borçlarının düzenlenmesi ve mümkünse iptal edilmesidir. Sulama faaliyetlerinin başlamasıyla birlikte gelmesi muhtemel yüksek elektrik faturalarına da mutlaka bir çözüm bulunmalıdır. İYİ Parti olarak iktidarı bu konuda tedbir almaya ve acil adımlar atmaya davet ediyoruz. Zira, çiftçi yoksa üretim yok, üretim yoksa ürün yok, ürün yoksa refah ve bolluk yoktur, hatta açlık vardır, fukaralık kapıdadır. İYİ Parti olarak, yaklaşan iktidarımızda kırsal kalkınmayı sağlayarak çiftçilerimizi hak ettikleri şekilde destekleyecek ve üretimi artıracak politikaları devreye sokacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, kamuoyunun gündemine sıklıkla, kötü yönetilmesi ve liyakatsiz kadroların atamalarının yapılması gerekçesiyle gelen Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının içinde bulunduğu borç batağı Hazine ve Maliye Bakanlığının paylaştığı verilerle ortaya koyulmuştur. Hazine alacak stoku verilerine göre, 30 Kasım 2021 tarihinde hazinenin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarından vadesi geçmiş alacak toplamı kayıtlara 2 milyar 125 milyon lira olarak geçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Devlet Demiryollarının hazineye olan toplam borcu ise 4 milyar 472 milyon lira yani eski parayla 4 katrilyon 472 trilyon olarak açıklanmıştır. AK PARTİ iktidarı boyunca kamu kurumları ya "özelleştirme" adıyla satılmış ya da kötü yönetilerek zarar ettirilmiştir. Sayıştay Başkanlığının 2020 Yılı Devlet Demiryolları Raporu'nda Demiryolları bünyesinde bulunan ve yönetmeliğe göre sınavla ataması yapılması gereken müdürlük makamlarına sınavsız atamalar yapıldığı da tespit edilmiştir, liyakat askıya alınmış, torpil her yeri sarmıştır. Bu doğrultuda, zarar eden Demiryollarının sorumluluğu Hükûmetin üzerindedir. AK PARTİ iktidarı her alanda Türkiye'yi zarara uğratmaya devam etmektedir. Gittiğiniz her yanlış yoldan zaman kaybetmeden dönmenizi tavsiye ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na ve Filipinler'de etkili olan Megi tropikal kasırgasına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milletinin sonsuza kadar hür ve bağımsız yaşaması, vatanın bölünmez bütünlüğü ve ay yıldızlı al bayrağımız uğruna bir senelik takvim yaprağının her günü şehit verilmiş, vatanımızın her karış toprağı aziz şehitlerimizin kanıyla sulanmıştır. 14-20 Nisan Şehitler Haftası vesilesiyle vatan, millet, din ve devlet yolunda canlarından geçerek şehadet mertebesine erişen aziz şehitlerimizi rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Sayın Başkan, Filipinler'de etkili olan Megi tropikal kasırgası ülkenin orta ve güney bölgelerinde yüzlerce heyelana ve sel baskınlarına neden olmuştur. Şu ana kadar 121 kişinin öldüğü ifade edilse de sayının artmasından endişe edilmektedir. En az 200 bin kişinin zarar gördüğü ifade edilen sel felaketi nedeniyle dost ve kardeş Filipin halkına geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Enfal katliamının 34'üncü yıl dönümüne, Merkez Bankasının bugün açıkladığı faiz oranına, Tüm Emekliler Sendikası ve Emekliler Dayanışma Sendikasının 16 Nisanda düzenleyeceği mitinge, Türk Hava Yolları yöneticileri için belirlenen huzur hakkına ve "haram" lafını kullanırken iktidar ortaklarının dikkat etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün 1988 yılındaki Enfal katliamının 34'üncü yıl dönümü. Her yıl 14 Nisan günü Enfal Harekâtı'nın kurbanlarını anıyoruz. Saddam Hüseyin döneminde Irak Kürdistan bölgesinde yaşayan Kürt halkına yönelik ağır saldırılar yapıldı. "Enfal Harekâtı" adıyla planlanarak uygulanan bu saldırılarda Kürt halkına yönelik havadan bombalama, kimyasal ve biyolojik silah kullanma, toplu katliam, yerleşim yerlerini yakıp yıkmaya, zorla göç ettirme gibi çeşitli yöntemlere başvuruldu. Genç, yaşlı, kadın, erkek, çocuk yaklaşık 180 bin civarında insan hayatını kaybetti; 4.500 köy yakılıp yıkıldı, 1 milyondan fazla insan mülteci durumuna düştü. Katledilen insanları saygıyla anıyoruz. Bir Kürt soykırımı olan Enfal Harekâtı'nı bir kez daha lanetliyoruz, bunu unutturmayacağımızı söylüyoruz. Tarihten ders alınması gerektiğini özenle bir kez daha vurguluyoruz.

Sayın vekiller, kırk beş dakika önce sanıyorum, Merkez Bankası faiz kararını açıkladı ve politika faizini yüzde 14'te sabit tuttu. Faizi sabit tutarken bir açıklama yaptı, dedi ki: "Enflasyonda görülen yükselişin beklenenden uzun sürebileceği değerlendirilmektedir." Merkez Bankası açıklaması. Peki, Merkez Bankasının 2022 yıl sonu enflasyon beklentisi neydi? Hatırlatmak için söylüyorum: Yüzde 23,2. Yani nasıl bir öngörüsüzlük, inanılır gibi değil.

Şimdi, enflasyon TÜİK'e göre yüzde 61. Gerçek enflasyonun yüzde 100'ün üzerinde olduğunu söyleyenler çok fazla. TÜİK'in bile Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) yüzde 115 zaten. Şimdi, Merkez Bankası faizi yüzde 19'dan indirmeye başladığında enflasyon yüzde 19,58'di. Faiz yüzde 14'e düşürüldü Aralık 2021'de, enflasyon yüzde 36'ya yükseldi. O zamandan beri faiz yüzde 14'te tutuluyor Merkez Bankası tarafından, enflasyon TÜİK'in rakamlarına göre yüzde 61'e yükselmiş. Şimdi "Faiz sebep,

enflasyon sonuç ise -hep konuşuyoruz ya- o zaman Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının ekonomistliğini de tescil etmek için faizi düşürün." diyoruz iktidara, hani Merkez Bankasına bir söyleyin de düşürsünler. Yok, bunun tersi geçerliyse o zaman Merkez Bankasının enflasyonla ilgili yükselişin süreceği yönündeki beklentisine, açıklamasına binaen faizleri yükseltmeniz gerekiyor.

Yani, Türk lirasını pul ettiniz; ekonomik kriz, fiyat istikrarsızlığı, her türlü ekonomik beceriksizlik ve yanlış politikalarla halkı bu hâle getirdiniz, bugün bunu bir kez daha görmüş olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, sayın vekiller, emeklilerin sorunlarını herkes konuşuyor, çok güzel fakat bu emeklilerin sorunlarının aşılabilmesi doğrultusunda herhangi bir adım atılmadığını emekliler de görüyor. Şimdi, emekliler, Tüm Emekliler Sendikası ve Emekliler Dayanışma Sendikası, emeklilerin maaşlarını iyileştirme, sağlık hizmetlerinde katkı paylarının kaldırılması ve bayram ikramiyesinin asgari ücret seviyesine yükseltilmesi talepleriyle bir yürüyüş başlattılar. Türkiye'nin 7 farklı noktasından Ankara'ya gelecek emekliler. 15 Nisanda bu yürüyüş gerçekleşecek, 16 Nisanda ise yani bu hafta sonu Ankara Anıt Park'ta bir miting düzenlenecek. Elbette ki emeklilerin yanında olan bizler, bütün muhalefet partileri emeklilerle birlikte Anıt Park'taki mitinge katılacağız ve herkesin de katılması çağrısında bulunuyor emekliler.

Sorunları çok büyük, diyorlar ki: 13,5 milyondan fazla emeklinin 8 milyonu 3 bin lira veya onun altında bir aylık alıyor, 3 bin lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani 3 bin lirayla bir ay boyunca geçinmenin mümkün olmadığını sizler gayet iyi biliyorsunuz. Bugünün şartlarında böyle bir şey söz konusu değil yani asgari ücret bile yetmiyor da asgari ücretin de altında emeklilerin durumu.

Şimdi "bayram ikramiyesi" adı altında 2018'den beri her bayram öncesinde ödeme yapılıyordu, en son bu 1.100 lira ödendi. Yani bu 1.100 liranın bir emeklinin torununa harçlık olarak bile veremeyeceği bir rakam olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunun da asgari ücret seviyesine çıkarılmasını istiyor emekliler, bunu bir kez daha söyleyelim.

Şimdi, emekliler böyle sorunlar yaşıyor da herkesin öyle sorunu olmuyor tabii. Huzur hakkı var. Huzur hakkı nerede var? Türk Hava Yolları yöneticilerine yeni huzur hakkı belirlenmiş, 25 bin lira huzur hakkı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparıyorum efendim.

Hani yetmemiş, bir de diyorlar ki -bu arada yüzde 190 artmış bu huzur hakkı Türk Hava Yolları yöneticilerinde- dipnot koymuşlar "Maaşlara zam yapılırsa huzur hakkına da yapılacak." diye, 25 bin lira huzur hakkı. "Kimler var yöneticilerde?" diye baktık, kimi gördük? Adalet ve Kalkınma Partisinin iletişim firmasının müdürünün eşi var; güzel, ne diyelim; halkın sofrası yaprak döküyor, saray ahalisi bahar bahçeyi yaşıyor diyelim.

Hani hep "haram" "haram" diye konuşuyor ya çeşitli siyasetçiler yani insan hakikaten soruyor: Mesela milyonlarca genç işsizken çifter maaş, üçer dörder maaş almak haram mı, değil mi? İşçinin alın teri ve yetimin hakkından toplanan yıllık bütçeden sadece 2022'de 240 milyar lira faiz lobilerine vermek haram mı, değil mi? Milyonlarca hanede iftar için tencere kaynamazken saraya günde 7 milyon Türk lirası harcamak haram mı, değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Sahurda sofraya seremeyen milyonlarca insan varken lüks sahurlar düzenlemek haram mı, değil mi? Sarayın oligarklarına verilen ısmarlama ihaleler, vergi afları, adrese teslim kanunlar ve yönetmelikler haram mı, değil mi? Yani "haram" lafını kullanırken biraz bunlara da dikkat etmek gerekiyor, hatırlatmış olalım iktidar ortaklarına diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na, Yıldırım Akbulut'un vefatının 1'inci yıl dönümüne, Türkiye Büyük Millet Meclisine kolonya ve dezenfektan tedarik eden firmanın Meclisle nasıl ilişkilendiğinin şeffaf bir şekilde ortaya çıkarılmasına ve Başkanlık Divanının bu konunun takipçisi olması gerektiğine, Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a ilişkin yürütmeyi durdurma başvurularına Anayasa Mahkemesinin derhâl karar vermesini beklediklerine ve Türk Hava Yolları yöneticileri için belirlenen huzur hakkına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14-20 Nisan Şehitler Haftası; içinde bulunduğumuz haftada, başta Millî Mücadele sürecinde olmak üzere, o günden bugüne kaybettiğimiz tüm şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyoruz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak.

Sayın Başkan, bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 15'inci Başkanı Yıldırım Akbulut'un 1'inci ölüm yıl dönümü. Meclis Başkanı, Başbakan ve İçişleri Bakanı olarak görev yapmış; 3 dönem Erzincan, 1 dönem Ankara Milletvekili olarak milletimize hizmet etmiş olan Sayın Akbulut'u da rahmetle anıyoruz.

Sayın Başkan, pandeminin ilk başında Meclisteki bütün odalara ve Meclis Genel Kuruluna şu an önümüzde olan, elimizde olan bu kolonyalar ve dezenfektanlar gönderilmişti; o günden bugüne bu marka hiç değişmedi. Hatta ilk başta otomatik olarak yeni bir ürün gelince burada herkes döndü, baktı ve Tekirdağ menşeli bir firma olunca -siyasette böyle meraklar son derece normaldir- hatta Sayın Şentop'un yönettiği sanıyorum 23 Nisan özel oturumunda bu Tekirdağ firması dikkat çekmişti. Sayın Şentop da bunların Meclise -o dönem için tabii, o aşamada- ücretsiz verildiğini... "Oradan bir şey çıkmaz." gibi bir iletişimimiz de olmuştu kendisiyle. O günden bugüne hep bu firma var. Dünyaya kamuoyuna mal oldu ki bu firmanın sahibi Ali Osman Akat aralık ayında 111 kilo uyuşturucuyla yakalanmış ve tutuklanmış. Tabii, bunun üzerine bu firmaya gözler çevrildi; çevrilince enteresan bilgiler ortaya çıktı. Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Ofisi, bu firmanın, içinde tehlikeli derecede metanol içeren ve körlük yapabilecek riskteki ürünlerinin Türkiye'ye iade edildiğini falan da raporlaştırmış. Bu konu ciddi bir konu. Şimdi, Meclis Başkanlığından bir açıklama yapılması gerekiyordu, Genel Sekreterlik bir açıklama yapmış. Genel Sekreterliğin açıklaması iyice tuhaf; diyor ki: "Biz, ihaleyle alıyoruz. Bu firma da aldı ama konunun kamuoyunca... Düünden önceki son ihaleyi 28 Mart 2022'de başka bir firma aldı." diyor. Yani şöyle bir şey çıkıyor: Aralık ayına kadar, Ali Osman Akat 111 kilo uyuşturucuyla yakalanana kadar bu firma almış, kamuoyunun bilmediği ama Ali Osman Akat'ın tutuklandığı günden sonra yapılan ilk ihaleyi bu firma almamış, başka birisi daha

ucuz teklif vermiş. Bu firma Türkiye Büyük Millet Meclisiyle nasıl ilişkilendi, bunun bütün şeffaflığıyla ortaya çıkması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sizin de mensubu bulunduğunuz Başkanlık Divanının bu konunun üstüne gitmesi lazım. Elbette soru önergelerimiz olacak ama kaç kere ihale yapıldı? Başka hangi firmalar girdi? Ne kadar alındı? Bu firma bu kadar uzun zaman nasıl ilişki kurdu? Bir de bu firmanın başta Meclise ücretsiz yolladığı serilerin varsa numaralarına, Avrupa Yolsuzlukla Mücadele Ofisinin metanol tespit ettiği ürünler acaba Meclise de yollandı mı, bunların hepsine bir bakmamız lazım. Burada kimseyi itham etme niyetinde değiliz ama meseleye dikkat çekmek durumundayız.

Sayın Başkan, geçtiğimiz haftalarda Resmî Gazete’de de yayınlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilen yasa, Anayasa’ya açık aykırı olduğu için yürütmeyi durdurma talebiyle Anayasa Mahkemesine başvurmuştuk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İlçe seçim kurulları ve il seçim kurullarının yapısını değiştiren madde. Türkiye, 1950 seçiminden beri hâkim teminatında, yargı gözetiminde seçim yapıyor; 1960’tan beri ilçe ve il seçim kurulları başkanları en kıdemli hâkimler. Bununla uğraşmak, bundan rahatsız olmak 1960’tan bugüne hiçbir iktidarın meselesi olmamıştı. Ne akla hizmetse “En kıdemli hâkimler olmasın, torbadan kurayla çekelim ve birinci sınıfa ayrılmış hâkimler ve üstünden yapalım.” diye belirlendi. Yüksek Seçim Kurulu ad seçme işlemini başlatıyor. Anayasa Mahkemesinin önünde ivedilikle yaptığımız başvurumuz duruyor, bunun bir an önce karara bağlanması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiçbir cumhuriyet Hükûmetinin, hiçbir iktidar partisinin tenezzül ve teşebbüs etmediği, hâkimlerin en kıdemlisinin il seçim kurulu ve ilçe seçim kurulu başkanı olduğu sistemden... Hem de “İstemeyen torbaya girmesin.” denilerek de bir siyasi zorlamayla seçimlere şimdiden müdahale, AK PARTİ teşkilatından yargı teşkilatına devşirilen isimlerin torbalarda bulunmasını sağlama, geri kalanını kuradan yıldırma gibi istisamlara açık bu uygulamaya Anayasa Mahkemesinin derhâl karar vermesini bekliyoruz.

Sayın Başkan, biraz önce sayın mevkidaşımız da bildirdi, Türk Hava Yolları huzur hakkına yüzde 190 zam yapmış. Emeklinin ikramiyesine enflasyon oranında iyileştirme layık görülmezken, emekliyi ekonominin sırtında yük görenler ve yok sayanlar yüzde 190...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunlardan bir tanesi, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanının değerli eşlerinin ikinci maaşı oldu 28 bin lira, yine İletişim Başkanının huzur hakkı -kendi görevi dışında- Borsa İstanbul’dan 25 bin lira. “Burada ne isimler var?” dedi. Sadece İletişim Başkanının eşi hanımefendi yok, Adalet ve Kalkınma Partisinin önceki dönem Gençlik Kolları Başkanı da Türk Hava Yolları Yönetim Kurulunda ve “Huzur hakkına yüzde 190... Personele yapacağımız zam ayrıca yansıtılacaktır.” diye de ek karar almışlar. Bunu yoksulların, ezilenlerin, sıkıntı çekenlerin dikkatine sunuyoruz. İşte, sizin mağduriyetiniz; işte, Adalet ve Kalkınma Partisinin kendisine, yandaşlarına tanıdığı imkânlar; bunu da vatandaşımızın, milletimizin vicdanına havale ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mahir Ünal’da.

Buyurun Sayın Ünal.

26.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, Yıldırım Akbulut’un ölüm yıl dönümüne ve 14-20 Nisan Şehitler Haftası’na ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

14 Nisan 2021 tarihinde kaybettiğimiz Türkiye Cumhuriyeti’nin 20’nci Başbakanı Yıldırım Akbulut’u ölüm yıl dönümünde rahmetle yâd ediyoruz.

Yine, 14-20 Nisan Şehitler Haftası. Şehitler Haftası’nda da tüm şehitlerimizi; bağımsızlığımız için, bayrağımızın özgürce dalgalanması için ve her birimizin özgür bireyler olarak bu topraklarda yaşaması için canlarını feda eden şehitlerimizi de rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Erim...

27.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim’in, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız’ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında kullandığı bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, CHP’li hatip konuşmasında Aydın Şehir Hastanesinin yolu için gerekli izin verilmediğinden, imar izni verilmediğinden bahsetti. Şehir Hastanesinin İzmir-Aydın devlet yoluna bağlanması önemli, bunun için de 1.500 metre yol açılması lazım fakat 1.500 metre yol için de 44,7 hektar arazi gerekli. DOP’tan çıkarmak istiyorlar; tamam, kamulaştırma yapmak istemiyorlar. Aslında imar dışı olduğu için kamulaştırma yapılabilir. DOP’tan çıkarmak istiyorlar, DOP’tan çıkarmak isterlerse 15 hektar alanı yani 150 dönüm alanı imara açmak fazla fazla yeterli. Buna rağmen, toplamda 319 hektar alan istenmiş imara açılmak için fakat Aydın’ın zaten yeterince stok arsası var; şehir üstten geliştiğinden, görüleceği gibi, stok arsası var yani imarlı alanları var. Şimdi 83,8 hektar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

28.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal ile Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in 78’inci Birleşimde yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Başkan Yardımcımız Ali Öztunç, Kahramanmaraş Belediyesinin altı ay önce aldığı otobüsleri farklı renge boyayıp AK PARTİ Grup Başkan Vekili Mahir Ünal’ın da katıldığı törenle otobüsler yeniymiş gibi açılış yaptığını Genel Kurulda açıklayınca MHP Milletvekili Baki Şimşek Mersin Büyükşehir Belediyemizin de aynı şekilde davrandığını iddia etti, bunu Sayın Mahir Ünal da destekledi, ortak oldu. Sayın Vahap Seçer 400 milyon dolar borçla aldığı belediyeyi 107 milyon dolar seviyesine düşüren Başkandır; aynı zamanda, 272 adet yeni otobüs almıştır. Çamur atmayın. Hile işini en iyi Cumhur İttifakı belediyeleri bilir. Mersin Büyükşehir Belediyemize karşı iddialarınızı ispatlamak zorundasınız, ispatlamazsanız müfterisiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

29.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ilkökul eğitiminin daha etkili olması için beden eğitimi, resim ve müzik gibi derslere branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, eğitim hayatının başlangıcı ilkökul, çocuklarımızın eğitimi ve gelişmesi açısından son derece önemlidir. Ayrıca, bu dönemde çocuklarımızın yetenekleri ve yönelmeleri de ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle ilkökullarda beden eğitimi, resim ve müzik derslerine branş öğretmenlerinin girmesinin de çocukların eğitimi, gelişimi ve yeteneklerinin ortaya çıkması açısından fayda sağlayacağı belirtilmektedir. Böylece ilkökul eğitiminin daha etkili olması da mümkün olacaktır. Yeteneklerinin saptanması ve doğru yönlendirilmesiyle çocuklarımız genel eğitimleri yanında spor, resim ve müzik alanlarında da gelişme göstereceklerdir. Ayrıca, çocuklarımızın fırsat eşitliği de sağlanmış olacaktır. Yeteri kadar branş öğretmenimiz vardır. İlkokullarda kadro oluşturulduğunda, atama yapıldığında çocuklarımız ilkökul çağında beden eğitimi, müzik ve resim öğretmenleriyle erken yaşta buluşmuş olacaktır. Bu da çocuklarımızın gelişimi açısından faydalı olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, birinci oturumda Manisa Milletvekili Özgür Özel'in dile getirmiş olduğu konuya ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, biraz önce Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'in dile getirmiş olduğu konu hakkında Genel Sekreterlik açıklaması Türkiye Büyük Millet Meclisinin resmî "web" sayfasında yayınlanmıştır ve yayınlanmaktadır. İç Tüzük'e göre Başkanlıktan sorular sorulabilir ve Başkanlık da bu soruları cevaplayacaktır, Meclisimiz bu tür konularda gerekli hassasiyeti gösterecektir.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Gökçel şahsımın da ismini anarak bir konuşma yapmıştır, yerimden -bir dakika- cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam, 60'a göre yerinizden bir dakika verelim, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün burada Kahramanmaraş milletvekili konuşma yaparken doğrudur ben bir sataşmada bulundum. Yalnız ben "Mersin Büyükşehir Belediyesi, eski otobüsleri boyayıp yeni gösteriyor." falan diye bir konuşma yapmadım. Yani konuyu buraya çekip buradan da "Bunu ispatlamayan müfteridir." falan demek çok yakışsız bir ifade olmuştur. Ben bu ifadeyi kullanan arkadaşımızı şiddetle kınıyorum, benim öyle bir ifade kullanmamıştır. Mersin'e alınan otobüsler de krediyle alınmıştır, Cumhuriyet Halk Partisi olarak da -MHP Grubu olarak da AK PARTİ Grubu olarak da- bu otobüslerin hepsinin alımına destek verilmiştir.

Mersin'de şu yapılmıştır: Mersin'in amblemi hiç kimseye sorulmadan Belediye Başkanının keyfî davranışıyla değiştirilmiştir. Koskoca şehrin amblemi değiştirilmiştir, kimseye de sorulmamıştır ve bütün otobüslerde de meydanlarda da duvarlarda da belediyeye ait her yerde de yeni ambleme göre boyama yapılmıştır ama benim "Otobüsler boyanıp yeni gibi gösteriliyor." şeklinde böyle bir konuşmam olmamıştır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sümer... Yok.

Sayın Peköz...

31.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, GAP'ın bitirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

9 ilin etkilendiği GAP projemiz var, 2008 yılında bitirilmesi gerekiyordu en son, sonra 2018'e atıldı ama şu ana kadar bitirilmedi. Şu ana kadar GAP projesi için 17 milyar dolar harcama yapıldı ve 27 milyar dolar gelir elde edildi oradan ancak sulama kanalları bitirilmediği için yöre ve insanlar bundan yararlanamıyor. 1 milyar 250 milyon dolar ayrılması hâlinde GAP projesi bitecek, hem en az 750 bin kişi orada iş sahibi olacak hem de üretim artışı sağlanacağı için fiyat artışları üzerinde de olumlu bir etkisi olacaktır. GAP projesini daha fazla bekletmeyin, bitirin ve insanlar biraz daha nefes alabilir duruma gelsinler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Alban...

32.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Rusya-Ukrayna savaşının Türkiye turizmine etkisine ilişkin açıklaması

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2021 yılında ülkemize gelen her 100 turistten 23'ü Rusya ve Ukrayna vatandaşıydı. Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş sürecinde en çok Türkiye turizm sektörü olumsuz etkilenmektedir. 2021 yılında Ukrayna'dan gelen 2 milyon turist savaş nedeniyle bu yıl gelemeyeceği tüm turizm uzmanları tarafından belirtilmektedir. Yine, savaş nedeniyle ambargo uygulanan ve ekonomisi bozulan Rusya'dan geçen sene gelen 4 milyon 694 bin turist bu yıl büyük bir çoğunluğunun gelemeyeceği açıklanmıştır. Turizm Bakanına Ukrayna ve Rusya arasındaki savaş nedeniyle sezon başlamadan önce acil eylem planı yapılması gerektiğini söylemiştik fakat ne Bakandan ne de Bakanlık bürokratlarından hiçbir açıklama gelmedi. Rusya ve Ukrayna'dan gelen turist sayısı kesin azalacağına göre Turizm Bakanlığı hangi çalışmaları yapmaktadır? Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı hangi ülkelerde tanıtım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok özür dilerim, bir cümle...

BAŞKAN – Buyurun.

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Baki Şimşek biraz önce Mersin milletvekilimizin yaptığı açıklama üzerine dedi ki: "Ben öyle bir şey demedim, bana böyle cevap verilmesi doğru değil." Biz yanlış bir şey olsun istemeyiz ama kendisinin bir konuda dikkatini çekmek isterim: Geçtiğimiz gün Sayın Mahir Ünal ile Genel Başkan Yardımcımız Ali Öztunç arasında geçen tartışmada Ali Öztunç'un "10 tane otobüs var, 5'i yeni, 5'i eski, eskileri boyayıp yeni gibi yapıyorlar." dediği anda Sayın Baki Şimşek'in tutanakta şu ifadesi var: "Ali Bey, Mersin de aynısını yapıyor, Mersin de boyuyor, onlara da söyleyin."

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Hayır, ben o manada söylemiyorum ama ben o manada söylemiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi yani tutanağa cümle öyle bir girmiş ki...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tutanakta var, ben "Eskiye yeni gösteriyor Mersin." demiyorum, öyle bir cümle falan yok. Ben ona itiraz ediyorum. Öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Eskiye yeni gösteriyor." denildiğinde "Ali Bey, Mersin de aynısını yapıyor, Mersin de boyuyor, onlara da söyleyin." deyince doğal olarak Büyükşehir Belediye Başkanımız da il milletvekillerimiz de "Mersin de aynısını yapıyor." deyip cümle oraya girince oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bu karşılıklı söz almalar Mersin Büyükşehirin böyle bir şey yapmadığını, Sayın Baki Şimşek'in de onu kastetmediğini açıklığa kavuşturmuş oldu.

Teşekkür ederiz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Benim "Eskiye yeni gösteriyor." diye bir ifadem yok, öyle bir tabirim yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tutanak öyle. Yani lafın girdiği yer orası.

BAŞKAN – Evet, başka bir konudan bahsettiğini açıkladı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bülbül.

34.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, şimdi, o polemik sırasında karşılıklı olarak ifade edilenlerden sonra, Sayın Baki Şimşek, boyama meselesi üzerine "Mersin de boyuyor." diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Mersin de aynısını yapıyor." demiş.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - "Yapıyor ve boyuyor." demiş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bence böyle açıklığa kavuşması iyi oldu yani.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Yok, yok, "Boyuyor." demiş. O şekilde yani sanki yeni gösteriyor gibi algılanmışsa onun ne olduğu şu an itibarıyla açıklandı.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Benim öyle bir ifadem yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açıklığa kavuştu, sorun yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Orada bizim "Yeni gösteriyor." şeklinde bir beyanımızın olmadığını da altını çizmek istiyorum. Yani öyle de bir şey yok, öyle bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii yani "Aynısını yapıyor." deyince o gibi anlaşılmış.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bizim öyle bir tarzımız da yok, bunu bilirsiniz.

BAŞKAN - Bence, karşılıklı meramlar anlaşıldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oldu, sorun yok Başkanım.

BAŞKAN - Bunun bir yanlış anlaşılma kaynağı olduğunu düşünüyoruz ve arkadaşlar da anlaştılar zaten.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, gıda üretiminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/4/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 19 milletvekili tarafından gıda üretiminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 25/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/4/2022 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına araştırma önergemiz hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gıda krizi ne yazık ki kapımıza dayandı. Ülkemizde gıda fiyatları her gün artıyor, gıdadaki yıllık enflasyon TÜİK rakamlarına göre yüzde 70'lere dayandı. Tarımsal üretim azaldı, köyden kente göç artarak devam ediyor. Birleşmiş Milletler

raporuna göre 2050 yılında Türkiye'nin nüfusu 95 milyona çıkacak; bu da gösteriyor ki Türkiye nüfus yoğunluğu olan bir ülke. Bu nedenle de gıda ürünlerinin üretimini artırmak zorundayız, çoğaltmak zorundayız ama bugün itibarıyla, ülkemizde, maalesef, yanlış ekonomik ve tarımsal politikalar nedeniyle tarım SOS vermektedir.

Değerli milletvekilleri, girdi maliyetlerindeki fahiş artış nedeniyle çiftçilerimiz zor durumda. Çiftçilerimiz verimin düşmesi pahasına gübresiz ekim yapıyor ya da gübre gerektirmeyen ürünlere yönelmek zorunda kalıyor. İktidar olarak çözüm üretilmüyorsa, çiftçilerimize şaşı bakışınızı, maalesef, sürdürüyorsunuz.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, Hükümeti defalarca uyardı, "İthalatla gıda enflasyonu düşmez, ithalatla kendi çiftçimizin artan maliyet karşısında ezilmesine sebep olursunuz, enflasyonu daha da artırarsınız. Gelin, çiftçilerimize hak ettiği desteği verin, üretimi artıralım, çiftçilerimizin yüzünü güldürelim." dedi ama duymadınız. Yine, Genel Başkanımız, geçen hafta tekrar "Elektrik zamlarını geriye alın, hem de ivedilikle geri alın. Sıcaklar artmaya başladı, birçok bölgemizde tarım ürünleri ilk defa bu ay sulanmaya başlayacak, çiftçilerimiz tarlalarına su verirken elektrik zamlarıyla yüzleşecek. Bu yıl elektriğe yüzde 100'ün üzerinde zam geldi, koca bir kış Türk milletini soğuğa ve karanlığa mahkûm eden elektrik zamları, bu kez de sofralarımızın bereketini kaçırarak" dedi, yine duymadınız. Kendi kendine yeten tarım ülkesi iken tarımı bitirdiniz, onca uyarılara rağmen hiç ders almadınız, gıda krizi kapımıza dayanmışken bu çağrılar artık duyun istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, acilen gıda krizine karşı önlemler almanız gerekiyor. Tarım, serbest piyasa koşullarına terk edilemeyecek kadar büyük bir önemi haizdir. Hatta gıda üretimi seferberliği başlatmalıyız, tarım ve hayvancılığa gerekli destekleri sağlamalıyız, çiftçilerimizin üretim yapabilmesi için çeşitli muafiyet ve özendirmeleri yükseltmeliyiz. Son bir yılda döviz kuruna bağlı olan gübre, yem, akaryakıt, elektrik, tohum, zirai ilaç girdileri yüzde 100 ile -özellikle gübrede- yüzde 400 oranında arttı. Sizlerden çiftçiler adına şunu talep ediyoruz: Çiftçilerimize bir yıl önceki fiyatlardan gübre, mazot, yem, elektrik, tohum, hatta zirai ilaç temin ediniz, karşılayınız; bunları yapınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çiftçilerimizin toplam borcu 255 milyara yükselmiştir, bu toplam borcun 192 milyar lirası bankalaradır. Çiftçilerimizin banka borçlarını yeniden yapılandırın, faizleri silin, vadeleri uzatın. Ülkemizin 2021 yılı gayrisafi yurt içi hasılası TÜİK'e göre 7 trilyon 200 milyar lira. Bunun anlamı şu: 2022 yılında çiftçilerimize tam tamına 72 milyar lira hibe ve destek vermeniz lazım. Ama Sayın Cumhurbaşkanı geçen açıklıyor, "Çiftçilere 29 milyar vereceğiz." diyor. Nerede çiftçinin 43 milyar lirası, niye gasbediyorsunuz, niye hakkını vermiyorsunuz? Bu destek ve hibeler de ne olur ya - hâlâ 2020 yılının destek ve hibelerini bekleyen çiftçi ve besicilerimiz var- zamanında verin. Özellikle meraları ve tarım arazilerini imara açma anlayışından vazgeçin; meraları ve tarım arazilerini acilen koruma altına alınız, biyoçeşitliliğe ve yerel tohumlara sahip çıkacak uygulamalar yapınız, su kaynakları yönetimini daha verimli hâle getiriniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Aksi hâlde, köylümüzü, çiftçimizi baş tacı etmezseniz bunun bedelini, maalesef, millet olarak hepimiz çok ağır bir şekilde öderiz.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda yapılan araştırmalarda çiftçi memnuniyeti yüzde 19'a kadar düşmüştür yani her 5 çiftçiden 1'i memnundur, 4'ü memnun değildir ve yine, eski Sayın Bakanımızın "Paramız var ki ithalat yapıyoruz." "Sudan'da tarım yapacağız." gibi tarıma şaşı bakışı yeni Bakanda da devam ediyor. Sayın Bakan Kirişçi diyor ki: "Afrika'da tarım yapacağız." Türkiye'nin suyu çıktı mübarek, Afrika'da tarım yapacak! Türkiye'deki tarım arazilerinin üçte 1'i ekilmiyor ama adam Afrika'ya gidecek! Şaşı bakış devam ediyor, bu bakışı değiştirin diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, derinleşen savaşlar, ülkeler arası gerginlikler Orta Doğu'ya kader olarak biçilmiş savaş bölgesi gerçekliği, ekonomik kriz, pandemi ve daha birçok sebeple ortaya çıkan ekonomik kriz yakında daha da derinleşerek yerini en hayati alanlardan biri olan gıda krizine bırakacak durumdadır. Bugün iktidarın, özellikle, son on altı yıllık tarım politikaları ülkede üretimi desteklemek bir yana, üreticiyi bağından, bahçesinden koparıp ürettiği ürünü niteliksizleştirerek ve ithalatçı mantıkla üretimi değersizleştiren bir yapıya bürünmüştür. Tarımla uğraşan kişilerin yaş ortalaması her yıl artmakta, geçici, genç çiftçi projeleri ise başarıya ulaşmadığı gibi çiftçilerin kaderi hacizle sonlanmaktadır. Tarımda ve üretimin genelinde derinleşen krizi görmezden gelen, yurt dışından kiralanan tarım arazileriyle tarımsal sorunları gidermeye çalışan, palyatif tedbirlerle meseleyi çözüme kavuşturacağını düşünen iktidar gıda krizinin asıl sorumlusudur. Tarımı öncelemek yerine öteleyen bu mantık sayesinde biberin, domatesin, patlıcanın kilosı inanılmaz fiyatlara vardı, pazar arabalarının yerini küçük poşetler aldı. Gıda krizini önemli bir konu olarak değerlendirmiyoruz. Geçtiğimiz hafta yine bu konuda bir grup önerisini HDP olarak Genel Kurula indirmiştik fakat böylesi önemli bir husus, ülkeyi yönettiğini iddia eden taraflar tarafından reddedilmişti. Grup önerilerimizde de bahsettiğimiz üzere, bugün, çiftçi desteklenmiyor ve tarımdan koparılıyor. TÜİK verileri bile iktidarın ilk on sekiz yılında 3 milyon çiftçinin tarımdan koparıldığını ortaya koymuştur. Mazota yüzde 230, gübreye yüzde 500 gibi astronomik rakamda zamlar geldi ve kredilerle, borçlarla ayakta kalmaya çalışan çiftçiye ise DSİ ve DEDAŞ gibi kurumlar nefes aldırıyor. Son olarak, Hatay'da elektrik faturasını ödeyemediği için elektrik dağıtım şirketi tarafından çiftçilerin sulamada kullandıkları elektrikleri kesildi. Yetmedi, utanmadan jandarma korumasında çiftçinin elektrik direkleri söküldü. Yani çiftçiye, üreticiye reva gördüğünüz bu yaklaşım karşısında, Hataylı çiftçi kardeşimizin dediği gibi cevap vereceğim. Yazıklar olsun!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Türkiye açlığa gidiyor.

Değerli milletvekilleri, ya çiftçiye, üreticiye destekleyeceksiniz ya da açlıkla, yoklukla karşılaşacağız. "Param var ki ithalat yapıyorum." mantığının yanlış olduğunu göreceksiniz. Daha önce de söylediğimi tekrar söylemek isterim. Ukrayna-Rusya arasındaki savaş ayçiçeği yağı krizini çıkarmıştı. Parasını verdiğiniz yağı almak için Rusya'yı kaç kere aradınız? Artık iktidara "Önlemler alın." demeyi gerek görmüyorum çünkü çiftçilerimiz ilk seçimlerde kendi önlemlerini alacaklardı.

Çiftçi kardeşlerim, sizi bankalara, kooperatiflere mahkûm eden İGSAŞ Gübre Fabrikasını da özelleştirerek sizi şirketlere yem yapan, üretimizi ithalatla baltalayan bu iktidara yol vermek başta sizin sorumluluğunuzdur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Manisa Milletvekili Sayın Bekir Başevirgen.

Buyurun Sayın Başevirgen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pandemiyle birlikte tüm dünyada gıda ürünleri stratejik bir boyut kazandı. Ülkemizde ise benimsenen ithalatçı tarım

politikaları nedeniyle dışa bağımlılık hızla arttı. Tarımsal girdi maliyetlerindeki yüksek artış ise çiftçilerin üretim yapmalarının önündeki en büyük engel hâline geldi. Üretimin azalması gıdaya erişimi zorlaştırırken bizleri de kıtlık tehlikesiyle karşı karşıya bıraktı. TÜİK'in gizleyemediği rakamlara göre bile Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi yıllık yüzde 57,26; mart ayında ise yüzde 10,12 artarken hem yıllık hem de aylık bazda rekor seviyeye yükseldi. Peki, gerçekte de böyle mi oldu? Gübre fiyatları 5 kat, mazot fiyatları 3 kat, ilaç fiyatları ise 2 kat arttı; tohum, sulama ve enerji giderlerine ise yetişmenin maalesef imkânı yok. Bitkisel üretimde de durum bu kadar kötüyken hayvancılık da bu kötü tablodan maalesef nasibini aldı; 1 çuval hayvan yeminin fiyatı 300 lira oldu; işçilik, elektrik ve diğer giderler de aldı başını gitti. Artık çiftçilerimiz ve yetiştiricilerimiz para kazanamadığı için tarımsal faaliyetten elini çekmeye başladı; 34 milyon dönüm tarım arazisi maalesef ekilmiyor, 700 binden fazla çiftçi üretimi bıraktı, süt para etmediği için binlerce hayvan kesime gidiyor, milyonlarca lira harcanarak yapılan hayvancılık işletmeleri bir bir kapanıyor; maalesef, kendi çiftçimiz değil, ithalat yanlısı politikalarla yabancı çiftçi destekleniyor.

Değerli milletvekilleri, çiftçi borçları da devasa boyutlara ulaştı. Son bir yılda çiftçinin bankalara borcu 171 milyar lira oldu. Tarım Kanunu'na göre çiftçiye ödenmesi gereken yüzde 1'lik destek hiçbir zaman çiftçiye ödenmedi. Çiftçilerimize 467 milyar lira destek verilmesi gerekirken sadece 194 milyar lira ödendi. Çiftçinin Tarım Kanunu'na göre iktidardan hâlâ 273 milyar lira alacağı var; iktidar ise "Üretimde sıkıntı yok, her şey kontrol altında." diyor ama 10 milyon ton buğday ithal ediliyor. Buğdayda dünyada 1 numaralı ithalatçı hâline geldik. Bundan yirmi sene önce Rusya bizimle aynı miktarda yani 20 milyon ton civarında buğday üretirken, Rusya bugün 85 milyon ton, biz ise 17,5 milyon ton buğday üretiyoruz. Tarıma önem verip üreticisini destekleyen ülke ile çiftçisini desteklemeyen ülke arasındaki fark bu tabloda ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEKİR BAŞEVİRGİN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, dünyada gerek pandeminin gerekse Rusya-Ukrayna savaşının etkileriyle tarımsal arzda meydana gelebilecek daha kötü tablolar önlem alınmazsa, maalesef, bizi kıtlıkla vuracak. Gelen rakamlara göre, bu yıl pancar ekiliş alanlarında büyük azalmalar olacağı ortada; maalesef, önümüzdeki yıl büyük bir şeker kıtlığıyla karşı karşıya kalabiliriz. İktidara sesleniyoruz: "Ama"sız, "fakat"sız çiftçilerimize destek olun. Tarımsal destek programını yeniden revize edin. Ürün alım garantisi ve kur korumalı taban fiyatı açıklayın. Hayvancılıkta da et ve süt fiyatlarını gerçek enflasyon oranları üzerinden yeniden fiyatlandırın. (CHP sıralarından alkışlar) Çiftçi borçlarını uzun vadeli olarak yeniden yapılandırın ve faiz yükünü çiftçinin üzerinden kaldırın. Tahıl, şeker, süt ve et krizi yaşamamak için üretim seferberliği ilan edin, yabancı çiftçiye değil, kendi çiftçimizi destekleyin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Partinin Meclis araştırması için verdiği gerekçeler içerisinde tespitler çok güzel. Tabii, dünya ölçeğinde yapılan tespitler, efendim, pandemi, ulaştırmadaki sıkıntılar, enerji fiyatlarındaki artışlar; bunlar yerinde, güzel tespitler ama bir anda hani, metin içerisinde şöyle bir şey beklersiniz ya: Bilgi verilir, sonra gerekçeler izah edilir, sonra öneriler izah edilir yani ana metinlerden, kompozisyondan, edebiyattan, akademiden biz böyle biliriz. Dünyadaki bu tespitler çok güzel giderken, Türkiye'ye geldiğiniz zaman bir anda tak diye "Türkiye gıda kriziyle, açlıkla karşı karşıya kalacak." şeklinde son derece gerçeğe dayanmayan, kendi gerekçelerine bile uymayan iddialarla devam eden bir metin. Hangi tarafından tutalım? Ben iddialarla alakalı birkaçına cevap vereyim.

Arkadaşlar, "Tarımı serbest piyasa koşullarına bıraktınız." diyorsunuz. Ya, yirmi yıldır tarımı en yüksek seviyede, bu memleketin imkânlarının en fazla seferber edildiği bir alan olarak gördük ve yirmi yıldır tarımı en yüksek seviyede destekliyoruz. Bu mu serbest piyasa koşullarına bırakmak? Desteklemeyi niye yapıyoruz biz o zaman? Zayıf olan, sermaye yeterliliği az olan, uluslararası ve ülke içerisindeki dalgalanmalardan en fazla etkilenen, en meşakkatli, en zor alan olarak tarımı belirlediğimiz için ve Cumhurbaşkanımız "Kırsaldan başlar kalkınma." dediği için yirmi yıldır biz bu desteklemeleri yapıyoruz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ondan mı tarım geriye gidiyor?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Şimdi, "Tarımcıya gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i kadar destek vermeniz lazım." diyorsunuz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Niye vermiyorsunuz?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Ya, bu hesabı bilmiyor musunuz? Yani siz hesabı sadece... Doğrudan yaptığımız destekler üzerinden bir kalem çıkarıyorsunuz, sonra "72 milyar değil de 30 milyar veriyor." diyorsunuz. Arkadaşlar, bakın, bu destekler nasıl hesaplanıyor biliyor musunuz modern dünyada, bütün dünyada? Sübvansiyonlar, kırsala yaptığınız katkılar, sulama projeleri, kredi sübvansiyonları, ihracat destekleri, dâhilde işleme rejimi; bunların tamamını topladığınız zaman Türkiye yirmi yıldır yüzde 1 vermesi gerekirken ortalama yüzde 1,68 destek veriyor. Bunları nasıl göz ardı ederek "Siz, tarımı serbest piyasa koşullarına bıraktınız." diyorsunuz. "İthalat yolunu açtınız." diyorsunuz; ya kendi ülkenizin kurumlarına ne zaman inanmaya başlayacaksınız?

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Doğru söylediklerinde, doğru konuşturulabilirse inanacağız.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hep yalan söylüyorsun, yalan söylüyorsun.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Tamam, TÜİK'in birtakım şeylerini eleştirebilirsiniz ama TÜİK diyor ki: "Biz ülkemizde yılda 25 milyar dolar tarımsal ihracat yapıyoruz; 17,2 milyar dolar ithalat yapıyoruz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Doğruyu söylemiyorsun.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Teşekkürler.

Yani, yılda 7 milyar dolar fazla veren, az alıp çok sattığımız bir alan. Yani, bu gerçek ortadayken nasıl "İthalatçı bir ülke yaptınız." diyorsunuz? Efendim, biz, ithalatı bazı durumlarda tüketicimizi korumak adına küçük küçük, üreticimize zarar vermeyecek boyutlarda yaptırırız ama üreticiye zarar verdiği noktaya ne zaman gelirse o zaman durdururuz. Dolayısıyla dünyada hiçbir ülke yoktur ki kendine lazım olan her şeyi üretsin, her şeyi de satsın ama hiçbir şey almasın. Ya, dünyanın en akıllısı, en uyanığı, en çalışkanı siz misiniz yani böyle bir dünya var mı? Siz Adam Smith'i, siz David Ricardo'yu bilmez misiniz? Ya, bu adamların kuramları var; mukayeseli üstünlükler teorisi, mutlak üstünlükler teorisi var. Kim hangi malı, hangi bedelle, en düşük maliyetle üretirse üretir, diğerinden alır, öbürüne satar; her ikisi de kazanır, dünyada böyle bir ekonomi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hocam burası üniversite değil, tarıma şaşı bakışın devam ediyor. Bak, aynı, bakanlarla berabersiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kılıç.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Dolayısıyla biz çiftçimizi yirmi yıldır en yüksek seviyeden destekledik, desteklemeye devam edeceğiz diyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Komisyon Başkanı, sen de tarıma şaşı bakıyorsun.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Sayın Karahocagil...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2021 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükûmetinin tiyatrolara verdiği desteğe ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – 2021 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükûmetinin lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiği çalışmaları anlatmaya devam ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak 2021-2022 sanat sezonu için 428 özel tiyatro projesine 13 milyon 500 bin TL destek sağlanmıştır. Dijital Tiyatro Projesi kapsamında 420 özel tiyatroya toplam 12 milyon 600 bin TL, Tiyatrolarımız Dijital Tiyatro Sahnelerinde Projesi kapsamında 112 özel tiyatroya toplam 6 milyon 200 bin TL, Özel Tiyatrolar Yaz Turnesinde Projesi'yle toplam 21 milyon 65 bin TL destek sağlanmıştır. Böylelikle, özel tiyatrolarımıza 2021 yılında toplam 53 milyon 365 bin TL destek sağlanmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi, kültür, sanat meselesi, ülkemiz ve milletimiz bakımından en az terörle mücadele, en az dış politika, en az temel hizmet alanları kadar önemli bir beka meselesidir.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

36.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın Şehir Hastanesinin altyapısıyla ilgili kurumlar arasındaki sorunlara ilişkin açıklaması

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Şimdi, İl Toprak Koruma Kurulunun 16/6/2020'deki toplantısında bir karar alınıyor. İl Toprak Koruma Kurulunun bu kararıyla toplantıda alınan kararla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kamu yararı olmak üzere Büyükşehir Belediye Meclisine gönderiyor, 17/7/2020. Sonra, Büyükşehir bu kararı onayladıktan sonra Çevre İl Müdürlüğüne gönderiyor, Çevre Bakanlığı da bunu işliyor. Sorun şurada: İl Tarımın aldığı kararı şu an Tarım Bakanlığı onaylamıyor. Onun için, demin, Değerli Aydın Milletvekili söyledi ama sizin kendi Tarım İl Müdürlüğünün aldığı kararı sizin Bakanlık onaylamıyor, sıkıntı burada başlıyor.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

37.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Ergene Nehri'ni sanayi atıklarının kirlettiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Uzunköprü Belediyesine Ergene Nehri'ne kanalizasyon sularını akıttığı gerekçesiyle 460 bin lira ceza kesmiştir. Yıllardır söylüyoruz, Ergene'yi kirlüten evsel atıklar değildir, sanayinin atıklarıdır. Ergene, kaynağında tertemiz ama döküldüğü yerde ölüm saçıyor çünkü sanayi atıklarını Ergene'ye arıtmadan bırakan sanayi kuruluşları Ergene'yi kirliliyor. Kaldı ki Uzunköprü Belediyesinin sürekli çalıştırdığı bir arıtma tesisi var. Bu nedenle söz konusu cezanın iptal edilmesi gerekir. Acaba, Çevre Bakanlığı, Uzunköprü Belediyesine kestiği cezayı sanayi kuruluşlarına kesebiliyor mu? Ayrıca önce 2012, sonra 2014 ve en son 2017'de Ergene Nehri'nde yüzecektik. Herkesin merak ettiği soruyu tekrar soruyorum: Üzerinde sinek bile uçmayan Ergene Nehri ne zaman temiz olacak?

BAŞKAN – Sayın Gaydalı...

38.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, engelli ve yaşlılık maaşı alan vatandaşlara da bayram ikramiyesinin verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Engelli vatandaşlarımız ile yaşlılık maaşı alan vatandaşlarımıza bayram ikramiyesi verilmemesinin gerekçesi nedir, vatandaşlarımız bunu merak ediyor. Bir devlet vatandaşları arasında böyle bir ayırım yapmamalıdır. Engelli ve yaşlılık maaşı alan vatandaşlarımızın da bu haktan yararlanması adına bir adım atılmalı ve bu ikramiyeye enflasyon oranında bir artış sağlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, saat 14.00 itibarıyla sisteme girip 60'a göre söz veremediğim tüm milletvekili arkadaşlara söz verdim, bundan sonra 60'a göre söz vermiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel...

39.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa'nın Sarıgöl ilçesi Dadağlı Mahallesi'nde meydana gelen don afetine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, memleketim, seçim bölgem Manisa'da salı akşamını çarşambaya bağlayan gece Sarıgöl ilçemizin Dadağlı Mahallesi'nde büyük bir don afeti yaşandı. İlçe Başkanımızın beraberindeki ekiple gidip yaptıkları tespitlere göre 5 bin dekar bağ soğuktan etkilenmiş durumda. Çok büyük bir sorun. Ekonomik zorluklardan dolayı TARSİM sigortası yaptırmayanlar için, ayrıca da TARSİM'in poliçelere göre nasıl bir ödeme yapacağı konusunda da belirsizlikler var. Bu konuda bütün Manisa milletvekillerimizin mutlaka hassasiyeti olacaktır. TARSİM sigortası yaptıramamışlara mutlaka bir çare üretmek gerekiyor. TARSİM'in de hızlı ve gerçek bir tazmin yerine getirmesini bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeği ve arkadaşları tarafından, emeklilerin sorunlarının çözümüne yönelik atılacak adımların belirlenmesi amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu'nun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır; okutup, işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

14/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/4/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Öneri:

14 Nisan 2022 tarihinde, İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözgü ve arkadaşları tarafından verilen (18055 grup numaralı) emeklilerin sorunlarının çözümüne yönelik atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/4/2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden, Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun önerisi üzerine söz aldım, Meclisi selamlıyorum.

Türkiye’de her gün yükselen fiyatlar nedeniyle alım güçleri düşen ve işsizler dışındaki kesimler açısından en geride, ekonomik olarak en zor durumda kalan emeklilerin sorunlarıyla ilgili görüşlerimizi açıklayacağım ve daha sonra da çözüm önerilerimizi dile getireceğim.

Yapılan bir araştırmaya göre “En mutlu emekliler nerededir?” dendiğinde, Türkiye, 37 ülke arasında en sonlarda yer alıyor. TÜRK-İŞ’in mart ayı açıklamasına göre 4 kişilik bir ailenin sadece gıda alabilmesi için 4.928 liraya ihtiyacı var. Aynı zamanda, giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar da hesaba katıldığında 4 kişilik aile için gerekli olan aylık para 16.052 lira. Türkiye’de 847 bin emekli 1.418 Türk lirası ya da altında maaş alabiliyor. 248 bin emekli, dul ve yetim 1.000 ile 1.100 lira arasında para alabiliyor. 220 bin emekli, dul, yetim 1.100 ile 1.200 lira arasında gelire sahip. 9 milyon 850 bin emekli yurttaş açlık sınırı altında, geri kalanı ise yoksulluk sınırı altında yaşamaya devam ediyor. 6 milyon emekli ise ikinci bir işte çalışmaya, geçimini sağlamaya çalışırken 12,5 milyon emekli bankalara borçlu, hatta bir kısmı kredi alamadığı için tefecilerle baş başa yaşamak zorunda kalıyor. Sosyal devlet ilkesi, emekli yurttaşlarımızın yaşam standartlarının ve sağlık haklarının korunması amacıyla emekli aylıklarının insanca yaşanacak bir seviyeye çıkarılması, emeklilere ödenecek aylıkların alt sınırının asgari ücretle eşitlenmesi ve yoksulluk sınırının altında olmaması, enflasyon karşısında eriyen emekli maaşlarının reel enflasyon oranlarıyla iyileştirilmesi, aynı koşullarda emekli olanlar arasındaki farklılıkların giderilmesi, EYT’lilerin emeklilik işlemlerinin yapılması ve bununla ilgili kanuni düzenlemenin yapılması, emeklilerin güncelleme katsayısından millî gelir oranında pay almalarının sağlanması, salgın koşullarında yaşlı ve kronik hastalığı olanlara destek verilmesi, ilaç katkı paylarının emeklilerden alınmaması, emekli aylıklarının yaşam koşullarına uygun hâle getirilmesi, yaşlılık aylıklarının pandeminin ülkede yarattığı olumsuzluklar ve ekonomik durum göz önüne alınarak yeniden ele alınarak günün koşullarına uygun hâle getirilmesi, tüm bunlardan hareketle -artan hayat pahalılığına karşı seslerini yükselten emekli yurttaşlarımız- elektrik, doğal gaz ve akaryakıt başta olmak üzere temel maddelerden zamların geri alınması, en az emekli maaşının 5.200 Türk lirasına çıkarılması, 1 Ocak 2022 tarihinden geçerli olmak üzere yüzde 60 oranında en azından maaşlarına bir zam yapılması, yılda 2 sefer verilen ve 1.100 lirayla sınırlandırılan ikramiyelerin asgari ücret seviyesine çıkarılması ve yılda 4 kez bunun verilmesi... Çünkü daha önceleri, bir şey istendiğinde emekliler “Üç aylık maaşımı alayım, sizin o ihtiyacınızı yerine getiririm.” diyorlardı ama şimdi emekli maaşlarını bırakın bir yana günlük ihtiyaçlarını bile karşılayamıyorlar. Geçen gün yaşlı birisi “Emekliyim, sağlık sorunlarım olduğu için et kullanmıyorum, o nedenle de artık et ihtiyacım yok ama dereotu bile almakta zorlanıyorum.” diyebildi. Emeklilerin sendikal haklarının önündeki engellerin kaldırılması için emekliler Ankara’ya bir yürüyüş yapacaklar, bizler de her zaman olduğu gibi, emekten ve emekliden yana olan bir parti olarak bu yürüyüşte onların yanında olacağız ve destek sağlayacağız.

Kaynak sorununu sürekli dile getiriyorsunuz, -basit bir hesapla- çokça dile getirildi ama bir kez daha dile getirmek istiyorum: Çanakkale Köprüsü’nden günlük olarak 45 bin araç geçtiği zaman bile yıllık olarak hazineye ödenecek olan fark 1 milyar 182 milyon 600 bin lira. Bunun gibi onlarca proje var. Bu projelerin esasına girilip olması gereken şekilde yapılması hâlinde emeklilerin bu ihtiyaçları çok rahat karşılanabilir ve bu kadar devlete hizmete etmiş, ülkesine hizmet etmiş insanlar en azından son zamanlarında insanca yaşayabilir, çocuklarının, torunlarının yüzüne bakabilir duruma getirilebilirler. Bunların mutlaka yapılması gerekiyor; aksi hâlde her gün biraz daha durumları kötüye gidiyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, Şehitler Haftası nedeniyle tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz kriz ortamında, küçük bir azınlık dışında toplumun neredeyse her kesimi büyük bir pahalılık ve geçim zorluğuyla karşı karşıyadır. Bizim gündemimizde ise her zaman olduğu gibi halkımızın bizzat kendisi yani milletimiz yer alıyor yani yokluğa ve yoksulluğa zorlanan geniş kitlelerden bahsediyorum. Tabii ki bu kitlenin önemli bir bölümünü de emeklilerimiz oluşturuyor. Yıllarca canını dişine takarak çalışmış emekli vatandaşlarımız bugün, ne yazık ki rahat bir emeklilik yaşayamıyor. Enflasyon canavarını hortlatan iktidar âdeta bu insanlara sırt çevirmiş durumdadır. Bunu nereden çıkarıyoruz, neden böyle anlıyoruz? Bir kere, verdikleri bayram ikramiyesinin pahalılık karşısında eriyip yok olmasına gösterdikleri tepkisizlikten anlıyoruz, bütün uyarı, talep ve ısrarlarımıza rağmen emeklilerin refahına ilişkin hiçbir adım atılmamasından anlıyoruz, değiştirilen emeklilik sistemiyle en düşük emekli maaşı 5.865 TL olacakken 2.500 lira kalmasından anlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, dün yaptığımız grup toplantımızda Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener durumun vahametini aslında çok net bir şekilde özetledi. 2018 Nisan ayında, 1 dolar 4 lirayken verilen ikramiye 250 dolar değerindeydi; bugün 15 liraya yaklaşan dolar karşısında verilmesi gereken ikramiye 3.700 liraya tekabül ediyor. Müjdeyle duyurulan cüzi bayram ikramiyesi bir aylık kirayı ödemeye yetmiyorsa bir vicdan muhakemesinin tam vaktidir diye düşünüyorum arkadaşlar. Döviz kuru ve TÜFE hesabı dışında emeklilerin satın alma gücü dikkate alınırsa temel gıda maddelerinin, kiralara, elektrik, doğal gaz, su, ulaşım giderlerinin katbekat pahalılandığını gözlemliyoruz. Ortalama 4 kat düzeyinde bir pahalılık söz konusudur. Hane halkının, işsiz olanların hesabını yapmasak bile ne büyük çilelerle hayatın idamesine çalıştığı anlaşılıyor. O hâlde, bu enflasyon ve geçim zorlukları karşısında emekli maaşlarının açıklık sınırının üstünde tutulması yani yaklaşık 5 bin liranın üzerinde olması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bayram ikramiyesinin Sayın Akşener’in hesabıyla 3.700 lira olması gerekir. Bunu yapmak insanî, ahlaki, vicdani, hukuki bir sorumluluktur.

Evet, emeklilerimizin daha rahat bir yaşam sürdürmeleri için atılacak her adımın destekçisi olduğumuzu hatırlatıyorum. “Mazide muktedirken bütün kuvvetiyle çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin istikbale güvenle bakmaya hakkı yoktur.” diyor Atatürk. Soruyorum: Acaba yüz yıl sonra bu iktidarda Atatürk’ün vizyonunun zerresi mevcut mu?

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Yozgat Milletvekili Sayın Ali Keven.

Buyurun Sayın Keven. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisi doğrultusunda Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Emeklilerimize rahat bir gün yüzü göstermeyen AKP iktidarı kalın harflerle tarihe geçti. Bakınız, sevgili arkadaşlar, 8 milyon emekli, hak sahibi bu ülkede asgari ücretin altında emekli maaşı alıyor. 3 milyondan fazla emeklimiz iş arıyor, emeklilikte yaşa takılan EYT'liler yevmiyeli işlere gidiyor. Emekliye, dul ve yetime 1.000-1.200 lira civarında bir maaş reva görülüyor. Açlık sınırının bile 5.000 lira olduğu günümüzde onca yıl emek harcamış, alın teri dökmüş emeklilerimize en düşük maaş olarak 2.500 lira reva görülüyor. Verilen sefalet zamlarıyla geçinemeyen emeklimiz soruyor: 2.500 lirayla kirasını mı ödeyecek, doğal gaz faturasını mı ödeyecek, elektrik faturasını mı ödeyecek, su faturasını mı ödeyecek, pazar alışverişine mi çıkacak, günlük ekmeğini mi alacak, torunlarına harçlık mı verecek? Bu insanlar ne yapacak sevgili arkadaşlar, söyler misiniz? Halk Ekmek kuyruklarında 70-80 yaşında yaşlı yurttaşlarımızı beklerken görünce sizin hiç vicdanınız sızlamıyor mu? Emekliler zaten geçinmiyor, üstüne bir de sosyal güvencesi olmadığı için emekli olamayan, 1.296 lira 65 yaş aylığı alan yurttaşlarımız var. Onların hâlini biraz gözünüzün önüne getirin. Şatafatlı saraylardan, lüks sofralardan çıkıp halkın sorunlarını dinleyin, kendinize hak gördüğünüzü emekliye çok görmeyin; kibirden, şatafattan, şımarıklıktan vazgeçin. Peygamberimiz “Komşunuz açken tok yatmayın.” demiyor muydu? Komşu aç sevgili arkadaşlar. Emekliler, asgari ücretli işçiler ve işsiz milyonlarca yurttaşımız geçinmiyor; duyun ve görün artık. Emekliler, güvencesizliğe, zamlara, sendikal hakların engellenmesine karşı, sendikaların çağrısıyla Ankara'ya yürüyorlar “Açlık sınırında değil, ölüm sınırındayız.” diyorlar. Emeklilerin sesini lütfen duyun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir sosyal devlet düşünün ki emeklisine bu kısacık hayatında rahat bir gün yüzü gösteremiyor. Emekli, eti gramla alıyor, sebzeyi, meyveyi taneyle alıyor, doğal gazı, elektriği kesiliyor. Suriyeli göçmenlere gösterdiğiniz ilgiyi bizim emeklilerimize lütfen gösterin. Bunlar sizin vicdanınızı sanırım sızlatıyordu. 5'li çeteyi doyuramadınız, üç beş yerden maaş alan bürokratlarınızı doyuramadınız, kamu arazilerini peşkeş çektiğiniz yandaşlarınızı doyuramadınız, Zafer Havalimanı gibi soygun projesini cebine indirenleri doyuramadınız ama sıra emekliye gelince, emekçiye gelince “Bütçe nereden bulunacak?” diye soruyorsunuz. Bulunur, istenirse bulunur sevgili arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KEVEN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bir an önce en düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesine çıkarılmalı ve yaşanan enflasyonu telafi edecek bir zam verilmelidir, bayram ikramiyeleri asgari ücret tutarında olmalıdır. Grubumuz adına kanun teklifimiz var; gelin, destek verelim hemen Ramazan Bayramı öncesinde emekli maaşlarını 4.250 lira yapalım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emekli maaşlarına yapılan zam hesaplanırken sadece TÜİK'in hesapladığı resmî enflasyon değil refah payı da dikkate alınmalıdır, emeklilik için intibak yasası çıkarılmalıdır, emeklilerin sendikal haklarının önündeki engeller kaldırılmalıdır, sağlık hizmetlerinden kesilen katkı payı kaldırılmalıdır. Emeklilerin taleplerine lütfen kulak verin, emeklinin bedduası sizi çarpar, haberiniz ola.

Siz bu sorunlara çözüm üretmiyorsunuz ancak biz ilk seçimde inşallah iktidara geldiğimizde, milletin iktidarında emeklilerimizin sorunlarını çözeceğiz. Bundan sonra emeklilerin oyunu da duasını da alamayacaksınız.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Semiha Ekinci.

Buyurun Sayın Ekinci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin vermiş olduğu grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Konuya geçmeden önce 14-20 Nisan Şehitler Haftası vesilesiyle bu vatan, bu bayrak uğruna canını feda eden tüm şehitlerimizi minnetle anıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bugüne kadar AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde emeklilerimize yönelik birçok çalışmalar yaptık. Bunların bazılarında bahsedecek olursak, ülkemizde 2022 Şubat ayı itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık alan 13,6 milyon emekli vatandaşımız bulunmaktadır, 2021 yılı içerisinde 810 bin sigortalı ve hak sahibine ilk defa aylık bağlanmıştır. Bu kapsamda, 2021 yılında 13,6 milyon kişiye 420 milyar TL aylık ödemesi yapılmış, Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılan aylık ödemeleri 2022 Şubat ödeme döneminde bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 41 artarak 47 milyar TL olarak gerçekleştirilmiştir. 2002 yılından bugüne kadar emekli sayımız 2 katından fazla artmış olmasına rağmen emeklilerimizin millî gelirden almakta oldukları pay artmış, aylıklarına seyyanen ve oransal yapılan artışlarla, emeklilerimize verilen bayram ikramiyeleriyle 2002-2022 döneminde emekli aylıklarında reel olarak yüzde 48 ila yüzde 379 oranında artış sağlanmıştır. 2018 yılından bu yana Ramazan ve Kurban Bayramı'nda, aylık alan emeklilerimize biner lira bayram ikramiyesi verilmiş, 2021 yılında bu tutar 1.100 TL'ye çıkarılmıştır. Bu kapsamda, 2021 yılında 24,7 milyar TL, 2018 yılından bu yana 8 bayram için toplam 89 milyar TL bayram ikramiyesi ödenmiştir. En düşük emekli aylığı önce 1.000 liraya, 2020 yılında 1.500 liraya, 2022 yılında da 2.500 liraya çıkarılmıştır. Emekli aylığı alanlar içerisinde 2.500 lira emekli aylığı alanların oranı yüzde 11'dir. Bunların yanında vergi iadesi alabilmek için fiş ve fatura toplama uygulaması kaldırılmış, emeklilere Konut Edindirme Yardımı ve Tasarruf Teşvik Fonu ödemeleri yapılmış, emeklilerimizin yıllardır beklediği intibak yasası çıkarılarak 2000 yılından önce SSK ve BAĞ-KUR'dan emekli olan yaklaşık 2 milyon emeklinin aylıklarında 450 TL'ye varan artışlar sağlanmıştır.

Emeklilere promosyon ödemesi hususunda bankalarla mutabakat sağlanarak promosyon ödemesi imkânı getirilmesinin yanı sıra emeklilikten sonra ticari faaliyetlerde bulunanlardan yüzde 15 oranında kesilen sosyal güvenlik destek priminin kaldırılması, hastane ve maaş kuyruklarında beklemlerine son verilmesi, maaşlarının eve getirilmesi, 65 yaş üstü vatandaşlarımızın şehir içi ulaşımdan ücretsiz yararlanmaları gibi birçok çalışma Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yapılmış ve yapılmaya devam edecektir.

Bu vesileyle, tüm emeklilerimizi saygıyla selamlıyor, yaklaşımakta olan Ramazan Bayramı'nı kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kavuncu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, bugün şehit olan Semih Ucay'a Allah'tan rahmet dilediğine ve PKK terör örgütünü ve destekleyicilerini lanetlediğine ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Geçtiğimiz aylarda Mardin Kızıltepe kırsalında eli kanlı terör örgütü PKK'lı teröristlerce girişilen çatışmada yaralanarak Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesinde bugüne kadar yapılan bütün tedavilerine ve müdahalelere rağmen, bugün maalesef şehit olan Sungurlulu hemşehrimiz Semih Ucay'a Rabb'imden rahmet, ailesine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Bu vesileyle, bütün aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, PKK terör örgütünü ve destekleyicilerini lanetliyorum.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, TÜRKŞEKER'e bağlı makine fabrikalarının atıl duruma getirilmesinin araştırılması amacıyla 14/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/5250) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Nisan 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

14/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/4/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan TÜRKŞEKER'e bağlı makine fabrikalarının atıl duruma getirilmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/5250) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 14/4/2022 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, televizyonları başında bizi izleyen aziz milletimiz ve şeker fabrikalarında ve makine fabrikalarında mücadele eden şeker emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, genç cumhuriyet Millî Mücadele sonrası Mustafa Kemal Atatürk liderliğinde “Her fabrika bir kaledir.” deyip Anadolu'da ilkini başlattıkları şeker fabrikalarından bu yola çıktılar. Bu mücadelenin ikinci aşaması üreten bir Türkiye Cumhuriyeti kurmaktı. Şeker fabrikaları ve bünyesinde makine fabrikaları da işte, bunlardan biriydi, o zaman başarılıydı.

Günümüzde, gelişen özelleştirme sürecinde biz “Şeker millî, stratejik bir üründür.” dedik, işçiler de “Şeker vatandır, satılmaz.” dedi ama siz ülkenin birçok millî varlığı gibi şeker fabrikalarını da sattınız. Yetmedi, fabrika arazileri Cumhurbaşkanlığı kararıyla bir bir satıldı, seyrettiniz. Yine, Ege'de, Kütahya'da şehir merkezinde özelleştirilen, satılan bir fabrikanın dışında olan 112 dönüm araziye -sizin tabirinizle kupon bir araziye- tapuda tahribat yaparak o firmaya hileli bir şekilde verdiniz. Hiç vicdanınız sızlamadı, itiraz da etmediniz, bu yanıştan da dönüşmesine dair hiç sesiniz çıkmadı.

Şimdi, kaderine terk ettiğiniz makine fabrikalarına sırayı getirdiniz. Makine fabrikaları memleketimiz için bir cevherdi. Özbekistan Şeker Fabrikasını 1993'te işte, bu makine fabrikaları anahtar teslim kurdular. Bu fabrikanın yapımı dünyaya açılıp bir meydan okuma, millî bir başarıydı. Ülkemiz ilk kez bu fabrikalar sayesinde teknoloji ihraç etmiştir. Bu makine fabrikaları bu ülkede 15 şeker fabrikasını da kurmuştur, yine, 1982 yılında hepinizin bildiği Kızılırmak üzerinde Hirfanlı Hidroelektrik Santrali'ni de yok saydığınız makine fabrikası yapmıştır. Bu fabrikalar üretmeye devam ederken Denizli Adıgüzel Santrali'nin yapımını ne yazık ki zamanın Cumhurbaşkanı Kenan Evren Çinlilere vermiştir. Elektromekanik üretimimiz, millî üretim gücümüz bu davranışla yara almıştır. EMAF ve makine fabrikalarını koruyamadığımız için ülkemizi yap-işlet-devret modellerine dövizle borçlandırıp, tefecilere muhtaç edip bugünkü hâle getirdiniz. Ülkemiz, bu fabrikaların ürettiği pH metreleri bugün dünyaya teknoloji satan Çin'e 1984 yılında satmıştır. Biz şeker pancarı tarımına sahip çıksaydık et, süt, ayçiçeği, şeker sıkıntısı çekmezdik; hidroelektrik santrallerini yapmaya devam ederdik, güneş enerjisi panellerimizi biz ürettik; kendi fabrikalarımızı kurardık, dövizle kamu-özel iş birliğine yaptırıldığını o köprüleri biz yapar hâlde olurduk ve enerjide dışa bağımlı olmazdık, elektronikte dünya markalarımız olurdu. Bugün makine fabrikalarını atıl hâle getirmek -tahmin ediyorum- AK PARTİ iktidarının ve ortağının bilinçli bir politikasıdır. Bu fabrikaları da cazip arsaları alan yandaşlara satmayı hâlâ sürdürmeye devam ediyorsunuz. Ankara, Afyon, Erzincan, Eskişehir, Turhal Makine Fabrikaları neden üretmez hâle geldi; bunu birlikte düşünmemiz gerekiyor. Makine fabrikaları üretirse yerli ve millî ekonomimiz kazanacak. Acilen makine fabrikalarının teknik eleman kadroları ve ihtiyaçları giderilip yüce Meclisin bu konuda umut olma zamanı gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Atıl kapasiteler canlandırılmalıdır, lojistik ve teknolojik imkânlar değerlendirilmeli, EMAF, teknoloji ve endüstriye katkı sunmaya hazır hâle getirilmelidir. Hani, sık sık “Anahtar teslimi OSB'ler yapacağız.” diyorsunuz, alın size imkân. Yerli ve millîyseniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Evet, anahtar teslimi OSB'leri yapmak istiyorsunuz, işte, alın size imkân; bu fabrikaları değerlendirelim. Gerçekten yerli ve millî iseniz, bu vatana bağınız size bu sorumluluğu veriyor, bu önergeye kabul oyu veriniz. Türkiye'nin ve Orta Doğu'nun en büyük kapasiteli makine fabrikalarını yeniden, yerinde inceleyelim, araştıralım, çalışmasını ve üretmesini sağlayalım, ülkemiz kazansın. Bu öneriyi hepinizin, “Yerli ve millîyim.” diyenlerin vicdanına bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerisi üzerine İYİ

Parti adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde bir şeker krizi var, AK PARTİ'si iktidarının ekonomiyi çok bilen üst yöneticilerinin deve kuşu misali kafayı kuma gömmelerine rağmen yaşanan ekonomik kriz, gıda sektörünün tüm kollarında olduğu gibi, şekerle imalat yapan üreticilerimizi de vuruyor. Bildiğiniz gibi ülkemizde şeker fabrikaları özelleştirilmeye başladıktan sonra devletimizin elinde 15 şeker fabrikası kaldı. Bu fabrikalarımızın şeker piyasasındaki pazar payı yüzde 30'lara kadar geriledi. Altı aydır kriz kendini göstere göstere geldi. Kasım ayında TÜRKŞEKER'in Genel Müdürü stoklarında yeni sezona kadar yetecek ürün olduğunu ve zam yapılmayacağını müjdelemişti. Geçen günlerde Tarım Bakanlığı, nihayet krizin farkına vararak, piyasaya müdahale ettiğini söyledi. Dolayısıyla, bir görevi de şeker piyasasını kontrol ve regüle etmek olan kuruluşların bu açıklamaları çerçevesinde, özel şeker fabrikalarındaki fiyatların da düşmesi beklenirdi.

Değerli milletvekilleri, bugün konuşmaya çıkmadan evvel son, güncel piyasa şeker fiyatlarını bir daha araştırarak geldim. Bir yıl önce 220 lira olan 50 kiloluk şeker çuvalı toptancılarda 850 lira, büyük bir alışveriş market zincirinde 913 lira, özel şeker fabrikalarında 800-810 lira arasında geziyor ve bu fiyatlara rağmen istediğiniz an ürün de alamıyorsunuz. Müdahale ettiğiniz hâlde fiyatlar böyle, bir de etmeseydiniz ne olacaktı Allah biliyor. Peki, niye böyle? Sayıştayın 2019 Raporu Bulgu 4'te "Üretilen Şekerin Üretim Maliyetlerinin Düşürülebilmesi" başlığındaki önergeye konu ilgili kısmı okuyorum: Elimizde olan makine fabrikalarının imalatlarının piyasa ile rekabet edemez durumda olduğuna dikkat çekilmiş, fiziki durumları uygun olan fabrikalarımızda kapasiteyi artıracak yatırımların yapılması önerilmiş, verimsiz çalışan kazan sistemlerinin değiştirilmesi, buhar kullanımında tasarruf sağlayıcı önlemlerin alınması tavsiye edilmiş. Arkadaşlar, devletimizin elinde 5 tane makine fabrikası vardı: Ankara, Eskişehir, Afyon, Erzincan ve Turhal'daki bu fabrikalar, şeker fabrikalarımızdaki makine ihtiyacını, revizyonunu karşılardı, hatta 2000 yılı öncesi yurt dışına, Özbekistan'a bile şeker fabrikası kurmuştu. Ne oldu bu fabrikalarımıza da fabrika olmaktan çıktı, yetişmiş personelini kaybetti? Hep sizin yanlış özelleştirme politikalarınız sayesinde içler acısı duruma düştü. Örneğin, Samsun Çarşamba Şeker Fabrikası ülkemizde açılan en yeni devlet fabrikası, 2011 yılından beri kapısına kilit vurulmuş şekilde bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – 2020 yılında söz verdiniz, revizyonunu bitirip faaliyete geçirecektiniz; hatta çiftçi size güvendi, fabrika açılacak umuduyla ekim yaptı, hâlâ fabrikayı açamadınız.

Şeker fabrikaları sadece şeker üretimine destek sağlamaz; şeker pancarı istihdam yaratır, hayvancılığı geliştirir, tarımı geliştirir, gıda sanayisini geliştirir. Dolayısıyla stratejik bir üründür ama sizin derdiniz kriz çözmek değil, rantçılara göz yumup kriz yaratmak. Bu kriz karşısında vatandaşımıza düşense muhteşem ekonomik kurmaylarınıza göre gözlerinin içine bakmasını tavsiye edip sabretmek. Lakin karşınızda sabır taşı olsa çatlardı. Sabret, sabret nereye kadar? İnşallah sandığa kadar. Sandıkta sabreden vatandaşlarımızın sillesini öyle bir yersiniz ki umarım bir daha düştüğünüz yerden kalkamazsınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP her alanda ak iş adamları, ak müteahhitler, ak barolar, ak akademisyenler, ak gazeteciler oluşturmıştı ancak bir kısmı eksik kalmıştı; özellikle ak şekercileri oluşturmaları gerekiyordu. Bunun için de cumhuriyet tarihi boyunca temel gıda olarak kamu ihtiyacını; vatandaşın, milletin, halkın şeker ihtiyacını karşılayan şeker fabrikalarının, 14 şeker fabrikasının maalessi ki hepsini birden satarak ak şekercileri oluşturdu. Bu oluşumu yaparken özellikle Malatya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Şevket Keskin'in yapmış olduğu bir açıklama var. İşte, AK PARTİ'nin şeker ve şeker piyasasına, şeker fabrikalarına da bakış açısı bu. Nedir bu? Yine AK PARTİ milletvekillerinden birisinin aracı firma olarak kurmuş olduğu TÜRKŞEKER Fabrikasından 200 TL'ye alınan bir çuval şekeri piyasaya 400 TL karşılığında sattığının tespiti Malatya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı tarafından yapılmıştır. İşte, AKP'nin şeker, şeker fabrikalarına bakış açısı budur.

Arkadaşlar, vekili olduğum Bingöl ilinde Arıcılar Birliği ve bal üretimi çok büyük bir kesimin geçim kaynağı olarak bulunmaktadır. Bingöl balı, dünyada yapılan yarışmada da 2'nci sıraya gelmiştir. Ancak şu anda Bingöl'de bal üretimiyle uğraşan Hacı Mehmet Budan bugün yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde özellikle toz şeker ihtiyacını karşılamakta çok ciddi bir şekilde zorluklar çektiğini ilettiler. Geçen sene nisan ayı bu zamanda bir torba şeker 180 TL iken, bugün 820 TL'ye çıkmıştır. Bu da bal üreticilerini çok ciddi bir şekilde sıkıntıya sokmuş ve bu sıkıntıları hâlen devam etmektedir.

Söz Bingöl ilinden açılmışken arkadaşlar, AKP iktidarı özellikle 2016'dan sonra sistemli, sürekli bir şekilde gerek gözü altında gerek cezaevlerinde gerekse her türlü mekânda işkence uygulamalarına devam ediyor. Bunun son örneği de Bingöl ili Solhan ilçesinde yolda yürürken iftar saatlerinde evine giden 3 genç Özel Harekât polisleri tarafından -Mahfuz Taş ve 2 arkadaş- gözü altına alınmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Gözaltı sebebi de "Yolda giderken neden zaferi işareti yaptınız, neden rabia ve ülkücü işareti yapmadınız?" diye yoğun bir işkenceye tabi tutuldular. İlgililer hakkında soruşturma, kovuşturma başlatıldı mı başlatılmadı mı, buradan başta İçişleri Bakanlığına ve Recep Tayyip Erdoğan'a soruyorum.

Arkadaşlar, şimdi gelelim finale. Tüm AKP Grubu, içinde bakan olmak isteyen varsa Nebati Bakanın suyu kaynadı, yakında görevden alınacak. Bakın, bu soruya cevap veren, doğru cevabı veren Recep Tayyip Erdoğan tarafından Hazine ve Maliye Bakanı atanacaktır. Bu sorunun cevabı nedir? Gölgede yüzde 61,1; güneşte yüzde 145, hissedilen yüzde 200, bu sorunun cevabı nedir? (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Bilen, Bakan oluyor.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Ziya Altunyaldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu, siz aziz milletvekillerimizi ve değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Bu arada, konumuz, üretim ve makine üretimi olunca imalat sanayisi başta olmak üzere emekleriyle, alın teriyle ülkemizin kalkınmasına katkı veren, çalışan tüm kardeşlerimizi yürekten tebrik ediyor, ramazanlarını da hayırla bitirmelerini ve bayrama erişmelerini diliyorum.

Değerli arkadaşlar, Kadim Bey'e teşekkür ediyorum. Zira, Türkiye'nin en önemli meselelerinden olan ya da en önem verdiğimiz konulardan olan imalat sanayisini, makine üretimini gündeme getirdi. Esasen, AK PARTİ iktidarlarımız döneminde en fazla önem verdiğimiz, üretimde ön koşul olarak öngördüğümüz ve aslında tüm sektörleri yatay kestiğini bildiğimiz... Ve şunu da

ifade etmeliyim -bürokrasi dönemimden hatırlıyorum- bir işletmeye gittiğimiz zaman, bu işletme makine satın alırdı ve bu makineyi üç yıl, beş yıl, on yıl üretir, tekrar yeni bir makineyle değiştirir ve bir anlamda, bu "cycle"ı, bu döngüyü değiştiremezdi ama gel gör ki, gerçekten, bu dönemde yaptığımız çalışmalarla makine sektörü bizim için lokomotif sektördür, asla vazgeçemeyeceğimiz bir sektördür ve bugün itibarıyla da makine sektöründe, değerli arkadaşlar, küresel anlamda son derece rekabetçi bir düzeydeyiz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – 5'in 3'ü kapalı.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Geldiğimiz noktada, 2021'de 20,8 milyar dolar ihracat yapmışız yani 225 milyar doların 20,8 milyar doları makine sektöründen ve genellikle de her zaman ilk üç sektörde olmuştur ihracatta makine sektörü; bu kapsamda da 18.305 imalatçı, 254 bin doğrudan istihdam, 160 milyar TL ciro ve toplamda da 42 milyar TL katma değer yaratan bir sektör. Ayrıca, değerli arkadaşlar, bu sektörde 2015'lerde gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı yüzde 15'lerdeyken bugün yüzde 21'lere çıkmış.

Sonuç itibarıyla, bu sektör bizim için son derece kıymetli bir sektör.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İyi ki önemli ha, önemsiz olsa ne yapardınız.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Ancak, özellikle ifade etmem gerekir ki, özellikle bahsetmiş olduğunuz bu 5 makine imalat alanında, fabrikasında üretimler devam ediyor, herhangi bir kesinti yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şeker niye bulunmuyor?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Şunu kabul etmemiz lazım: 70'li yıllardaki buhranla birlikte özellikle kamu işletmelerinde iki unsur öne çıkmıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şeker fabrikada 280, piyasada 800; fakir fukara şeker bulamıyor, şeker!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Verimlilik, fayda-maliyet ve bununla birlikte katılımcı, şeffaf ve izlenebilirlik.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şekeri bitirdiniz, şekeri. Sattınız, özelleştirdiniz, bitirdiniz şekeri.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Bu açıdan baktığımız zaman, işletme verimliliği ve küresel çağdaş yönetim ilkeleri çerçevesinde yönetilen, kârlılığı, istihdamı ve katma değeri temin eden her işletmenin kamu ya da özel sektör ayrımı yapmaksızın ülkeye katkı vermeye devam etmesi esastır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kim kâr ediyor? Sizin yandaşlar kâr ediyor, kim kâr ediyor?

BAŞKAN – Veli Bey, hoş geldiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, şekerle ilgili doğru olmayan bilgi veriyor. Ben kendi adıma değil, memleket adına, vatandaşlar adına laf atıyorum.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Bu anlamda, bu 5 fabrika da üretime devam ediyor, buralarda bir sıkıntı yok, üretime de devam edecek ve inşallah, ülkemiz, bugün elde ettiği başarıları gelecekte daha yukarılara taşımak suretiyle hem karbon emisyonunu düşürecek, hem de dijitalleşme yoluyla makine sektöründe, başat sektöründe rekabetçi olmaya devam edecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Veli Bey, genel talep üzerine -özlemliler- yerinizden 60'a göre bir dakika söz veriyorum, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da yaşanan don afetinden etkilenen kayısı üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Malatya bugün yine kara bir güne uyandı, bir felaket yaşandı. Üreticilerin binbir emek verdikleri kayısılar sabaha doğru eksi 5-6 dereceyle dondu. Geçtiğimiz yıl 6 Mayıs'ta donan kayısılar, bu yıl da 14 Nisan'da bir felakete karşı karşıya kaldı; hem meyveler hem de üreticilerin emekleri yandı. Başta Merkez, Akçadağ, Yazıhan, Kale olmak üzere, Malatya'nın tüm ilçelerinde meyveye dönüşmüş olan kayısıların büyük bölümü yandı, kayısı kalmadı.

Malatyalılar adına talep ediyorum: Devletimiz, Malatyalıların, Malatyalı çiftçilerin yanında olsun. Geçtiğimiz yıl da maalesef alınan borçlar zar zor ödenmişti; bu yıl kayısı üreticisi, 30-40 bin liralık polişe bedelini ödeyemeyeceği için TARSİM'e sigorta yaptıramadı ve çaresizlik içinde bekliyor. Meclisimize "Malatya'ya sahip çıkılması" çağırısını yapıyorum. Bu felakette herkesi Malatyalı çiftçinin, Malatyalı kayısıcının yanında olmaya çağırıyorum. Ben de bu sorunu takip edeceğimi burada huzurlarınızda ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündemin "Oylaması Yapılacak İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 21) (x)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi yapacağımız ve bugün yapılacak olan açık oylamaların tamamının elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için verilen süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Şimdi oylama için üç dakika veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 21 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

(x) 21 S. Sayılı Basmayazı 12/4/2022 tarihli 78'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

“Kullanılan oy sayısı :279
Kabul :273
Ret :6 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 184) (xx)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum:

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 184 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :281
Kabul :275
Ret :6 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

3’üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 186) (xx)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 186 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :283
Kabul :277
Ret :6 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

4’üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (xx)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 189 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :291
Kabul :277
Ret :13
Çekimser :1 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 184 S. Sayılı Basmayazı 12/4/2022 tarihli 78’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(XX) 186 S.Sayılı Basmayazı 12/4/2022 tarihli 78’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(xx) 189 S. Sayılı Basmayazı 13/4/2022 tarihli 79’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

İşler” kısmına geçiyoruz.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Müsaade ederseniz devam edeceğiz yoksa ara vermek zorunda kalacağız.

1’inci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 190 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

190 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi 1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 7 Ekim 2019 tarihinde Belgrad’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Mevlüt Karakaya.

Buyurun Sayın Karakaya. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 190 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sizleri ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, uluslararası sözleşme, devletler arasındaki hukuki bir ilişki tesis etmek, var olan bir ilişkiyi değiştirmek veya ortadan kaldırmak maksadıyla, karşılıklı irade beyanlarının uyuşmasıyla yapılan hukuki bir işlemdir. Sözleşmeler esas itibarıyla uluslararası hukukun asli kaynaklarından. Milliyetçi Hareket Partisi olarak güvenlik, organizasyon, ticaret ve ekonomik iş birliği konularını içeren bahse konu sözleşmeleri, uluslararası ilişkilerimizin geliştirilmesine, tarihî misyonumuzun pekiştirilmesine ve devlet-millet bekamızın garanti altına alınmasına sunacağı katkıları nedeniyle uygun ve yerinde bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, uluslararası anlaşmalar, sözleşmeler, mutabakat zabıtları, protokoller, esas itibarıyla uluslararası ilişkilerin hukuki temeline kaynaklık ederler. Bu, işin şekli boyutudur; esas içeriklerindeki ilişkisel boyuttur. Bu tür sözleşmelerin içerik tahlilinin fayda-maliyet temelinde yapılması gerekir ve doğaldır. Ancak uluslararası siyaset ve ilişkilerde fayda-maliyet temelli analizlerin geniş bakış açılarını gerektirdiği de bir gerçektir. Bu sözleşmelerle tesis edilen ilişkilere devletlerin sahip olduğu vizyonları, tarihî misyonları, ideoloji ve tarihî ilişkilerinin etki etmesi kaçınılmazdır. Bu bağlamdan olmak üzere, Türk kültür ve devlet geleneğiyle alakalı bir değerlendirme yapmakta fayda olduğunu düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, bizim anlayışımızda devlet ve milletin bekası önemlidir. Ecdat buna “Devlet-millet ebet müddettir.” demiştir. Uluslararası siyaset deyimi olarak da kullanılan “beka” sözcüğü Türk kültürü içerisinde bengü devlet yani sonsuz olan devlet anlamına gelir. Bengü devlet olma, tehditlere karşı korunmanın çok daha ötesinde bir anlamı ifade eder. Bengü devlet olma, sürekli olmanın ötesinde gelecek nesilleri de hesaba katan sürdürülebilir olmayı anlatır. Velhasıl bengü devlet, vizyon ve misyon sahibi olmayı gerektirir. Bengü devletin vizyonu Kızilelma’dır, ecdat buna İlayikelimetullah demiştir. Bengü devletin hedef kitlesi bütün insanlıktır, tüm canlılardır. Bengü devletin misyonu insanlığa huzur ve adalet sağlamaktır, ecdat buna nizamîâlem demiştir. Bu nedenledir ki Türk cihan hâkimiyeti mefkûresinin özünde barış vardır, adalet vardır. Ecdat kurduğu Türk devletleriyle asırlar boyu âleme nizam getirdi, barış getirdi, adalet getirdi. Ne zaman ki Türk devletleri yıkıldı, nizamîâlem ülküsü zayıfladı, insanlık kan ve gözyaşına gark oldu. Osmanlı coğrafyasında yer alan devletlerin bir asrı aşan süredeki hâlleri hepimizin malumu.

Değerli milletvekilleri, bugün içinde yaşadığımız dünya düzeni ortadadır. Bunu bilmek yetmiyor, idrake de ihtiyacımız var. Dünya var olduğundan beri dünya düzenini belirleyen üretim ilişkileri olmuştur. Bugüne kadar yaşadığımız siyasal, düşünsel, yaşamsal formların temelinde üretim ilişkilerinde değişim ve gelişmelerin etkili olduğunu görüyoruz. Krallıkların, imparatorlukların, feodal yapıların ortaya çıkması, avcılık ve toplayıcılıktan tarım toplumuna geçmeyle söz konusu olmuştur. Sömürgeci imparatorlukların yolu, üretim ilişkilerinin değişimi ve yeni coğrafyaların keşfiyle açıldı. İmparatorlukların dağılması, homojen ulus devletlerin kurulması sanayi toplumuna geçişle mümkün oldu. Modernleşme, şehirleşme ve şehirlere akın bu dönemlere denk gelir.

Kitlesel üretimi halleden dünyanın yeni düzende tüketici bulması gerekiyordu. 1980’lere geldik ve sanayi ötesi toplumun ayak sesleri duyuldu. Bu dönem, küresel tüketim toplumu oluşturma dönemiydi çünkü üretilen ürünlerin, kitlesel üretimlerin ve buralarda yığılan ürünlerin pazarlanması, satılması gerekiyordu. Bunun için, sınırların ötesini aşmak, geçmek gerekiyordu. Serbest dolaşım, gümrüklerin kaldırılması, tarife dışı engellerin yasaklanması, tarımsal üretimlerin kısıtlanması bu dönemin belirgin uygulamalarından oldu. Reklam, tutundurma, halkla ilişkiler, bireysel finans, kredilendirme uygulamaları bu dönemde hız kazandı. Üretim teknolojilerinin gelişmesi, esnek üretim sistemlerinin devreye girmesiyle, “just-in-time” üretim modellerinin

^(x) 190 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

uygulanmasıyla, sıfır stok politikalarıyla üretim modelleri devreye sokuldu. Bugün, sanayi ürünlerinin küresel düzeydeki anormal fiyat artışlarını konuşurken küresel gelişmelerin, üretim sektörleri üzerindeki, üretim modelleri üzerindeki etkilerini hiç konuşmuyoruz. Sıfır stok üretim modelleriyle aslında dünya hiç beklemediği bir şekilde pandemiye yakalandı ve pandemi sürecinde meydana gelen üretimdeki aksamalar ihtiyaçları karşılayamaz hâle gelince küresel düzeyde bu fiyat artışlarıyla karşı karşıya geldik. Bu gerçekler, üretim ilişkileriyle ortaya çıkan ekonomik, siyasal formların birer sonucu. Küresel vatandaşlık, küresel dünya devleti, dinler arası diyalog, medeniyetler arası ittifak da bu dönemin belirgin projeleri arasındaydı. Küresel yönetim yani dünyanın tek elden yönetilmesi için ulus devletlerin etkilerinin azaltılması gerekiyordu. Ulus devletlerin sonunun geldiğinin söylenmesi de bu dönemlere rastlar. "Küreselleşme ve yerelleşme birlikte olur." söylemiyle ulus devlet yapısının çözülmeye çalışılması bu döneme denk gelir. Etnik, inanç, cinsiyet temelli kimlik siyasati ve terörist faaliyetler bu dönemde körüklenmiştir. PKK ve FETÖ gibi terör örgütleri bu dönemde bize baş belası edilmiştir.

11 Eylül saldırısıyla süreç kesintiye uğramış, soğuk savaşın bitmesiyle yıkılan duvarlar 11 Eylül saldırısıyla yeniden örülmeye başlanmıştır. Bugün, 90 ülke kendini -ülke sınırında- duvarla korur hâle geldi. Yani eski konvansiyonel güvenlikçi politikalarla yeniden dönüldü. Geldiğimiz noktada üretim ilişkileri bambaşka bir hâl aldı. Endüstri 4.0 çağı üretim formlarını yeniden değiştirdi, nesnelerin interneti, büyük veri, yapay zekâ gibi gelişmeler her şeyin insansızını üretti. Pandemi, bu yeni üretim alanında dijitalleşmeyi dijital yaşama dönüştürmenin ortamını oluşturdu.

Değerli milletvekilleri, bu yeni, değişen ve gelişen dünya şartlarında bengü devlet olmak "Daha adil bir dünya mümkün." tezini ortaya koymakla mümkündür. Bu dünya düzeninde, içinde yaşadığımız şartlarda bengü devlet olmak insanlığa huzur projesi sunmayla mümkündür.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurun Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubum adına söz aldım, Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, cezaevleri, bir ülkenin demokrasiye, özgürlüğe, adalete ve insan yaşamına verdiği önemin aynasıdır. Ancak, cezaevleri, AKP iktidarında, özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden sonra hak ihlallerinin en çok ve en korkunç yaşandığı yerlerden biri hâline geldi. Tutukluların en temel yaşam hakları arasında bulunan sağlık, temiz suya ve gıdaya erişim, haberleşme, ısınma hakları engellenmektedir. Engellenen tedavi hakkının yanı sıra darp, işkence ve birçok hak ihlali nedeniyle cezaevlerinde şüpheli ölümler artarak devam etmektedir.

"İşkence ve kötü muameleyle sıfır tolerans" diyen AKP'ye şunu hatırlatmak istiyoruz: Cezaevleri sistematik olarak işkence ve ölümlerine dönüşmüştür. İHD verilerine göre, son beş yılda 255 tutuklu ve hükümlü cezaevinde yaşamını yitirirken son bir ayda cezaevlerinden 5 tabut daha çıkmıştır. En son, Silivri Cezaevinde Ferhan Yılmaz, uğradığı işkence ve kötü muamele sonucunda 10 Nisanda yaşamını yitirmiştir. Özgürlük İçin Hukukçular Derneğinin cezaevi ziyaretindeki tespitlerine göre, 6 Nisanda 60'a yakın gardiyan "Halil Kasan" adlı tutuklunun da bulunduğu koğuşa giderek kendisiyle birlikte 6 tutukluya hakaretler ederek işkence yaptı. Bu durumun bahçede ve süngerli odada da devam ederek tutuklulara "Kendini as, öldür." diye intihar dayatıldığı, koğuşa gelen cezaevi müdürünün ise tutukluları "Size film çekeceğiz, bekleyin." diyerek tehdit ettiği, işkence nedeniyle 8 Nisanda 6 tutuklunun intihar girişiminde bulunduğu ve hastaneye kaldırıldığı aktarılmıştır. Bu olayların ardından 29 yaşındaki Ferhan Yılmaz yaşamını yitirmiştir. Ferhan Yılmaz'ın ağabeyi Hikmet Yılmaz basına yaptığı açıklamada, kendisine kardeşinin kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiğini söylediğini ancak hastanede kardeşinin gösterilmediğini belirtti. "Kardeşimi yıkarken gördüm, işkence izleri vardı, üst dudağı şişmişti, gözlerinden kan akıyordu. Tahliyesine iki gün kala kardeşim işkenceyle katledilmiştir." dedi.

Aynı şiddete maruz kalan bir diğer tutuklu Halil Kasan, annesiyle yaptığı telefon görüşmesinde "Anne, beni kurtarın!" diyerek yardım istedi. Halil Kasan, kendisiyle birlikte 5 tutuklunun işkenceye maruz kaldığını, kendilerinin bulunduğu yere gardiyanlar tarafından ip ve jiletin bırakıldığını aktarmıştır.

Cezaevi savcılığı tarafından yapılan açıklamada her ne kadar işkencenin olmadığı, Ferhan Yılmaz'ın kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği iddia edilse de Ferhan Yılmaz'ın hastanedeki görüntüleri yapılan işkenceyi gözler önüne sermektedir. Tutuklu ve hükümlülerin can güvenliğinden Adalet Bakanı sorumludur ancak ne yazık ki bu görevini yerine getirememektedir.

Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde 63 yaşındaki Mehmet Sevinç tutulduğu tek kişilik hücrede geçirdiği beyin kanaması sonucu 7 Nisan'da yaşamını yitirdi. Yirmi sekiz yıl cezaevinde tutulan Mehmet Sevinç tek kişilik hücrede değil de arkadaşlarının yanında olsaydı iddia edilen beyin kanamasına erken müdahaleyle şu an yaşıyor olabilirdi. Mehmet Sevinç'in cenazesi Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki Pirireis Camisi'ne götürüldü ancak cami imamı tarafından "yasak" denilerek cenaze yıkanmadı, dinî vecibeleri yerine getirilmedi. AKP döneminde ölüye dahi saygının olmadığına, cenazelerin bile cezalandırıldığına tanıklık ettik, ediyoruz.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan 82 yaşındaki Abdo Boran demans ve parkinson hastalıkları nedeniyle iki yıldır konuşmıyordu ve yatakları durumdaydı. Doktorlar tarafından "Cezaevinde kalamaz." denilmesine rağmen ATK raporlarıyla hukuksuz bir şekilde tahliyesi engellendi. Kaldırıldığı hastanede, 24 Martta, elleri ranzaya kelepçeli olarak yaşamını yitirdi.

Van F Tipi Kapalı Cezaevinde 20 yaşındaki, kronik bir hastalığı bulunmayan ve herhangi bir ilaç kullanmayan Şervan Can Güder 22 Martta şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi.

İğdir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan 28 yaşındaki Sinan Kaya için cezaevi yönetimi tarafından "İntihar etti." denildi. Kaya ailesi, Sinan Kaya'nın intihar etmediğini, vücudundaki işkence izlerine dair fotoğrafları basınla paylaştı.

Tutukluları ölüme sürükleyen uygulamalar, yaşanan bu ölümler ve ölümden sonra cenazelere ve acılı ailelere karşı sergilenen düşmanca tavırlar sözün bittiği yerdir. Tüm bu yaşananlara rağmen Adalet Bakanı 2 Nisanda hiçbir şey olmamış gibi, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine dair bilgilerin asılsız olduğunu iddia etti. Eğer asılsızsa peki, bu yaşananlar nedir? Daha kaç kişinin ölmesini bekliyorsunuz? Daha kaç ölümden sonra yakınlarını yaşatmak için Diyarbakır'da, Van'da, İstanbul'da adalet nöbetinde olan ailelerin çağrılarını duyacaksınız?

Tutuklu ve hükümlülerin sistematik bir şekilde ölüme sürüklenmesi iktidarınız döneminde ayyuka çıktı. Bu ölümleri görmezden gelmeniz düşmanlık hukukudur çünkü siz "hak" "adalet" "vicdan" gibi kavramlardan rahatsız oluyorsunuz. Bunun en açık örneği Aysel Tuğluk'a dair yapılan insani çağrılara karşı sessizliğinizdir. Aysel Tuğluk hakkında Kocaeli Tıp Fakültesi Adli Tıp Kurumunun hazırladığı raporda demans teşhisi konuldu, Tuğluk'un cezaevinde kalmasıyla hastalığının kötüye gideceği belirtildi ve tahliyesi yönünde görüş bildirildi ancak Adli Tıp Kurumunun Şubat 2022 tarihli 2'nci raporunda Tuğluk için verilen demans teşhisi yok sayıldı ve "Cezaevinde kalabilir." dendi. 20 baro, 23 Ocakta Aysel Tuğluk'un tahliyesi için ortak açıklama yaptı. 5 Nisan Avukatlar Günü'nde "Aysel Tuğluk İçin 1000 Kadın" adlı kampanya grubu Tuğluk'un üyesi olduğu İstanbul Barosuna durumuna dair bir dosya sundu. İlerleyen hastalığına rağmen sevgili Aysel Tuğluk zalimane tutumunuzla cezaevinde hukuksuz bir şekilde

rehin tutulmaya devam ediliyor.

Bir diğ er hasta tutuklu 84 yaşındaki Mehmet Emin Özkan. Özkan, 374 kez hastaneye sevk edildi. Hastaneler tarafından birçok kez "Cezaevinde kalamaz." raporu verildi ancak ATK "Cezaevinde kalabilir." diyerek Özkan'ın tahliyesini engellemektedir. Konuşmakta güçlük çeken, yatağa, tekerlekli sandalyeye mahkûm olan Özkan'ın ağır hastalığı Türkiye'nin temel gündemlerinden biri olduğu hâlde Adalet Bakanlığı bu konudaki duyarsızlığını sürdürmektedir. Hasta tutuklu ve hükümlülere karşı yürütülen düşman hukukunun dayattığı tek seçenek ölümdür. Tutukluları ölüme sürükleyen hukuksuz uygulamaların sayısız örnekleri vardır, buna günler de saatler de yetmez.

Değerli milletvekilleri, bir diğ er konu ise cezaevlerinde artarak devam eden darp, şiddet, işkence ve diğ er hak ihlalleridir. Geçen hafta, Patnos L Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan Bilal Babahan, Vedat Kalın ve Ferit Kaşçı'nın bir grup gardiyanın saldırısına uğradığı bilgileri aileleri tarafından kamuoyuyla paylaşıldı. Bilal Babahan'ın kolu iki yerinden kırıldı, Vedat Kalın ve Ferit Kaşçı'nın ise kollarında, kafasında ve bacaklarında kırık ve morlukların olduğu basına yansıdı. ÖHD Van Şubesi bahsi geçen cezaevine gerçekleştirdiği ziyarette tutuklulara ayakta sayımın dayatılarak küfür, hakaret edildiğini ve tutukluların darbedildiğini aktardı. Bir tutuklunun basına yansıyan ses kaydında da cezaevi müdürü ve başgardiyanla birlikte 60 civarında gardiyanın kendilerine saldırarak, 3 tutuklunun kollarını kırdığını belirterek bu benzer saldırıların yapılacağını aktardı. Patnos Cezaevinde işkence ve kötü muameleye karşı tutuklular beşer günlük dönüşümlü açık grevi eylemi başlatıldı. Can güvenliklerinden endişe eden tutuklular, bu Meclisten, yaşananlara sessiz kalınmamasını istiyor.

Milletvekillerimizden, İHD ve ÖHD'den oluşan bir heyet dün Patnos L Tipi Cezaevine gitti ancak cezaevi yönetimi heyetimizle görüşmedi ve heyetimiz engellendi. Bugün de Van F Tipi Cezaevini ziyaret etmek isteyen heyetimiz aynı gerekçelerle engellendi. Bu da bize yaşanan hak ihlallerinin, işkencenin ve hukuksuzlukların örtbas edilmeye çalışıldığını göstermektedir. Ne yaparsanız yapın, bu işkenceleri örtbas edemezsiniz çünkü yaşananlar gün gibi ortadadır. Cezaevinde gerçekleşen her ölüm, ihlal ve ihmal cezasız kaldığı için bir sonraki ölüme, ihmale ve ihlale davetiye çıkarmaktadır. Buradan iktidarı tekrar uyarıyoruz: Tutuklu ve hükümlülere dayatılan bu zulüm ve hukuksuzluklara bir an önce son verilsin.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerinde yaşanan bir diğ er hukuksuzluk ise infaz yakmalarıdır. Verilen hapis cezalarını bitirmelerine rağmen cezaevi idari gözlem kurulunun keyfi düzenlediği raporlarla tahliyeler engellenmektedir. Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinden tarafıma gelen mektupta, Turan Kaygısız, Hamit Bektaş ve Aslan Özdurak'ın verilen cezayı bitirmelerine rağmen tahliyelerinin hukuksuz bir şekilde engellendiği belirtilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Bunun çok sayıda örnekleri vardır ve bu kürsüden de bir çok kez dile getirdik. Cezaevi idari gözlem kurulunun raporlarıyla engellenen tahliyelere dair de defalarca Adalet Bakanlığına soru önergeleri verdik ancak her defasında yanıt alamadık. Buradan bu keyfiyete bir an önce son verilmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, iktidarın dayattığı ve sürdürdüğü bu hukuksuzluğa ve karanlığa kadınlar, gençler, emekçiler, halklar mücadeleleriyle "Dur!" diyecektir. Cezaevlerinde başka can kaybı yaşanmadan bu hukuksuzluğa ve vahşete son verilmelidir çünkü cezaevinde yaşanan her can kaybının vebali boynunuzdadır.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler ile ele alacağım konu arasındaki doğrudan ilişki şudur: İki gün sonra 2017 Anayasa değişikliğinin 5'inci yıl dönümü, 16 Nisan 2017. Anayasa değişikliği uluslararası ilişkileri etkiledi, demokratik anayasaya dönüş de uluslararası ilişkileri etkileyecek. Bu bakımdan, ben 5'inci yılını bu konuşmamda değerlendirmek suretiyle uluslararası ilişkilerle bağlantısını da kuracağım.

5 başlık altında değerlendireceğim. 2017 Anayasa değişikliğine neden ve nasıl gidildi? Oylama nasıl yapıldı ve hangi sonuçları doğurdu? Geçiş dönemi nasıl yaşandı? Uygulama nasıl oldu? "Sorusuzluk zırhı" ne demektir? Nedir nedenleri? İtici güçler neler? 2017 Anayasa değişikliği uzunca bir süreye yayılan anayasal arayış sonucu mu yoksa 15 Temmuz başarısız darbe girişiminin ürünü mü? İşte birkaç söz:

1) Anayasasızlaştırma: 2013'te zirve yaptı Gezi olayları sırasında; amir Anayasa hükümlerine uymamak, emredici Anayasa hükümlerini ihlal etmek.

2) "Bu hareket Allah'ın bize büyük bir lütfudur." (Cumhurbaşkanı Erdoğan, 15 Temmuz gecesi)

3) Olağanüstü hâl KHK'ler, darbe girişimiyle hiç ilişkisi olmayan hatta yaşamları cemaatlere ve bütün hukuk dışı yapılanmalara karşı mücadeleyle geçen kişi ve kesimlere yönelik kitlesel imha aracı olarak kullanıldı olağanüstü hâl döneminde.

4) Anayasa suçu itirafı: "Ülke yönetimi yasa ve Anayasa'ya uygun değildir ve de suç işlenmektedir." (16 Ekim, Sayın Devlet Bahçeli)

5) Değişiklik teklifi: AKP ve MHP mutfağında hazırlanan 21 maddelik değişiklik paketi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunuldu. (10 Aralık 2016, Başbakan Sayın Binali Yıldırım)

Peki, oylama nasıl yapıldı ve sonuçları neler oldu? Olağanüstü hâl ortam ve koşullarında Anayasa değişikliği yapıldı. 18 maddelik oylama 16 Nisan günü yapıldı ama propaganda ortam ve koşulları ölçsüzdü. "Evet" lehine devlet olanakları kullanıldı, "hayır"lar sürekli baskılandı. Açık oy, mühürsüz zarf kabul edildi. Burada açık oy verildi Anayasa gizli oyu emrettiği hâlde -madde 175- ama Yüksek Seçim Kurulu mühürsüz zarfları saydı, o nedenle "hayır/evet" dengesi çok az olduğu hâlde "evet" çıktı sonuçta.

Peki, bu mühürsüz oylar, açık ve mühürsüz oylar sonucu hangi kurumlar yok edildi? Tarihimize ilk kez Hükûmet ilga edildi, siyasal sorumluluk ilkesi kaldırıldı, siyasal karar düzenekleri tasfiye edildi, anayasal denge ve denetim kurumları, düzenekleri ortadan kaldırıldı.

Peki, ne yapıldı? Yine tarihimize ilk kez devlet başkanlığı ve yürütme birleştirilmek suretiyle kişisel iktidar ihdas edildi. Geçiş dönemi nasıl oldu? Geçiş dönemi:

1) Bir ay içerisinde Hâkimler ve Savcılar Kurulu lağvedildi, yeniden yapılandırıldı.

2) Bir ay içerisinde Cumhurbaşkanı eski partisinden başkan oldu.

Ya, altı ay içerisinde yapılması gereken uyum yasaları? Hayır, hiçbir uyum yasası çıkarılmadı, on altı ayda bile uyum yasası çıkarılmadı. Seçim kanununa öncelik verildi, Mart 2018'de seçim kanunu değiştirildi ve Haziran 2018'de seçimler yapıldı; 3 Kasım 2019'da yapılması gereken seçimler 24 Haziran 2018'e alındı.

Peki, ya OHAL KHK'leriyle kıyım faaliyetine ne oldu? Kitlesel kıyımlar seçimler sonrası da devam etti, 24 Haziran seçimleri sonrası da.

Peki, acaba bu uygulama nasıl oldu? 2017 Anayasa değişikliği, bilindiği gibi, 9 Temmuz 2018'de yürürlüğe girdi. Uygulama "parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme" deyimiyle özetlenebilecek bir çerçevede oldu ve esasen kendilerinin savunduğu, oyladığı Anayasa'yı ilkin kendilerinin ihlal etmesi şeklinde bir uygulama oldu. Fiilî durumlar hanesi

anayasal suçlarla eş biçimde devam etti; üniversiteler, özerk ve uzman kuruluşlar sarayın gölgesine konuldu.

Bu dönemde yasadışılaştırma ivme kazandı, bu Meclis, şu anda sol tarafı viran olan Meclis yasadışılaştırmaya imza attı. Nasıl attı? Özellikle CHP, HDP, İYİ Partinin önergeleri, AKP ve MHP'nin oylarıyla kategorik bir biçimde reddedildi. En yaşamsal yasalar, Nükleer Düzenleme Yasası, Turizmi Teşvik Kanunu ve diğer yasalar -tıpkı, oyladığımız Seçim Yasası gibi- gece yarılarında, televizyon yayınlarının yapılmadığı sırada oylandı ve bu yasalarda özellikle Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine geçit verilmek suretiyle âdetâ bu yüce Meclis sürekli yasadışılaştırmaya imza attı. Yargı tarafsızlığı ve bağımsızlığı yerini sarayın güdümüne bıraktı. Dün, burada ele aldığımız Cemal Kaşıkçı dosyası bunun tipik ve hazin bir örneğidir.

Kurumları, kuralları ve değerleri sürekli aşındırma ile toplumsal ayrıştırma ve yoksullaştırma arasında belirgin bir paralellik ortaya çıktı. Araçsallaştırılan din, aynı zamanda yoksullaştırmanın aracı oldu ama yoksullaştırma yoluyla kullanılan din, çözümün de aracı olarak kullanıldı "Ya sabır!" dendi. Peki, burada 5'inci halka nedir, bu fiilî durum ve Anayasa dışı uygulamada? Sorumsuzluk zırhıdır. Anayasa neden değiştirilir sayın vekiller? Yalnızca 2 liderin, 2 kişinin iktidar hırsına indirgenebilir mi? O dönemde bir kısmına değindiğim hukuk dışılıklar, bakın, 5 yasayla sorumsuzluk zırhına büründürüldü. 2016, 6749 sayılı Yasa; 2016, 6755 sayılı Yasa; 2018, 7071 sayılı Yasa; 2019, 7194 sayılı Yasa; 2020, 7256 sayılı Yasa; hepsi şununla bitiyor: "...hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluk doğmaz." Yani bu zaman diliminde, olağanüstü hâl döneminde ve sonrasında olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamelerinden kaynaklanan hukuksuzluklar, tümüyle, yapma, ihmâl ve kasit biçiminde -hangisi olursa olsun- sorumluluk doğurmaz. İşte, sorumsuzluk zırhının 5 halkası. Demek ki bu Anayasa değişikliklerini 5'inci yılında bu 5 aşamada serinkanlı bir biçimde düşünebilmek için bu 5 sorumsuzluk halkasını mutlaka dillendirmek gerekir, gündeme getirmek gerekir -ayrıntılı bilgi önümde var ama zamanınızı almayacağım- bu 5 halka bu döneminin karartılmaması açısından, kapatılmaması açısından çok önemli.

Peki, uluslararası ilişkiler ne oldu? Uluslararası ilişkiler, en çok kurumlardan uzaklaştığı, kurallardan uzaklaştığı bir dönemde rastlantılara bırakıldı, kişisel tercihlere bırakıldı. Uluslararası yükümlülükler çıkar ilişkileri doğrultusunda dönüşüme uğratıldı ve bu ilişkilerde savrılmalar bizim 1949'dan bu yana üye olduğumuz Avrupa Konseyi nezdinde gözlemlendi. Avrupa Mahkemesi kararlarına meydan okuma veya Anayasa'ya aykırı olarak bir gecede İstanbul Sözleşmesi'nden çıkış veya Paris Sözleşmesi'ni imzaladığımız hâlde çevre düşmanı yasaların buradan oylanmaya devam edilmesi ya da Kaşıkçı davasında gördüğümüz durum; bütün bunlar, uluslararası ilişkilerde kuralızsızlık, kurumlara saygı duymama ve uluslararası ilişkileri rastlantılara bırakma iradesinin bir sonucu olarak karşımıza çıkıyor. Bu nedenle, demokratik Anayasa'ya dönüş, demokratik hukuk devletine dönüş, esasen bu 5'li halkadan kurtulmanın ötesinde, uluslararası ilişkilerde de kurumlara ve kurallara dönmenin, Türkiye'nin cumhuriyetin başından bu yana yürüttüğü, uyguladığı onurlu politikaya dönmenin bir aracı olacaktır.

Sonuç olarak, 5 sözcük bütün bu beş yıllık tarihi özetliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sistemsizlik, kuralızsızlaştırma, kurumsalsızlaştırma, tarihe yabancılaştırma, tarihten toplumu uzaklaştırma ve değersizleştirme; bu 5 sözcük, demokratik rejime, demokratik parlamenter rejime, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yazan insan haklarına dayanan demokratik, laik ve sosyal hukuk devletine dönüşün aciliyetini ve gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Sayın vekiller, hepinize, lütfen, Anayasa değişikliğinin 5'inci yılında serinkanlı düşünelim diyeceğim ama sol taraf viran. (CHP sıralarından alkışlar) Meclisin bu viran durumu acaba sarayın gölgesine girmesi sonucu mu oldu?

O nedenle ben halkımıza sesleniyorum: Türkiye'nin acil demokratik hukuk devletine ihtiyacı var, anayasal düzene dönüşe ihtiyacı var. Türkiye Cumhuriyeti kişisel, keyfî tutum ve tavırlarla yönetilemez.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde grupların söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talebi, Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan'a aittir.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine söz aldım. Bir kere daha yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sarp Sınır Kapısı'na ilişkin bir sorun var. Gürcistan ile Türkiye arasındaki en büyük ulaşım kapılarından biri olan Sarp Sınır Kapısı'yla alakalı olarak burada birçok konuşmalar yaptım. Ne yazık ki şu anda o sorun devam ediyor. Nedir? Sarp Sınır Kapısı'ndan başlamak üzere Kemalpaşa'dan, Hopa'dan Arhavi'ye kadar olan 30 kilometrelik yol boyunca ne yazık ki bir tır kuyruğu var. Bu tır kuyruğuyla alakalı olarak ilgili makamlara bugüne kadar yapılan başvurular sonuçsuz kaldı. Hem Gürcistan makamlarına, büyükelçiliklerine hem Türkiye'de ilgili bakanlıklara yapılan başvurular konusunda ne yazık ki duvara konuşuldu, duvardan ses geldi; yetkili makamlardan ses gelmedi değerli arkadaşlarım.

Bakın, bu kürsüye çıkmadan evvel, biraz önce de belediye başkanlarımızı aradım, ticaret odası başkanlarını aradım, oradaki yetkililerle görüştüm. Şöyle ifade edeyim: Bir kapı düşünün, kapıdan... Karadeniz Sahil Yolu'nu bilenler vardır, gelenler vardır. Değerli arkadaşlarım, sol şerit kapalı, daha doğrusu sağ şerit kapalı gidiş yolu üzerinde. Tırlar buraya park etmişler, tek bir yol var, insanlar bu yol üzerine tırlarını getiriyorlar, orada bir anda karşı tarafa doğru geçemiyorlar. Biraz önce almış olduğum rakamlara göre 1.200'ün üzerinde, 1.500'ün üzerinde tır var; burada dört gün, beş gün, altı gün yatıyorlar değerli arkadaşlarım. Bu tırların içerisinde bozulacak malzemeler var, kendi yazılı taahhütleri var, ilgili firmalara verilmesiyle alakalı yazılı taahhütname imzalamışlar, altına imzalarını basmışlar. Burada tır şoförleri Kemalpaşa'da, Arhavi'de, Hopa'da feryat içerisinde değerli arkadaşlarım. Şimdi öğrendik ki sayın bakanlardan birisi Artvin'e, ilgili yere gelip de sorunu yerinde görmek istemiş. Biz diyoruz ki: Bakın, şu anda bile, benim konuşma yaptığım şu saatte bile orada bir kıyamet var değerli arkadaşlarım. Bu ne yapıyor? Orada kara yolu güvenliğini tehdit ediyor. Ne yapıyor? Kara yolu ticaretiyle alakalı olarak bir kilitlenme söz konusu, şeyi aşamıyoruz.

Başka bir olay daha var, Sarp Sınır Kapısı'nda yeterli ölçüde memur yok değerli arkadaşlarım. Özellikle ramazan ayına girmemizle beraber ne yazık ki çalışmalara ilişkin bir yavaşlama var, buna ilişkin şikâyetler var. Burada, biri görevi diğerine devrediyorken ne yazık ki arada boşluklar oluyor, orada sıkıntılar çıkıyor değerli arkadaşlarım.

Başka bir olay daha var. Ne yapıyorlar? Bakın, orada tüneller var, Karadeniz Sahil Yolu içerisinde tüneller var. Geçtiğimiz günlerde bu tünellerde ne yazık ki ölümlü vakalar meydana geldi, ölümler oldu. Tırları tünellerin içerisine sokuyorlar, dört gün, beş gün boyunca bu tır şoförleri işlerini sağlamaya çalışıyorlar, yemeklerini orada yapıyorlar. Tır parkları var değerli arkadaşlarım ama ne yazık ki bu tır parklarının içerisinde işlerini sağlayacakları, en basit doğal ihtiyaçlarını karşılayacakları mekânlar yok, bu mekânları yapmadık. Böyle bir Türkiye coğrafyasıyla karşı karşıyayız. Buradan, yüce Parlamentodan, özellikle AK PARTİ'nin Grup Başkan Vekiline, ilgili bakanlara bunu söylemesi anlamında, bunu bir şerh düşmesi anlamında, bunu ifade ediyorum değerli arkadaşlarım.

Başka bir problem daha var, o da nedir? Bakın, özellikle Gürcistan tarafındaki -bunu, beni dikkatle dinlerseniz

göürsünüz- tırlara ilişkin de başka problem var. Gürcistan tarafı, yabancı tırların geçişine hiçbir problem yapmadan gerekli serbestliği sağlamasına rağmen, Türk plakalı tırlara ilişkin olarak... Neden yaptığını da bilmiyoruz bunu. Ben uzun yıllar da KEİPA'da çalıştım, Karadeniz Ekonomik İşbirliğinde. Bunu, bizim ticaret odalarımız, ilgili birimlerimiz, Gürcistan makamları nezdinde girişimlerde bulunmalarına rağmen ne yazık ki çözemediler değerli arkadaşlarım. Bakın, bizim tırlarımızı orada dört gün, beş gün özellikle bekletiyorlar. Niye bekletildiklerini de bilmiyoruz değerli arkadaşlar. Niye bekletiyorlar? Şunu anlatmaya çalışıyorum yüce Parlamentodan: Bakın, şu anda Artvin'de, Kemalpaşa'da, Hopa'da, Arhavi'de 1.500'e yakın tır şoförü -bu kutsal ramazan ayında oruçlu olanlar var, oruç tutanlar var- dört gün, beş gün boyunca o tırların içerisinde yatıyor değerli arkadaşlarım. Bu feryadı onların adına yüce Parlamentodan Türkiye'ye haykırıyorum değerli arkadaşlarım; bu sefer lütfen kulak verin diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir şey daha ifade etmek istiyorum: Bakın, biz Gürcistan ile Türkiye arasındaki bu sınır trafiğinin rahatlaması anlamında, bir başka yerde, Borçka Muratlı'da alternatif bir sınır kapısının açılması yönünde, 2013 yılında Parlamentoda, bütün Parlamento gruplarının ortak kararıyla bir kanun teklifini geçirdik. 2013'den bugüne kadar dokuz yıl geçti, buna ilişkin girişimlerde bulunmamıza rağmen -Türkiye bu konuda iyi niyetli girişimlerde bulundu, onu da ifade edeyim- ne yazık ki Gürcistan tarafından bu konuda aynı iyi niyetli girişimleri görmüyoruz değerli arkadaşlarım.

Türk Dışişlerinin, Ticaret Bakanlığının Gürcistan makamları nezdinde bir an önce, bakın, bir an önce -kanun teklifi Parlamentodan geçmiş- Parlamentonun ortak bir noktada buluşmuş olduğu bu kanun teklifi konusunda, Muratlı Sınır Kapısı'nın bir an önce açılabilmesi için gerekli olan işlemlerin yapılmasını ve Sarp Sınır Kapısı'nın gerekirse rahatlaması için, bu tır trafiğinin de rahatlaması için bir an önce önlemlerin alınmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

UGUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, sözün özü şu değerli arkadaşlarım: Bu konuşmanın yapıldığı saatlerde 3 ilçeyi birbirine bağlayan ana transit yolu üzerinde, yolun sağ şeridinde binlerce tır var. Binlerce tır şoförü dört gün, beş gün orada tırların içerisinde yatıyorlar, perişan durumdalar; lütfen bu sese kulak verin, bunun gereğini yapın. AK PARTİ Grup Başkan Vekillerine de özellikle sesleniyorum, her 2 Bakana da hem Ticaret Bakanına hem Dışişleri Bakanına bu konuda gerekli girişimleri yapması için gerekli ricada bulunun diyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası "Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum. Sayın Çalık...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, Malatya'da meydana gelen don afetinin yarattığı hasarın tespitine ilişkin açıklaması

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Dün gece itibarıyla, 13/4/2022-14/4/2022 gecesi ilimizde meydana gelen don nedeniyle özellikle kayısı üreticilerimizin her birine öncelikle geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. 2021 yılında Malatya'da 391 bin ton kayısı üretilmiş ve yaklaşık 86 bin ton kuru kayısı elde edilmişti ve 7.840 çiftçimiz, 15.720 tarım sigortası poliçemiz ve 170 bin dekar alanda TARSİM sigorta sistemimiz var. İlçelerimize göre farklı, çukur olanlarda, rakımı yüksek olan bahçelerde ve çiçek açmamış olan yerlerde olduğu gibi, çiçeklenme başlangıcı olan alanlarda da zarar tespit edilmemiş olmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, tutanaklara geçsin.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – ...rakımı düşük olan yerlerde maalesef hasar tespitleri var. Bu vesileyle Tarım Bakanımızla, Valimizle, İl Müdürlüğümüzle görüşmelerimizi yaptık ve ön hasar tespit çalışmaları devam etmekte. İnşallah, hasar tespitleri yapıldıktan sonra da süreci hep beraber takip edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – 2'nci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 191 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi bulunmuyor.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ORTAK DEVRİYE POLİS HİZMETLERİNİN UYGULANMASI HUSUSUNDA MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

(x) 191 S.Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

MADDE 1- (1) 7 Ekim 2019 tarihinde Belgrad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde şahıslar adına söz talep eden Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; yirmi yılın sonunda AKP'nin iş bilmezliği yüzünden hızla artan enflasyon, yüksek işsizlik vatandaşlarımızı görülmemiş bir sefaletle, fakirliğe sürüklüyor, belediyeler her geçen gün yeni bir aşevi açmak zorunda kalıyor. İlgili Bakan, yoksul ailelerin artmasını ve 2 milyon 450 bin haneye yardım yapıldığını da övünerek açıklıyor. Yardımları artırmakla övünenler, yoksulluğu büyüttüklerinin inanın, farkında bile değiller; şu anda âdeta akıl yoksunluğu yaşıyorlar. Akıl ve bilimle çözüm üretmek yerine yoksulluğu kader hâline getiren AKP, millete şükür tavsiyesi yapıyor. Fakat şükür tavsiyesi önerenlere bakıyorsunuz, onlar da sırça köşklere yaşıyorlar.

Biz Avrupa'ya vizesiz gitmeyi beklerken ülkemize 5-6 milyon sığınmacı hem vizesiz hem de yatılı olarak geldi. Çiftçimizden, köylümüzden, esnafımızdan esirgediğiniz 50 milyar dolardan fazla parayı da sığınmacılar için harcadınız.

Tarım cenneti bir ülke teslim aldınız; milleti taneyle satılan biber, domates, patlıcana muhtaç hâle getirdiniz. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizde milleti balığa hasret bıraktınız. Hayvancılığın merkezi bir ülke teslim aldınız; milleti 100 gram ete muhtaç ettiniz. "Yoksulluğu bitireceğiz." diyenler kendi yoksulluklarını bitirdiler. Gözleri ışıltılı parlayan Ekonomi Bakanı ne söylese tutturamıyor, milletin parasıyla şu anda âdeta toto oynuyor. Önce "Enflasyon ocakta pik yapar, sonra düşer." dedi, tutturamadı; sonra "Nisanda enflasyon yüzde 50'nin altında pik yapar." dedi, onu da tutturamadı.

AKP'li her bakan farklı hikâyeler anlatırken millet de hayat pahalılığından inim inim inliyor. Milletimizi bir yandan enflasyon, bir yandan da işsizlik resmen eziyor. TÜİK'in şubat ayı işsizlik verilerine göre resmî işsiz sayısı 3 milyon 579 bine ulaştı. İş aramaktan vazgeçenlerle birlikte işsiz sayısı şu anda 8 milyonu geçti. Her 5 gencimizden 1'ini işsiz bıraktınız, onlar da şu anda umutlarını kesti.

Değerli milletvekilleri, barınma ihtiyacı ilk kez en önemli problem hâline geldi. Gençlerimiz aile kurmaya, düğün yapmaya inanın korkar oldular; "Nasıl ev bulacağız? Hadi ev bulduk, bu fahiş kiralari nasıl ödeyeceğiz?" diye kara kara düşünüyorlar. Ev almak ise artık tamamen hayal oldu, bir evin ortalama fiyatı bir yılda 2-3 katına çıkmış vaziyette, ulaşmak da mümkün değil. Bakıyorsunuz, araba fiyatları aynı şekilde, yine 2-3 kat artmış vaziyette; yine hem sektör hem de aracı, vatandaşın sadece sırtına vuruyor. Hükümetse burada, sıralarda, dışarda, bakanlıklarda inanın dut yemiş bülbül gibi oturup sadece seyrediyor.

Milletimizin duymasını istiyordum, duymayanlara da anlatsınlar: Derelerimizi, ırmaklarımızı yok eden AKP. Sefaleti, yoksulluğu büyütüp enflasyonu uçuran AKP. Esnafı, çiftiği perişan eden, gençlerin umutlarını da yok eden, AKP. Türkiye'de, Trakya'da tarımı bitirip Ukrayna'dan ayçiçeği yağı bekleyen yine AKP. Gübreye bir yılda yüzde 342, tarım ilaçlarına yüzde 250, mazot ve elektriğe yüzde 120 zam yapan yine AKP. Savaşın sürdüğü Rusya'da enflasyon yüzde 16, Ukrayna'ya baktığımızda yüzde 13, Avrupa'da yüzde 6-7 iken, Türkiye'de enflasyonu yüzde 100'lerin üzerine çıkaran yine AKP. 4,5 milyon abonenin elektriği, doğal gazı kesilirken, milleti karanlıkta, soğukta bırakıp sırça köşklere izleyen yine AKP. Milletimiz merak etmesin, emin olun ki o sandık geliyor, AKP de o sandıkla beraber gidiyor. (CHP sıralarından alkışlar) AKP'nin şahlandırdığı enflasyonu emin olun ki biz düşüreceğiz. AKP'nin işsiz bıraktığı insanları biz iş sahibi yapacağız. Yirmi yıldır milletin çalışanlarını biz tekrar yerine koyacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Yolsuzluk ve israfı bitirip kaynakları halkımıza biz aktaracağız. AKP'nin kutuplaştırdığı, milletimizi böldüğü halkı yine biz kucaklaştıracacağız. Gün, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun liderliğinde halkın iktidarını kurma günüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Gün, mutlu ve güçlü bir Türkiye için mücadele günüdür.

Genel Kurula saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 (1) - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 (1) - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

Sayın Örs...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'un Düzköy ilçesinin Gülcana ve Alazlı Mahallelerindeki heyelan tehlikesine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, Trabzon'un Düzköy ilçesinde yaşanmakta olan ve yerel basınımızda da yer alan bir tehlikeyi yüce Meclisimize arz etmek için söz aldım.

Düzköy'ün Gülcana ve Alazlı Mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımız karların erimesiyle toprakta derin çatlaklar oluştuğunu, yer yer kaymalar yaşandığını ve bölgenin toprak kayması tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu ifade ederek yetkililerin ilgisizliğinden yakınmışlardır. Vatandaşlarımız "Büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız, söz konusu bölgede 25 evde insanlarımız yaşıyor, 3 evi tedbir amaçlı tahliye ettik ama burada toprak kayması olursa, Allah göstermesin, can kayıpları yaşanır; yetkililerin burayı görmesi için ölmemiz mi lazım." diyorlar. Ben de bu durumu yüce Meclisimize arz ederek yetkilileri göreve çağırıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Söz verdiğiniz için teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – 3'üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4098) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 317) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 317 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yavuz Ağırhaoğlu.

Buyurun Sayın Ağırhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRHÖĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partimizin Grup Başkan Vekilinin gadrine uğradım. Bu konuşma biraz emrivaki oldu. Bir hasbihâli, bir siyasi hasbihâli ramazan sükûnetine uygun yapmaya çalışacağım.

Uzunca zamandır memleket meseleleriyle alakalı hem Meclisin içinde hem Meclisin dışında milletin duyulmasını istediğimiz dertlerine derman olmak için, duyulmaz dertlerine kulak olmak için, anlaşılmadığını düşünenlerle empati yapıp anlaşılmasını sağlamak için, oy verdikleri hâlde problemleri çözülmeyle ümit olabilmek için daha önce sizlerin de iktidar yolculuğunuzda yaptığınız şeyi biz de yapıyoruz. Anadolu'nun muhtelif yerlerinde bu Genel Kurul salonundan daha dolu salonlara konuşuyorum. Hep aynı hikâyedir, Mevlüt Bey'in biraz önce bahsetmiş olduğu bengü devlet; hayallerini kurduğumuz, altında bütün bir milletimizin huzurla, güvenle yaşayacağı bir ülkeyi inşa etmek, koca bir memleketi, ayırmadan hiçbir ferdini iddiasıyla, huzuruyla, güvenliğiyle, kalkınmışlığıyla gelecek endişelerinden azade olarak ayağa kaldırabilmek mesuliyetiyle ömrümüzü verdiğimiz bir otuz yılın finali bu.

Devletin rakamlar üzerinden mesuliyetleri konuşulmaz, hecelenmez ama 100'üncü yılına gidiyoruz cumhuriyetin. 100'üncü yılında, dertlere derman olsun diye iktidara gelen partilerin millete vadettiklerinin ne kadarını yapıp yapamadıklarının muhasebesiyle geçirdiğimiz bir dört yılımız var. Bizim dört yılımız var milletin derdine derman olalım diye, sizin yirmi yılınız vardı milletin dertlerini çözmek için. Biz bu dört yılımızı sizin yaptıklarınıza teşekkürle geçirmek isterdik aslında, keşke yapabiliseydiniz de biz bu ömrümüzün bu müstesna zamanlarını bollukla, bereketle buluşturduğunuz bu Türk yurdunda size dua ederek geçirseydik.

Bu salondan daha kalabalık topluluklara konuşuyorum, topluluğun içerisinde her siyasal eğilimden, her beklentiden, her hissiyattan, her inançtan, her mezhepten insanlar oluyor; çoklarının gözlerinde endişe, çoklarının gözlerinde ve yüzünde bana karşı ifade etmekten imtina ettiği bir istihza görüyorum, mesela Mahir Bey'in gözündeki gibi "Ya, ben senin gibi konuşan ne adamlar gördüm!" ifadeleriyle konuşuyorum kalabalıklara. Yani yaşlılar var, seçiyorum aralarından, 60-70 yaşlarına gelmiş, herhâlde bir 5-6 tane parti uğurlamış adamlar görüyorum. 5-6 parti iktidarı uğurlamış, 5-6 partinin memleketi kurtarma vaatlerini kulaklarıyla duymuş da umutlanmış adamların hicran dolu gözlerinde hep bana yöneltilmiş şöyle bir ifade görüyorum: "Evlat, ben senin gibi konuşan ne adamlar gördüm; ben senin gibi konuşan ne adamlar gördüm."

Kürsüye çıkıyoruz, devlet adına, millet adına milletimize diyoruz ki: "Aziz milletimiz, biz geldik." Aslında gelişimizin siyasi sembolleri; partilerimizin isimleri, partilerimiz adına taşıdığımız mesuliyetin tüm Türkiye adına hangi çerçeveden, hangi hissiyatın taşıyıcısı olacağımızın da mehzaz olduğu irademiz ile organizasyonlar. Yani "Adalet ve Kalkınma" adalet ve kalkınmanın mecbur olduğu zamanlarda kuruldu; "Adalet ve Kalkınma" bir memleketin ancak adaletle kalkınacağına olan inançla kuruldu. Biz şimdi adaletle kalkınmamış, ne adaleti ne kalkınması başaramamış bir iktidarın mufassal hâle getirilmiş muhasebesine şöyle yapıyoruz: "Memlekete iyilik lazım." Şimdi, biz kürsüye böyle çıkıyoruz, anons ediyorlar bizi, milletin toplandığı salonlarda bizi kürsülere takdim ediyorlar: "Efendim, iyiler hareketinin falanca kurmayı iyilikle kürsüye geliyor." Ben iyilikle çıkıyorum kürsüye. Daha önce ülkücü-milliyetçi camianın kürsülerine, milliyetçi hassasiyetlerimizin, merkezinde milliyetçilik olan irademizin, merkezinde devlet olan irademizin, merkezinde Türk milletini ayağa kaldırma kuvvetimizin olduğu kürsülere bugün iyilikle geliyorum. Sebebi ne? Sebebi: Dört yıldır biz, yirmi yıldır siz. Memleketi adaletle kaldıracaktınız, başaramadınız; bunu yaparken, elinize geçirmiş olduğunuz imkânları kullanırken memleketi kapalı kompartımanlara hapsettiniz. Şimdi, biz, iktidara siyasi bir hasma bakar gibi bakmıyoruz, siyasi bir düşmanlıkla da bakmıyoruz; bir dev aynasına bakıyoruz, bütün hataların görüldüğü bir dev aynası.

Türk siyasetinin kaba tekrarına bakar mısınız lütfen. Konuşuyoruz biz milletimizle, diyoruz ki: "Biz geldik aziz milletimiz." Aslında, milletin gözünde şöyle bir hissiyat var: "Niçin geldi bizim bu evlatlarımız?" "Efendim, biz, sizi kurtarmaya geldik." diyoruz. "Siz, bizi neyden kurtarmaya geldiniz?" diye soruyorlar bize. "Efendim, biz, sizi adaletsizlikten, merhametsizlikten, nezaketsizlikten, israftan, yoksulluktan, yolsuzluktan, bu memleketteki geçim gaillesinden, zorluğundan, satın alma gücünün azlığından, ticaret yapabilme kapasitenizin yokluğundan evelallah kurtarmaya geldik." diyoruz. Bize diyorlar ki: "Oğlum, daha önceki iktidar bizi bu dediklerinizden kurtaracaktı." "Biz, sizi onlardan kurtarmaya geldik." diyoruz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Şimdi, bu tekrar, siyasetin bu tekrarı aslında hiçbir zaman memleketin kaderini değiştirmek başarısıyla buluşamamış bir siyasi tekrardır.

Ben otuz yıldır cemiyetçilik konuşuyorum. İcinizde otuz yıldır tanıdıklarım var. Memleket, millet kavgası veriyoruz otuz yıldır. Millî görüş geleneği de vardı, ülkücü hareketin ülküsü diye hayalini kurduğumuz bir Türkiye tasavvurunun, bir dünya tasavvurunun mesuliyetiyle yaşadık ömrümüzü, bundan sonra da öyle yaşayacağız. Ama bir problem var, kendisini kurtarmak için her sefer huzuruna çıktığımız milletimize, devamlı mazeretlerle iktidar devretme imkânı veriyoruz. Siz iktidarı devraldığınızda memleketin dünya ekonomisindeki yeri buradan daha iyiydi. Siz iktidarı devraldığınızda memleketin borcu bugünkünden daha azdı. Siz iktidarı devraldığınızda memleketteki enflasyon bu kadar değildi, işsizlik bu kadar değildi, eğitim problemlerimiz bu kadar değildi. Aslında siz, problemleri bir dağ hâline gelmiş bir millete "Her derdinize derman olacağız." diye geldiniz. Şimdi problem çözme kabiliyetini, kapasitesini yitirdiğiniz için problem çözmek yerine muhalefeti çözmeye teşebbüs ediyorsunuz. Muhalefeti çözüp iktidarda kalmak tabii ki bir enstrümandır ama kudretli iktidarlar memleketlerine verdikleri sözleri tutarak iktidarda kalabilirler. İktidarda kalmak için muhalefetin zafiyet geçirmesini beklemekten yahut muhalefetin zayıf noktalarını aramaya teşebbüs etmekten daha anlamlı bir iş var yapmanız gereken: İktidarda mı kalmak istiyorsunuz? Enflasyonu düşürün lütfen. İktidarda kalmak istiyorsanız işsizliği çözün lütfen. İktidarda mı kalmak istiyorsunuz, milletin duasını mı almak istiyorsunuz? Bu satın alma gücünün bu kadar azalmasına derman olun lütfen. Bu çocuklarımızın ümitsizliğine kavuşun, bu üreticilerin dertlerini çözün, bu çiftçi toprakla buluşturun. İktidarda mı kalmak istiyorsunuz? İktidarda kalmak için muhalefete bühtan etmekten çok daha az maliyetli bir iş var, her istediğinizi yapabilme kudreti var elinizde. "İslam Fazlıoğlu" diye bir evladı var bu milletin, kıymetli bir hocadır. Of'tan da böyle bu düzeyde, bu evsafa hoca nadirattandır yani filozofik kısmı çok kuvvetli bir adam. Bir davaya -çok

(x) 317 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

kiymetli bir söz, vicdanlarınıza emanet ediyorum- bir iddiaya, bir memleket tasavvuruna yapılabilecek en büyük kötülük siyasi hasımlardan gelmez, kötü temsilden gelir; bir davanın kaybı kötü temsille tescillenir.

Şimdi, bizim karşı karşıya olduğumuz şey şudur: Biz huzuruna çıkıp kendilerinden oy istediğimiz milletimize "adalet" diyoruz, diyorlar ki: "Bunu Adalet ve Kalkınma Partisi söylemişti." Diyoruz ki: "Kalkınma." "E, bunu da söylemişti." Diyoruz ki: "İş." "E, bunu da elhak söylediler." Diyoruz ki: "Aş." "E, zaten söylediler." "Eğitimde kalite." "Elhak programlarında var." "Üniversiteleri ayakta bir ülke." "E, bunu da duyduk." "Çiftçilerin ürettiklerinin hakkını, harmanda kazanacaklarının hakkını tohumu serperken öngörebildikleri bir ülke." "Bunu da söylediler, eyvallah." "Barışmış bir ülke." "E, bunu da duyduk." "Demokrasisi taçlanmış bir ülke." "E, bunu da vadettiler." "Millî geliri yükselmiş bir ülke." "E, bu da vardı." Şimdi, ne dersek; ben partim adına, ben memleket iddiam adına ne dersem siz onları demişsiniz. Siz onları dediğiniz için bana şöyle muamele yapıyorlar: "Oğlum, ben bunları çok duydum ya!" Siyasetin itibarı, çözülemez bu problemler girdabında birbirlerine çözülemez problemlerle iktidar devretmek değildir.

Bu Türklere, Türk milletine öğretmek zorunda olduğumuz bir şey var arkadaşlar. 2023 yılına giriyoruz. Tarihî serencamımız içerisinde Cumhurbaşkanlığı Forsu'ndaki devletleri iftiharla sayıyoruz; konuşurken, nutuk atarken "Şöyle devletler kurduk, böyle devletler kurduk." diye bağırıp çağırıyoruz ama nihayetinde karşı karşıya olduğumuz şey şudur: Yirmi yıl arkasında milletin büyük bir ümitte durduğu bir iktidar, bugün bize kaldırılmaz borçlar, ödenmesi zor, ödense bile birkaç yıl milletin tahammül sınırlarını zorlayacak imkânsızlıklar bırakıyor. Çocuklarımızın gözünde ümitsizlikler var. Üreticilerimizin problemleri var.

Yirmi yılın size sağlamış olduğu, nihayetinde Milliyetçi Hareket Partisinin de mazeretsiz olarak her istediğinizi yapabilme fırsatını sizin elinize vererek "memleketi ayağa kaldırma fırsatı" diye sunduğu yetkiye rağmen memleketi toparlayamadınız. Artık bir mazeretiniz de yok. Artık bize "Vesayet var." diyemezsiniz, artık bize "Gücümüz yetmiyor." diyemezsiniz, artık bize "Efendim, şu kanunu çıkaracağız ama salahiyetimiz yok." diyemezsiniz, artık "Programlarımız var ama programlarımızı uygulayacak gücümüz yok." diyemezsiniz. Her istediğinizi yapacak gücünüz varken bu memleketi bu hâle getirdiniz.

Bu memleketin hâli nedir? Bu memlekette hangi siyasi mazeret sizin bugün bizi karşı karşıya bıraktığınız zorlukları izah etmeye yetebilir? Eskiden vardı: "Sayımız yoktu." "Milletvekili sayımız yeterli değildi." "Vesayet vardı." "O vardı." "Bu vardı." "Bizi müstakil olarak iktidar etme imkânıyla bırakıyorlardı."

Bugün övündüğünüz, en çok övündüğünüz başarılarınız vesayet olduğu dönemlerdeki başarılarınızdır. 367 rezaletinin yaşandığı zamandı büyüdüğünüz zamanlar. "Efendim, istikrarsızlıktır bu sistem, istikrarsızlık sebebidir." diye eleştirdiğiniz sistem içerisinde en başarılı olduğunuz zamanlar, karnenizin en iyi olduğu zamanların örneklerini verdiniz. Şimdi mazeretsiz gücünüze rağmen memleket fakir, mazeretsiz gücünüze rağmen memlekette yoksulluk kurumsallaştı. 12 milyon 800 bin kişiye bakıyorsunuz. Yirmi yıllık iktidarınızda iktidarın övündüğü şeye bakar mısınız: Fakirlere yolun başında bakmak sizin övüncünüzdür. Yirmi yıllık iktidarın sonunda fakirliği yenmiş olmanız lazımdı, siz fakirliği siyasi kuvvete dönüştürdünüz. "12 milyon 800 bin kişiye bakıyoruz." demek yirmi yıllık bir iktidarın utancıdır, övüncü değil. Bir devlet adamının yolun başında fakirlerle sofralara oturması kıymetli bir şeydir ama devlet fakirlerle sofrada oturmaz, devlet fakirlerin sofrasını fakir sofrası olmaktan kurtarır. Devlet Başkanı da gitsin, o da kıymetlidir; Tayyip Bey de gitsin, o da kıymetlidir ama esas kıymet nedir biliyor musunuz? Devlet, vatandaşının sofrasına tabak olur, cebine harçlık olur, çocuklarına umut olur; devlet, o zaman devlettir. Mütevazı devlet diye, yirmi yıllık kudretin en sonunda, bir fakir grup sofrasına oturmaktan daha mühim sorumlulukları vardı arkadaşlar.

Bütün bunları -bir iktidar yolculuğu bizim, biz de aynı yolun yolcusuyuz- şunun için arz ediyorum size: Millet bizi duymaktan, aynı şeylerin tekrarının başarısızlığa dönük mahcubiyetini yaşamaktan bıkmış şekilde dinliyor bizi. Biz şimdi milletimize kalkınma vad ediyoruz, adalet vad ediyoruz, demokrasi vad ediyoruz, üretim vad ediyoruz, çiftçiye destek vad ediyoruz, çocuklarımıza iş vad ediyoruz, herkese demokrasi vad ediyoruz, herkese adalet vad ediyoruz. "Vergiye toplarken de adil olacağız, dağıtırken de adil olacağız." diyoruz, "Kamu kaynaklarını etkin kullanacağız." diyoruz. Şeffaflıktan bahsediyoruz, diyoruz ki: "Her kuruşun hesabını vereceğiz." Bu laflar size tanıdık geliyor mu efendim? Hepsini söylediniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yaptık.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Hepsini iddia ederek söylediniz. Benim sizin parti programlarınızla buralarda yapacağım konuşmalara hiçbiriniz itiraz etmezsiniz. Yahut şimdi Tayyip Bey'e parti kurdursanız, şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı... Bir ara rahmetli Turgut Özal Anavatanla böyle bir şey yaşamıştı, rahmetli Muhsin Başkanla da böyle bir diyalogları vardı, öyle hatırlıyorum; yeniden siyasete dönme istemişti, partisinden bağımsız; bir parti kuralım ve siyasete dönelim. Recep Tayyip Erdoğan -Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan değil, AK PARTİ'nin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan değil- bir gün memlekette iddia taşımış ve milletin teveccühünü kazanmış bir siyasi portre olarak yeniden siyasete girmek için bugünü kolluyor olsa, şimdi parti kursa, burada olsa size neden bahsedecek, ne diyecek size, size ne diye kızacak? Tayyip Bey bu kürsüye gelip "Ya arkadaşlar, harika yönetmişsiniz ülkeyi." der mi size? Diyemez. "Bu enflasyon gerçekten başarıdır." der mi size? Diyemez. "Bu işsizlik harikulade, iyi yapmışsınız." diyebilir mi size? Diyemez. "Bu memlekette bu kadar borcu çok iyi yapmışsınız, mazeretlerinizin de hepsi meşru." diyebilir mi? Diyemez. Tayyip Erdoğan parti kursun, gelsin bu kürsüye, iktidarınızın yirmi yılını eleştirsin, ne diyorsa razıyız. Tayyip Bey gelsin buraya "Ben parti kurdum." desin. 2002'de vadettiği parti politik vizyonunun, vitrininin, programının dokümanlarını alsın, gelsin buraya, bu kürsüye çıksın, desin ki: "Ben bir parti kurdum." 2002'deki kurduğu partinin programına da razıyız, o programla yirmi yılınızı eleştirsin, ne diyorsa razıyız. Bunun için söylüyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen bir parti kur; sen bir parti kur, gel.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bizim kurulu bir partimiz var. Bizim için... Bunu şunun için arz ediyorum size: Mesele, mesele, meseleniz...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – O parti seni ne yaptı? O parti seni kullanıp attı ya!

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – İnsicamımı bozmaya çalışmanıza gerek yok Beyefendi, rahat olun.

BAŞKAN – Sayın Yayman...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Ama Başkanım, böyle bir konuşma üslubu yok.

BAŞKAN – Hakaret etmiyor, bir şey yapmıyor, ne diyeyim yani?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Sizin için önemli olan şey şu: Allah size, memleketin bütün dertlerine derman olmak için bir yirmi yıl lütfetti. Millet size, bizim bütün problemlerimizi çözün diye 20 kere bütçe yapma imkânı verdi. Çözebilseydiniz, başkalarının parti kurmasına müsaade etmemek için uğraşmanıza gerek kalmayacaktı.

SALİH CORA (Trabzon) – Çözdük, çok şey çözdük.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Millet bize diyecekti ki: Her derdimize derman oldular, her şeyimiz var evelallah. Bolluk var, aş var, bereket var, çocuklarımızın gelecek endişesi yok diyeceklerdi bize.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Enflasyon da düşecek merak etme, enflasyon da düşecek. Her şey var burada, eskiden olmayan her şey var burada.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bunu göreceğiz, bunu göreceğiz. Bizi...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Eskiden olmayan her şey var burada.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ya, arkadaşlar, bakın, böyle bir şeye heves etmenize gerek yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sen kürsüye vurarak böyle bir şey...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Şunun için söylüyorum, sizin de bizim de boynumuzda borç şudur: Bu siyasi münakaşalar içerisinde derterine derman olmak için vekâlet aldığımız milletimizin birinci gündemine odaklanmak zorundayız.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onu bilseniz çok iyi olacak.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu, siyasi olarak avantaj kollamak, efendim muhalefete karşı galip olmak, efendim muhalefete rağmen ayakta kalmak falan değildir; bu, milletle, millet için, milletle beraber iktidar olmaktır. Bizim için de mesuliyet, sizin için de mesuliyet, bizden sonrakiler için de mesuliyet budur. 2023 yılına gidiyoruz, bir Türkiye kurabileseydik keşke. Keşke siz bugün şöyle bir şey diyebilseydiniz bize: Memleketi 2002’de aldığımız yerin nerelerine getirdik diye başladığınız cümleleriniz şöyle olsun isterdik biz...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aynen diyoruz, o dediğini diyoruz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – ...enflasyonun dünyada yüzde 5,5-6 ortalamalara geldiği yerde o kadar başarılı bir iktisadi program uyguladık ki bizimki 3’te, 4’te kaldı diyebilseydiniz, ağzına kadar dolu bir hazinemiz var diyebilseydiniz, pandemi şartlarına rağmen iktisadi zorlukları olan sektörlerle iki sene, üç sene daha pandemi sürse ayakta kalmalarına imkân verecek kadar hazinemiz dolu diyebilseydiniz keşke.

SALİH CORA (Trabzon) – Diyeceğimiz çok şey var.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Keşke diyebilseydiniz ki üniversiteleri yerde sürünürken bulduk, dünyanın en saygın üniversiteleri hâline getirdik.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Aynen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tarımı; keşke diyebilseydiniz ki tarımda biz geldiğimiz zaman bağımlılık vardı, dünyanın en ciddi tarım ülkesi hâline geldik diyebilseydiniz.

SALİH CORA (Trabzon) – İHA’larımız, SİHA’larımız var bizim. İHA’lar, SİHA’lar, terörle mücadele...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Diyebilseydiniz ki keşke, cari açıkla bulduk ülkeyi, cari fazla veriyoruz; borçla bulduk ülkeyi, borçsuz yönetiyoruz diyebilseydiniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Eskiden terör vardı; şimdi, terör diyemiyorsunuz bak. Ne oldu terör?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla başaramadınız.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Herkesin gündemi terördü, ne oldu terör?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Başarısızlığınıza seviniyor değilim, başarısızlığınızdan mutlu oluyor değilim.

SALİH CORA (Trabzon) – Yirmi yıl nasıl iktidarda kaldık, yirmi yıl nasıl iktidarda kaldık? Başarısız olan kalabilir mi?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Keşke başarsaydınız da biz size ve yedi ceddinize dua ediyor olsaydık. Dolayısıyla sizin başaramamış olmanız bizim mesuliyetimizi artırıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Başarısız olsak kalabilir miydik?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Göreceğiz, göreceğiz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu siyasi münakaşa...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – 2023’te de göreceğiz, göreceğiz.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu siyasi münakaşa...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sözde kalacaksınız hep. 2023’te de aynı olacak.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu, parti sohbeti değil efendim.

SALİH CORA (Trabzon) – Başarısız olsak yirmi yıl iktidarda kalabilir miydik?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bu, millet vicdanında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet karar verecek, sen ne diyorsun ya? Millet karar verecek zaten.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sizin için...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Bir dakika alıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Zaten millet karar verecek buna, sorun yok.

BAŞKAN – Sayın Bak, niye çağırıyorsunuz, niye çağırıyorsunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çağırıyorum, millet karar verecek diyorum, bir şey demiyorum ki.

BAŞKAN – Niye çağırıyorsunuz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sayın Başkan, ne alakası var. Millet karar verecek diyorum ben ya.

BAŞKAN – Hakaret etmiyor, bir şey yapmıyor, konuşuyor, vatandaşın derdini anlatıyor ya.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Siyasi olarak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Millet karar verecek buna.

BAŞKAN – Lütfen...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Milletimiz karar verir dedik, millet karar verecek.

BAŞKAN – Tamam, millet karar verecek.

Buyurun Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ya, bari bunca başarısızlığın arasında bir siyasi nezaketi muhafaza edelim biraz, biraz, biraz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var ya?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ramazan biraz sakinleştirsin seni. Ya, birazcık, ramazanın yüzü suyu hürmetine biraz sakin ol.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sakiniz biz, sadece millet karar verir diyoruz, o kadar ya.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Ben huzurlarınızdan saygıyla ayrılıyorum. Milletimize sözümdür, bu Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi de dâhil karşı karşıya olduğumuz bütün problemler için kinle gazele değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha süre alacağım, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – ...mesuliyetle bir devlet hizmeti almaya çalışacağız. Bizi şöyle göreceksiniz inşallah: Kinin, garezin, nefretin diliyle değil, sevmenin, saygının ve memleketi ayırmadan, kayırmadan toparlamanın mesuliyetiyle

göreceksiniz. Oy verenlerin değil oy vermeyenlerin de, bizim partimizden olanların değil her partilinin de rahatlıkla kendini memleketin en mukaddes parçası sayabileceği bir siyasal iklime yürüyoruz. Bu sizin de mesuliyetinizdi, devralıyoruz bayrağı iddiamızla. Allah kerimdir, inşallah, siz başarılı olursanız siz kalırsınız, başaramazsanız elinizden alacağız.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK'yla beraber mi?

METİN YAVUZ (Aydın) – Güldürdün bizi ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Paniğe bak, paniğe. Paniğe bak, paniğe.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK'yla beraber mi?

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, söz talebiniz mi var?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bir şey demedim, PKK'yla beraber mi dedim.

BAŞKAN – Söz talebiniz mi var?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Yok, yok. PKK'yla beraber mi...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Söz istiyor Başkanım, söz istiyor. Başkanım, domatesler kızarmış hasat edecek.

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bir dakika söz verin. Allah aşkına bir dakika söz verin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Başkanım, arkadaşşa kürsüden söz veriniz; oturdukları yerden kolay

oluyor.

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına söz talebi Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – PKK'lı günleri unuttunuz değil mi? On beş sene PKK'yla yiyip içtiniz...

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Dinime küfreden bari Müslüman olsa.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – “Müslüman olsa.”

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Konuşma ya, sen kime konuşuyorsun?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sana, sana! Otur, otur!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Nezaketsiz!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Otur yerine!

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Hadi oradan!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Gel gel, kürsüye gel.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Karşımda kürsüye gelecek kadar bir muhalefet yok. (İYİ Parti sıralarından “Oo!” sesleri, gülüşmeler; AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ne oldu da bu kadar rahatsız oldun?

BAŞKAN – Zülfü Bey, çok rica ediyorum... Hatibi kürsüye çağırdım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bir şey demedim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Benim karşımda muhatap olacak kadar bir muhalefet yok; onu söylüyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – AKBİL ne oldu, AKBİL? AKBİL'ci. AKBİL nerede AKBİL'in hesabını ver! AKBİL'in hesabını ver önce. AKBİL'ci. Hadi oradan AKBİL'ci!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Gel, kürsüden korkma, gel kürsüye.

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri rica ediyorum; bitirelim, sona geldik, rica ediyorum.

Buyurun Sayın Çakırözer.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çipli kart satmıyoruz gel.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – AKBİL'ciye söz verin de konuşsun, konuşabiliyorsa. AKBİL'ci!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Senin kilon müsait değil.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Senin çipin var mı, çipin?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – AKBİL'ci.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Biz, burada, gece gündüz çalışarak bekleyen tüm uluslararası anlaşmaları bir günde geçirsek dahi bu iktidarın baskı politikaları sürdükçe dünyadaki itibarımızı düzeltmek adına bir arpa boyu yol gidemeyiz.

Bakın, az önce 83 yaşındaki tiyatro sanatçımız Genco Erkal Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasından yargılandığı davada beraat etti; iyi ki de beraat etti. İyi ama sadece ifadesi nedeniyle bir sanatçının, yüzlerce gazetecinin, binlerce yurttaşın mahkeme kapılarında ne işi var? Mesela, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nu kapatmaya kalkıyorsunuz. Saray iktidarına sormak isterim: Ne istiyorsunuz o platformdan? Adı üstünde, kadın cinayetlerini önlemek için mücadele veriyorlar hem de yılda 400 kadın, erkek şiddeti sonucu katledilirken. Bu kadınlar ne yaptı da kapatmak istiyorsunuz? Ben söyleyeyim: Tekirdağ'da, Samsun'da, Konya'da, Erzincan'da, tüm illerde adliye, adliye kadına şiddet davalarını takip ediyor, acılı ailelerle omuz omuza mücadele veriyorlar. Kapatmak istiyorsunuz çünkü serbest bıraktığınız katillerin hesabını soruyorlar. Çünkü Özgecan, Şule Çet, Ayşe Tuba ve daha nice cinayetlerdeki ihmallerin yani suç ortaklığınızın hesabını soruyorlar. Kapatmak istiyorsunuz çünkü İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkıyor, “Vazgeçmiyoruz.” diyorlar. Ben de bu kürsüden onlar adına sesleniyorum: Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun yanındayız ve asla yalnız yürümeyecekler.

Sonra, ne istiyorsunuz Tarla başı Toplum Merkezinden? Yoksulluk, ayrımcılık ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin en yoğun yaşandığı Beyoğlu Tarla başı'nda on beş yıldır gönüllü çalışıyorlar, tüm gayeleri çocuk ve kadınların tüm haklara eşit olarak erişmeleri. Bu oluşumu neden kapatmak istiyorsunuz? Aslında geçen yıl terörün finansmanı için çıkarılan yasaya sıkıştırdığınız maddelerden belliydi sivil toplum üzerinde nasıl bir korku ve gözdağı fırtınası estireceğiniz.

İyi ama değerli milletvekilleri, Türkiye eğer bugün kara parayla mücadele etmediği için gri listelerde ise bu, o hak temelli derneklerin faaliyetleri nedeniyle değil ki. Ya neden? İktidardaki yozlaşma yüzünden, uyuşturucu baronlarına, kaçakçılara, 5'li çetelere, yerli yabancı oligarklara verilen imtiyazlar, onlarla çekirtilen pervasız fotoğraflar yüzünden. Dolayısıyla, dernekler üzerinden, sivil toplum üzerinden bu ceberut elinizi artık çekin.

Değerli milletvekilleri, önümüzde Katar'la imzalanan bir protokol var. Kasım ayında Katar'da Dünya Kupası finalleri yapılacak. Bu anlaşma onaylanırsa aralarında bomba uzmanları, çevik kuvvet ekipleri ve diğer emniyet birimlerinden 3.250 emniyet görevimiz ve 100'e yakın özel yetişmiş polis köpeğimiz Katar'da görev yapacak. Giden uzmanlar ve bomba köpeklerine bakarsanız havaalanlarında, statlarda, otellerde bomba araması yapılacak. Havaalanlarının, statların iç ve dış güvenliği, kafilelerin otellerden maça geliş ve dönüşlerinde güvenliği hep polisimiz tarafından sağlanacak.

Değerli milletvekilleri, biz can ve mal güvenliğimizi emanet ettiğimiz kahraman polisimizin hem Türkiye'de hem uluslararası alanda sorumluluklar almasına karşı değiliz. Türkiye ile Katar arasında iyi ilişkiler kurulmasına da karşı değiliz ama bir

şeye kesinlikle karşıyız. Bakın, Dışişleri Komisyonuna gelen Bakan Yardımcısı bu anlaşmayı savunurken dedi ki: “Bu özel bir anlaşma Katar’la çok özel ilişkilerimiz çerçevesinde.” O zaman sormak hakkımız: Neyin özel, kimin özel ilişkisi? Yani biz şimdi, Katar Emirinin AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı’ndan özel ricası için mi buradayız? Yani uçan sarayın karşılığında mı, yani Tank Paletin peşkeş çekilmesinin karşılığında mı değerli arkadaşlarım? Köklü devlet geleneği, kurumsal birikimi olan Türkiye Cumhuriyeti’nin işte böyle özel ilişkiler içinde olmasına biz karşıyız. Saraydaki tek adam yönetiminin kişisel ikbalı uğruna uçurdıkları 128 milyar dolarları yerine koyacak borç swapları karşılığında kahraman polisimizin riske atılmasını karşıyız.

Bakın, polisimiz ülkemizde büyük organizasyonların güvenliğini başarıyla sağlamakta, gurur duymaktayız ama şimdi durum farklı, biz ev sahibi değiliz. Ne Uluslararası Polis Teşkilatından (INTERPOL) ne de FIFA’dan ülkelere yapılmış bir ortak görev gücü çağırısı yok. FIFA bu Dünya Kupası’nın güvenliğini Katar’dan bekliyor; şimdi onlar da Türk polisine devrediyor. Böylesine büyük bir organizasyonun güvenliği için dışarıdan polis görevlendirmek yetmez ki. Katar’ın yeterli güvenli altyapısı olması lazım. Ortada böyle bir altyapı yokken gencecik polislerimizi bir bilinmezliğe nasıl göndeririz değerli arkadaşlarım? Bakın, bu Dünya Kupası da tüm diğer uluslararası organizasyonlar gibi yüksek güvenlik riski taşıyor. IŞİD, El Kaide ve birçok terör örgütü kendilerini göstermek için fırsat kolluyor. Ülkenin coğrafyası yabancı, dili yabancı, geleneği yabancı, istihbarat kaynaklarımız yok ya da çok sınırlı. Şimdi, böylesine çok bilinmeyenli bir alanda herhangi bir uluslararası güvenlik şemsiyesi de bulunmazken polisimizin tek başına bu riski üstlenmesi ulusal menfaatlerimiz açısından gereksiz ve çok tehlikeli buluyoruz. Ayrıca, bakın, önümüzde öyle bir belge var ki bir uluslararası güvenlik anlaşmasından ziyade bir hizmet alım sözleşmesine benziyor. Emniyet mensuplarımızın bir özel şirket elemanı gibi muamele göreceği bir anlayışı biz asla kabul edemeyiz ama bakıyoruz, giden polislerimizin tüm işe, ibate, konaklama bedelleri, sağlık sigortaları, ulaşım masrafları, hatta yöneticilerin SIM kartları ve internet paketleri dahi düşünülmüş, yazıya dökülmüş yani anlaşmanın mali hükümleri konusunda iktidar tüm yükü Katar’a atmış, kendini sağlama almış. Ama değerli arkadaşlarım, yine, bu anlaşmada, göz bebeğimiz polislerimizin o görev sırasında başlarına bir şey gelmesi durumunda ihtiyaçları olan hukuki güvence düşünülmemiş bile; çok açık, çok net.

Elimde iki anlaşma var; biri bugünkü anlaşma, -işte, bu anlaşma- diyor ki: “Katar’da görevlendirilecek emniyet personeli Katar’da bulundukları süre zarfında Katar yargı yetkisine tabidir.” Yani şeriat yargısına tabidir diyor. Peki, o zaman bir de buna bakın. Bu ikinci anlaşma Katar’a asker gönderirken yine bu Meclisten geçirdiğimiz anlaşma; işte, bu anlaşma diyor ki: Türkiye Cumhuriyeti personeli hakkında -yani görev alacak askerler hakkında- yargı yetkisini kullanma hakkına Türkiye Cumhuriyeti sahiptir. Neymiş o durumlar? Ülkemize ya da ülkemiz personellerinden birinin kendine ve mal varlığına karşı işlenen suçlar, resmî görevin icrası sırasında yapılan eylem sonucu ya da görevin yerine getirilmemesi sonucu meydana gelen suçlar.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu iki anlaşma da bizim ama askerlere sağladığımız yüzde yüz yargı bağımsızlığı polisler için sağlanmıyor. İşte, bu vahim eksiklik bile oradaki polisimizin nasıl büyük bir tehlike altında görev yapmaya gönderildiğini göstermekte. Ayrıca, Dünya Kupası kasım ayında yapılacak ve bir ay sürecek ama bu Meclisten polis göndermek için beş yıllık yetki alındı, sonrasında da bu süre beşer yıl daha uzatılacak.

Değerli arkadaşlarım, ne oluyor, ne yapıyoruz, neyin karşılığında polisimizi Katar’a jandarma yapıyoruz? Bir kez daha soruyorum, neden beş yıllık yetki? Dünya Kupası sonrasında polisimize hangi görevlendirmeler yapmayı planlıyorsunuz? Bunu çıkın, anlatın diyoruz, konuşan yok.

Değerli arkadaşlarım, mesela, biz Katar’a bu kadar jest yapıyoruz. İşte, üs kurduk, asker gönderdik, şimdi polis gönderiyoruz, geçenlerde yine bir başka anlaşmada 250 pilotun eğitimini üstlendik. İyi, peki, bu kadar özel ilişki içinde olduğumuz Katar’dan bizim “canımız” dediğimiz, “yavru vatan” dediğimiz KKTC için bir tanıma jesti gördük mü? Lafa gelinece “KKTC’nin egemenliğini tanıtacağız.” Peki, tanıtın o zaman. Geçtiğimiz yıllarını bu Katar yönetimi Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’yle bizim gözümüzün içine baka baka 2 ayrı petrol arama anlaşması imzaladı, hem Türkiye’nin hem de KKTC’nin, Kıbrıs Türkü’nün hakkını, hukukunu yok sayarak. Peki, şimdi, şu soruyu sormak benim hakkım değil mi? O zaman ne işi var benim 3.251 polisimin, 100 uzman polis köpeğinin Katar çöllerinde, FIFA jandarmalığında ne işi var?

Değerli milletvekilleri, son olarak, sizlerin vicdanına seslenmek isterim. Böylesine güvenlik riski, böylesine belirsizlik bulunan bir organizasyondan Emniyet teşkilatımızı ne kadar uzak tutarsak o kadar iyidir. Polisimizin can güvenliğini riske eden, hukuki güvenliğini eksik bırakarak bu anlaşmaya biz karşı oy kullanacağız ama bize rağmen bu anlaşmayı çıkarmanız durumunda, şimdiden söyleyeyim ki doğacak her tür olumsuzluğun sorumluluğunun buna oy veren, bunu önümüze getiren, tüm uyarılarımıza rağmen Komisyon ve diğer platformlarda bunu önümüze getiren siyasi iktidara ait olacağını bir kez daha tarih önünde vurgulamak isterim.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA BÜYÜK ÇAPLI ORGANİZASYONLARIN YERİNE GETİRİLMESİNDE İŞ BİRLİĞİ KONULU NİYET MEKTUBUNUN UYGULANMASINA İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Aralık 2021 tarihinde Doha’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan uluslararası anlaşmalar üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan 14-20 Nisan Şehitler Haftası dolayısıyla bu toprakları bize vatan eyleyen, canını feda eden her bir şehidimizi rahmetle, minnetle ve saygıyla anıyorum.

Sayın milletvekilleri, yirmi yıldır süren AKP iktidarının birçok alandaki başarısızlığı ve ülkemizi getirdiği nokta hepimizin malumudur. Özellikle AKP’nin dış politikadaki tutarsız, liyakatsiz ve başarısız politikaları yüzünden Türkiye uluslararası camiada yalnız bir ülke hâline gelmiştir. Bugün, Türkiye, Avrupa Birliğinden kopmuş, ABD ve Rusya arasında sıkışmış, komşularıyla ilişkileri tepeden tırnağa sorgulanır hâle gelmiş bir ülke konumundadır. 2001 yılındaki 11 Eylül saldırılarından sonra kurulan AKP’nin ilk yılları Türkiye’nin dış politikadaki profilinin yükseldiği yıllar olarak kayıtlara geçmiştir. AKP, iktidarının ilk döneminde özellikle Avrupa Birliği üyelik hedefi noktasında başarılı adımlar atmış, insan hakları ve özgürlükler konusunda reformlar yapmıştır ancak bu süreç kısa sürmüş, AKP Türkiye’yi dış politikada ciddi savrulmalar yaşayan, yıllardır iyi ilişkilerimiz olan ülkelerle siyasi, ekonomik ve ticari ilişkileri darbe almış, bölgesinde izole olmuş bir ülke hâline getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, geçen yirmi yıl zarfında Türk dış politikası dramatik değişiklikler geçirmiştir. Özellikle AKP iktidarının ülkeyi tek adama teslim etmesi sonucu Batı karşıtlığına ve kibre dayalı bir dış siyaset izlenmiştir. Türkiye, model ve

örnek demokratik İslam ülkesinden otoriter yönetime sahip bir ülkeye evrilmiştir. AKP, bugün dış politikada millî menfaatleri değil, kendi siyasi menfaatlerini esas alan bir politika izlemektedir. AKP iktidarının başlıca siyasi hedefi, kamuoyu desteğini her ne pahasına olursa olsun arkasına alabilmek ve halkın mağduriyetini her durumda kendi çıkarları uğruna kullanmayı amaçlayan, her türlü yolu mübah gören popülist bir anlayışla ülkeyi yönetmektir. Birinci Dünya Savaşı'ndan yenik çıktığı hâlde Lozan gibi bir zaferi masada kazanan, İkinci Dünya Savaşı döneminde izlediği başarılı denge politikasıyla savaşa girmemeyi başaran Türk dış politikasının bugün geldiği nokta üzücüdür.

Değerli milletvekilleri, daha geçtiğimiz günlerde, 2018'de Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda katledilen Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı davasının durdurularak Suudi Arabistan'a devredilmesinin şokunu yaşadık. Oysa Kaşıkçı cinayetinden sonra Cumhurbaşkanı'nın söylediği sözleri hepimiz hatırlıyoruz ve destekledik de. Çünkü ülkemizde ulu orta yaşanan bir cinayet söz konusuydu ve Türkiye'nin bir muz cumhuriyeti olmadığını belirttik. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan da "Bunlar insanları enayi zannediyorlar, Suudi yöneticilerine sesleniyorum: Bu millet enayi değil, suçun işlendiği yer İstanbul, bunu İstanbul mahkemelerinin yargılaması gerekir." ifadesini kullandı. Ancak bu dosya apar topar kapatılıp Suudi Arabistan'a havale edildi yani AKP tarafından, Türkiye'de işlenen cinayet, Türk milletinin itibarı, Türk devletinin egemenlik hakkı Suudi Arabistan'a devredildi. Sormadan edemiyoruz: Devletin egemenlik hakkını Suudi Arabistan'a neden verdiniz? Neden uluslararası hukuka göre hakkımız olan yargılamayı bitirdiniz? Türk yargısının bağımsızlığını neden hiçe saydınız? Kaşıkçı, Konsoloslukta açıkça şehit edildi, Kaşıkçı cinayetinde Suudi Arabistan bizden belgeleri almak istedi "Belgeleri dinletiriz ama vermeyiz, bir de bunları yok mu edeceksiniz?" diyen AKP Genel Başkanı değil miydi? Şimdi ne değişti? Dosyayı devretme karşılığında ne aldınız?

Değerli milletvekilleri, Kaşıkçı olayı AKP'nin dış politikadaki savrulmalarının ilki değildir; bu zihniyetle son da olmayacaktır. Örneğin, Suriye meselesi, 2008 yılında Erdoğan ve Esad aileleri birlikte tatil yaparken, Bakanlar Kurulunu birlikte toplarken 2011 yılında "kardeşim Esad" birden "katil Esad"a dönüşmüştür. Bugünse Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'la barışmak için sarayda ön hazırlık yaptığı iddiaları vardır. Suriye konusundaki tüm bu savrulmaların bedeliyse ağır olmuştur, AKP'nin Suriye politikası sonucu bugün ülkemizde 5 milyondan fazla Suriyeli bulunmaktadır. Vatandaş derin bir ekonomik kriz yaşarken Suriyelilere harcanan para 100 milyar doları geçmiştir. Ayrıca, her gün Suriyelilerin sebep olduğu asayiş olayları yaşanmaktadır. Sınırımızda terör örgütleri yuvalanmıştır. Yani Suriye'deki yangına körükle giden iktidar bugün Suriyelilerin ülkemizde yarattığı ekonomik ve sosyal sıkıntıların baş sorumlusudur.

Değerli milletvekilleri, bir diğer örnek ise İsrail'le yaşanmıştır. Nitekim, Mavi Marmara fiyaskosu daha dün gibi aklımızdadır. İktidar ve yandaşlarının inadı ve İsrail'in hukuk tanımayan pervasızlığı nedeniyle 10 Türk vatandaşı uluslararası sulara katledilmiştir. AKP iktidarı göz göre göre gelen facia sonrası 3 şart koşturmuş; bu şartların hiçbirini İsrail tarafından yerine getirilmemiştir. Buna rağmen, AKP ve İsrail'in ilişkileri normale dönmüştür, İsrail'e ekonomik ilişkiler daha da artırılmıştır. Seçim meydanlarında "one minute" naraları atan Erdoğan daha sonra Mavi Marmara gemisini organize eden İHH'yi hedef göstererek "Gazze'ye giderken bana mı sordunuz?" dedi. Diğer taraftan, Sayın Cumhurbaşkanı defalarca Gazze'yi ziyaret edeceğini söylemişti, aradan dokuz yıl geçti, Sayın Cumhurbaşkanı Gazze'yi ziyaret edemedi ama İsrail Devlet Başkanı bir ay önce Türkiye'ye geldi, en yüksek seviyede devlet töreniyle karşılandı ve uğurlandı. Şimdi, sormadan edemiyoruz: "Ne değişti, 'one minute' ne oldu?"

AKP'nin tutarsız ve savrulmalar yaşayan politikalarının pek çok örneği daha bulunmaktadır. Rus uçağının düşürülmesinde "Özür dilemeyeceğiz, yine olsa yine yaparız."dan "Özür dileriz."e dönmüştür. Bunun bedeli olarak da alıp kullanmadığımız, depoda çürümeye terk edilen S-400'ler için 2,5 milyar dolar ödenmiştir.

Değerli milletvekilleri, tutarsız ve millî menfaatlerimize aykırı olarak yine çok benzerini ABD ve Almanya'yla da yaşadık. Özellikle Amerikalı Rahip Brunson'u ve Alman Deniz Yücel'i terör suçlamasıyla tutuklayıp yine Cumhurbaşkanı tarafından "Asla iade etmeyeceğiz, bu fakir bu görevde olduğu sürece bu teröristi kimse alamaz." dedikten sonra, bu 2 kişi de özel uçakla ülkelerine yolcu edildi. Ancak AKP'nin bu tutarsızlıklarının sonucu yine ağır olmuş, ekonomimiz ağır bir darbe almış, dolar bu olayların ardından 2 katına çıkmıştır.

AKP'nin dış politikadaki tutarsızlıklarının bir diğer durağı da Birleşik Arap Emirlikleri olmuştur. AKP iktidarı, önce, çıkıp Birleşik Arap Emirlikleri'ni "15 Temmuzun finansörü, hain darbe girişiminin suç ortağı." ilan etti. Ardından, düşman Birleşik Arap Emirlikleri dostumuz oldu, swap anlaşmasıyla para aldık. Tam iki ay önce bugün de Sayın Cumhurbaşkanı terör destekçisi ilan ettiği Birleşik Arap Emirlikleri'ni ziyaret edip resmî temaslarda bulundu. Yani iktidar, dün "15 Temmuz finansörü." deyip havuz medyasına "şerefsizler" diye manşet attırdığı Birleşik Arap Emirlikleri'yle milyar dolarlık anlaşmalar yapmıştır.

AKP'nin tutarsız dış politikasının örnekleri saymakla bitmez. ABD'yle Rahip Brunson olayının benzerini F-35 olayında da yaşadık. ABD, Türkiye'yi F-35 projesinden çıkardı, şimdi ödediğimiz parayı da vermiyorlar. Karşılığında devrini tamamlamak üzere olan F-16'ları istedik, onları da vermiyorlar. Yine, milletin milyarlarca doları AKP yüzünden boşa gitti. Geçen yıl, 24 Nisanda ABD Başkanının sözde soykırım açıklamasına tıpkı bir önceki ABD Başkanı Trump'ın Türkiye Cumhurbaşkanı'na yazdığı küstah mektupta olduğu gibi AKP tepki dahi verememiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanına çok yakın olan AKP üyesi bir iş adamı tarafından "AKP'yi iktidara ABD getirdi." itirafı dikkate alındığında tepki verilememesini anlıyoruz. Şimdi, on gün sonra, yine, ABD Başkanının böyle bir sözde soykırım açıklaması yapması durumunda ne yapacağınızı da merak ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin güçlü dış politika birikimi AKP tarafından hoyratça tüketilmiştir. Bir an önce Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dış politikası, dış politikaya ilişkin öğütleri, çizdiği yol haritası dikkate alınmalıdır, kişisel dostluklara dayalı dış politika değil, güçlü, millî, tutarlı ve istikrarlı bir dış politika izlenmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Son dönemde, yaklaşık bütün arkadaşlarımız bu kürsüye çıktıklarında cezaevlerinden söz ediyorlar, insan haklarından söz ediyorlar çünkü bize her gün başvurular var ve gittiğimiz mahkemelerde de cezaevindeki arkadaşlar özellikle bunu Mecliste gündeme getirmemizi istiyorlar, her getirdiğimizde de bunlar dikkate alınmıyor. Adalet ve Kalkınma Partisinin tarihine baktığımızda Fazilet Partisi var, 14 Ağustos 2001'de yaklaşık 59 milletvekili ayrılıp "Adalet" ismine "ve Kalkınma'yı da ekleyip bir parti

kuruyorlar. Bu parti, o dönem -hep "Yirmi yıllık iktidar." diyoruz ya- yaklaşık on dört ay on beş gün muhalefet kürsülerinde kalıyor ve o muhalefet kürsüsünde kaldığında o dönemin kurucuları bu kürsüye çıkıp konuşmalarında hep adaletten söz etmişler. Daha sonra Mecliste çeşitli görevlerde bulunup bakanlık yapan mesela Mehmet Ali Şahin bir konuşmasında demokrasi, hukuk ve olağanüstü hâllere atıfta bulunmuş ve demiş ki: "Demokrasinin olmadığı, hukukun olmadığı, olağanüstü hâl, sürekli sıkıyönetimlerle yönetilen bir yerde hukuktan söz edilemez, adaletten söz edilemez; o nedenle biz partimizin ismini Adalet koyduk." Bülent Arınç ne demiş? Bülent Arınç demiş ki o dönem: "Demokratik siyasetin yapılması için siyasette dokunulmazlıkların tartışılması lazım, siyasette fikir ve düşünce özgürlüğünün sonsuz olması lazım, herkesin düşüncesini söylemesi lazım." Tekrar, Hüseyin Çelik de -belki şimdi iktidarın hesabına gelmez- ifade özgürlüğü ve özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına uyulması konusunda dikkat çekmiş. Sadece bu mu peki? Kuruluşuna baktığınızda, partinin tüzüğüne, seçimlere gittiği beyannamelere baktığınızda "Biz 'adalet' kavramını önce söyledik, 'kalkınma'dan önce söyledik çünkü bir ülkede adalet yoksa kalkınma olmaz, ekonomi dibe gider; bir ülkede adalet yoksa baskı artar, korku artar, otorite artar, ekonomi kötüye gider." bunu söyleyen bir parti şimdi kalkıp Türkiye'nin Batman'ına, Siirt'ine, İstanbul'una gittiğinde adaletten nasıl söz edecek, Türkiye'deki cezaevlerine baktığında nasıl söz edecek? Cezaevleri konusunda, tekrar, meşhur 7 Haziran 2015 seçimlerinde bütün sonuçlara rağmen -bu Parlamento birçok olayı, 7 Hazirandan sonra nelerin geliştiğini biliyor- seçimlere giderken ne söylemiş: "Kişi güvenliği önce olacak, kişilerin özgürlükleri öncelikli olacak. Tutuklu ve hükümlüler yakınlarını kaybettiğinde, cezaevinden çıkarılıp cenaze törenine katılabilecek." Yasını paylaşabilmesi için böyle bir hak getirmiş ve şu anda biz biliyoruz ki bir kısım insanlar yakınlarını kaybettiğinde gidip ziyaret edemiyorlar. Şu anda, geldiğimiz aşamada, dün burada tekrar bizim araştırma önergemizde de dile getirildi, denildi ki: "Tutuklu ve hükümlüler cenazeye katılıyor." Tutuklu ve hükümlülerin cenazeleri memleketlerine gidiyor ve bu sefer yakınları cenaze törenine katılamıyor, böyle bir sürece geldik. Bu iddiaları gündeme getirdiğimizde de bunun nasıl olduğunu araştıralım değil, sorgulayalım değil, kovuşturalım değil; bununla ilgili bir sükûta bürünüyoruz. Her sessizlik, her ihlali artırıyor.

Bakın, biz cezaevlerinde çıplak aramadan, işkenceden, kitap yasaklarından, halay çekmeden, konuşulan dilden, yayınlardan, radyosundan, televizyonundan -hiç oralara- defalarca söz etmemize rağmen sizin getirdiğiniz sistemde ölümlerden söz ediyoruz ve cezaevi şu anda eza evine dönüştü, sıkıntı yerine dönüştü, üzücü bir yere dönüştü. Ceza sisteminde, sizin getirdiğiniz sistemle beraber her gün ihlaller var ve her ihlalle ilgili bir işlem yapılmadığında, bunlar giderek artıyor; her soruşturma yapılmadığında, kovuşturma yapılmadığında, sorgulanmadığında bunu uygulayanlara şu deniyor: Sistematik olarak uygulayabilirsin, devam edebilirsin. Bizim buradan çıkmamız lazım ve Türkiye'de, baktığınızda, bir şeyi sorgulamak, bir konu hakkında, özellikle insan hakları konusunda soru sormak giderek sorgulanma nedeni oldu. Kişiler bir "tweet" mi attı, bir paylaşım mı yaptı, insan haklarıyla ilgili bir şey mi sordu, suçu mu ortaya çıkardı; suçluya dönüşüyor, kovuşturma nedenine dönüşüyor. Bu böyle olduğu sürece hak ihlalleri giderek artar. Ve hep "Güvenlik, güvenlik, güvenlik, daha fazla güvenlik." denildiğinde -dünyada da var- az bir kesim zenginleşir, büyük çoğunluk yoksullaşır; bu da bir kural ve hep "güvenlik" dediğinizde de daha az hukuk demektir.

Evet arkadaşlar, Adli Tıp Kurumu... Konuşmanın bu bölümünü Adli Tıp Kurumuna ayırmak istiyorum. Neden? Çünkü "insan hakları" kavramında insan hakları ihlallerinin önlenmesinde Adli Tıp Kurumuna çok büyük görev düşüyor. Bir taraftan hekim ve sağlık çalışanları, bir taraftan hukuk sistemi. Bu iki kurum bilimsel olarak çalıştığında insan hakları ihlallerini önleme konusunda büyük görevlere sahip ama özerk değilse, bilimsel çalışmıyorsa, liyakate göre atama yapılmıyorsa, bağımsız karar alamıyorsa o zaman, bu kurum bağımsız değil resmî bir kurumdur. "Resmî kurum" denilince de nedir? Sivilden uzak, tümüyle onları atayan kişileri gözeten ve resmî görüşün duygusuyla davranan bir kurma dönüşür. Örnekler mi? Çözüm sürecinde -Sayın Ünal burada- hasta mahpuslar defalarca, sürekli konuşuldu. Her seferinde adım atılıyordu, bir derin el hasta mahpuslarla ilgili bir engel çıkartıyordu. Defalarca konuşulmasına rağmen bir şey yapılmadı. Arkadaşlarımız dile getiriyor, 80 yaşında Mehmet Emin Özkan'la ilgili kararlar, Batman'da haftada üç gün diyalize giren hastalar, sürekli kanser hastalarından söz ediliyor, bu hastalarla ilgili hiçbir işlem yapılmıyor. Nedense birkaç vakada şu yaşandı: Hastalar bırakıldı, eve gidemediler, hastane yoğun bakımına gittiler ve yaşamları sona erdi. Neredeyse, ben seni bırakıyorum, git hastanede öl, cezaevinde ölme diye... Her cezaevindeki ölüm ne olursa olsun şüpheli ölümdür, her cezaevindeki ölüm şüpheli ölümdür çünkü devlet orada bir sorumluluk taşımakta. Her şüpheli ölüm de araştırılacak ekiplerin bağımsız olması lazım; olmadığı zaman sürekli bir güvensizlik gelişir, sürekli bir endişe gelişir. Bu konuda da siyasi irade bir adım atmazsa problemleri daha da artırır.

Adli Tıp Kurumu... Hep Aysel Tuğluk'la ilgili örnekler verdik, tekrar oradan örnek vermek istiyoruz. Bugün birçok arkadaş, birçok tutuklu, birçok mahkûmun -"arkadaş" dememin nedeni çoğunlukla bizimle beraber çalışan arkadaşlarımız- bir kısmı hasta olduğu hâlde çaresizlikle baş başalar ama hiç dikkate alınmıyor. Türkiye cezaevlerinde binlerce hasta var, Adli Tıp Kurumu neye karar veriyor? Sürekli mahkemelerin ve devletin görüşünü dikkate alıp kişilerin sağlığını dikkate almıyor. Aysel Tuğluk örneğini niçin diyoruz? Kocaeli'de üniversite uzmanlık görüşü hastalığın tanısını koymuş. Adli Tıp Kurumu ne yapıyor? Adli Tıp Kurumu şunu yapıyor: "Ceza sorumluluğu var mı, yok mu?" Ne soruluyor? "Bu konuşmaları yaptığında, bu basın açıklamalarını yaptığında, bu çalışmaları yürüttüğünde ceza sorumluluğu var mıydı, yok muydu?" İnsan buna güler. Neden güler? Siz şu andaki sorumluluğuna, şu anda ceza çekebilecek düzeyde mi, hasta mı, değil mi, cezaevinde bu yaşamını sürdürebilir mi, buna karara vermiyorsunuz, o döneme dönüyorsunuz. Buna mahkemenin de gülmesi lazım, Parlamentonun da gülmesi lazım, herkesin gülmesi lazım ama buna gülmek değil, bu bir intikam aracına dönüşmüş. Bu bir intikam aracına dönüşürse o zaman işte düşman hukukundan, düşman uygulamalarından söz edilir. Önemli olan, bu kurumun bağımsız ve özerk olması lazım. Adli Tıp Kurumu ne zaman bağımsız ve özerk olursa ve liyakate göre bir atama yapılırsa şüpheli değil güveni artırır; o zaman, insan hakları ihlalleri de olmaz, daha da gelişmiş olur.

Sadece Adli Tıp Kurumundan mı söz edelim? Aslında Adli Tıp Kurumuna girmeden önce şunu söylemek lazım: Sorun Adli Tıp Kurumunda da değil, sorun iktidarın ötekileştiren, kinleştiren, ayrımcı, nefret dilinden vazgeçmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Siz iktidar olarak sürekli kin, nefret, ayrımcı ve ötekileştirici bir dil kullanırsanız bütün -tırnak içinde- resmî kurumlar öyle bakar, kolluk gücü öyle bakar. Önemli olan bireylerin özgürlüğüdür. Bireylerin özgürlüğünün olduğu yerde barış, demokrasi, özgürlükler gelişir ve o zaman, adaletten söz edilir, haktan söz edilir, hukuktan söz edilir. Bunun olmadığı yerde hep geriye gidilir, ekonomi de gider, barış da gider, özgürlük de gider, adalet de gider ve o zaman, Adalet ve Kalkınma Partisi değil, giderek korkuyu geliştiren, kendini kinkandıran bir tarza dönüşür. Bunun bir an önce sona ermesi lazım, barıştan yana yol almak lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, cumhuriyet tarihinden bugüne Kürtlerin eşitlik, özgürlük ve adalet talebi hep bir güvenlik sorunu olarak ele alındı. AKP de daha önceki iktidarların yaptığı gibi bir kez daha sorunu inkâr ederek baskı, şiddet, gözetim, tutuklamalarla Kürtleri demokratik siyasetin dışına itmek istiyor, Kürtlerin demokratik siyasetteki ısrarını görmezden geliyor. Kürt sorununun siyasi, ekonomik, kültürel olduğu kadar toplumsal bir sorun olduğu gerçeği önümüzde duruyor. Bu sorunun müzakere, diyalog ve demokratik ilkeler çerçevesinde ancak çözülebileceği hakikatiyle yüzleşilmesi gerektiğini söylüyoruz bir kez daha ama maalesef, bu konudaki yaklaşımlar bunun tam tersi.

Yine, bir zamanlar aslında AKP de böyle düşünüyordu, kendi politik perspektifini de böyle oluşturmuştu. Ta otuz bir yıl önce aslında Erdoğan İl Başkanırken Genel Başkanı Necmettin Erbakan'a sunduğu bir raporda bakın ne söylemiş, diyor ki: "Türkiye'de son otuz yıldır aralıksız çatışma, ölümler sürüyor, liderler değişiyor ancak Kürt sorununda kaset hep başa sarıyor. Kemalist devlette geleneksel zora ve silaha başvurma yöntemi artık iflas etmiştir." Aslında, bu kadar geriye gitmeye de gerek yok yani 2003 söylemlerine dönüp baktığımızda o dönem ne söylüyorlardı? "Evet, Kürt sorunu vardır. Kürt sorununu biz çözeceğiz, anneler artık ağlamayacak, yüzyılın barış siyasetini biz örüyoruz." diyorlardı. Tabii, o zaman toplumda Kürtler de kadınlar da halklar da bu söyleme büyük bir destek verdiler; peki, ne oldu? Günün sonunda iktidarını perçinleyen, güçlenen AKP dönüp dolaştı, geleneksel devlet aklına teslim oldu, söylediklerini unuttu, arkasını döndü; Kürtlerin kültürünü, dilini, adını yasaklayan, asimile eden zihniyetin de devamı oldu; devamı olmakla kalmadı, aslında kendisinden önceki iktidarların aklına gelmeyen, yapmadığı kötülüklerin de arkasına imzasını koydu. Yine, Kürt çocuklarının, gençlerinin, kadınlarının "Nevroz'da giydiği ulusal kıyafetlerini suç olarak algıladı, buna bile tahammül göstermiyor. İnsanların inancına göre gömülme hakkını engelledi. "Artık anneler ağlamayacak." dedi ama neredeyse ülkede ağlamayan anne kalmadı. O, "Ağlamayacak." dediği annelerin çocuklarının kemiklerini kargoyla gönderdi ve bunu bilinçli bir politika olarak yaptı; yıllarca o cenazeleri bekletti bekletti daha sonra kargoyla kemiklerini gönderdi.

Değerli arkadaşlar, yine, bir toplu mezar alanı... Yani ülkemizde birçok yer maalesef toplu mezar alanına dönüşmüş, belki son dönemde en çok konuşulan Nevala Kasaba'dır. Orada faili meçhul cinayetlerin işlendiğini, yüzlerce cenazenin olduğunu biz biliyoruz ama AKP ne yapıyor? Orada inşaat yapıyor; cesetlerin üzerine inşaat yaparak bu acıların unutulabileceğini sanıyor, villalar yaparak bu işin üstünü örteceğini düşünüyor.

Yani dönüp AKP'nin bütün bu yaptıklarına bakınca aslında Kürt sorununda çözüm adına anladığı şey: "İnkâr et, zulmet, kötülüğü sıradanlaştır." Ağızınızı her açtığınızda, evet, diyorsunuz ki: "Aslında bir Kürt sorunu yoktur. Biz, Kürt sorununu çözdük; artık mesele bitmiştir." Ama meselenin bitmediğini, Kürt sorununun çözülmediğini sizler de çok iyi biliyorsunuz. Evet, çözülen bir şey var, o da AKP'nin siyasetsizliğidir. Daha önceki iktidarlar da bunu çok söyledi, çok ifade etti ama kendilerinin çözüldüğünü bizler de çok iyi biliyoruz.

Yani, bir kere, şunu belirtmekte fayda var: Ülkede Kürt sorunu çözülmeden hiçbir soruna kalıcı çözüm getirilemeyeceğini muhalefet olsun, iktidar olsun bilmek gerekiyor. Tüm sorunların eninde sonunda bağlandığı yer Kürt meselesidir. Bugün yaşanan demokrasi krizinin de ekonomik krizin de bir nedeni bu çözümsüz bırakılan Kürt sorununun kendisidir çünkü çözülemeyen Kürt sorunu hukuksuzluk, açlık, yolsuzluk ve adaletsizlik olarak bizlere geri dönüyor. Ülkede yaşanan bütün kirliklerin üstünün Kürt sorunu bahane edilerek örtbas edildiğini biz biliyoruz. Bakın, Susurluk'tan bugüne açığa çıkan siyaset-mafya ilişkilerinin hepsi bu mesele üzerinden palazlandı, her tarafa çeteler köktü; neredeyse çeteler içinden çete çıkıyor ve bu konuda da herhangi bir söz kurmak bile yasak hâline getirilmiş. İşte, bu kirliliği, rantı örtmek için Kürt sorunu özellikle çözülmek istenmiyor; bunu ifade eden, karşı çıkan, çözüm isteyenler de "hain" ve "terörist" ilan ediliyor. Demokrasiden, adaletten, eşitlikten ve hukuktan bu kadar uzaklaşmış olmasının bir nedeni de bu yaklaşımın kendisidir. "Düşünmez isek yoktur." dediğimizde tabii ki bir sorun yok olmuyor. Kürtler de yok olmuyor; Kürtler de haklı taleplerinden, mücadelelerinden asla vazgeçmiyor. Yani çözümsüzlük aslında her gün sorunu daha fazla derinleştiriyor ve çıkılmaz hâle getiriyor. Kürt sorununu elbette ki çözümsüz bırakmak; çözüm, diyalog, müzakere sürecinden uzaklaştırmak için bir kez daha partimiz hedef hâline getiriliyor. HDP'nin barış ve ortak yaşam mücadelesinden ciddi bir rahatsızlık duyuluyor. Savaşa karşı her yerde barışı dillendiren HDP, hedef hâline getiriliyor. Bunun içindir ki 2015 yılından beri partimize karşı uygulanan şiddet biçimi, yaptırılmayan hukuksuzluk kalmadı. Binlerce arkadaşımız bu şiddet dalgasıyla gözaltına alındı, tutuklandı, hâlen de cezaevlerinde rehin tutulmaya devam ediliyorlar, cezaevlerinde de ayrıca ciddi baskı ve şiddetle karşı karşıya kalıyorlar. Sadece "Nevroz"a katıldığı için, 8 Marta katıldığı için; ana dil eylemlerine, etkinliklerine katıldığı için arkadaşlarımız onlarca yıl ceza aldı.

Parti binalarımız her gün basılıyor. Bir örnek vermek istiyorum, yakın zamanda Cizre ilçe binamız basıldı, neredeyse parti binamız talan edildi. Aslında Cizre parti binamız, arkadaşlarımız, bizler 7/24 takip ediliyoruz. Yani sabahın köründe bir ilçe binasını basmanın, orayı talan etmenin mantığının ne olduğunu biz biliyoruz. Siz, o ilçe binasında bir şey bulmayacağınızı biliyorsunuz; siz orada korku salmak istiyorsunuz, baskı ve şiddet politikasını derinleştirmek istiyorsunuz ama şunu bilin ki: Bakın, şu an Cizre parti binamızın önünde halkımız günlerdir bu talana ve baskıya karşı nöbet tutuyor. Asla Kürtler bu konuda mücadeleden de vazgeçmeyecektir. Evet, Kürt sorunu tarihseldir; evet, derin bir sorundur, çok boyutludur, ciddi bir politik duruş gerektiriyor, güncel politik çıkarlara heba edilmeyecek kadar önemlidir, oy hesaplarıyla oynanacak bir mesele değildir.

Her iktidara gelmek isteyen önce yüzünü Diyarbakır'a veriyor, Diyarbakır'a gidiyor; Kürtlere, Kürt sorununa dair söylemlerde bulunuyor -AKP de bunu çok yaptı- sonra Ankara'ya geri döndüklerinde bütün bu söylediklerini inkâr etmeye başlıyorlar, inkâr sürecini devreye koyuyorlar ama şu bilinsin ki Kürtler de buna asla prim vermez, vermeyecektir.

Bakın, AKP iktidarı, Ukrayna ile Rusya savaşında barış istediğini, barış politikalarını desteklediğini günlerdir televizyonlarda, yayın organlarında söylüyor, bu kürsüde de dile getiriyor, barışın sağlanması için oradan oraya koşturuyor, diplomatik faaliyetlerde bulunuyor ama mesele içe döndüğünde aynı AKP neredeyse "barış" kelimesini yasak hâline getirecek. Barış isteyenleri, barış sürecini şu an yargılıyor ve sadece "barış" dedikleri için yüzlerce barış akademisyeni işinden aşından oldu, sürgüne gönderildi. Dolayısıyla bu "barış" meselesinde de "demokrasi" meselesinde de ikiye bölünmüş bir politika söz konusu. Eğer gerçekten barış istenmiş olsaydı Ukrayna'da uygulanan siyasetin aynısı Afrin'de de uygulanırdı. Afrin'de sadece Kürtler olduğu için yerlerinden edilmezlerdi, dilleri okullarda yasaklanmazdı, ekonomi kaynakları olan ağaçlar, zeytin ağaçları kesilip burada satılmazdı ama mesele bu olunca, Kürtler olunca her şey mübah oluyor, her şey görmezden geliniyor. Bunu sadece iktidar yapmıyor, bunu muhalefet de yapıyor. Muhalefet, AKP'nin bütün politikalarına ilişkin ciddi eleştiriler yapıyor, itirazlar yükseltiyor, kabul etmediğini ifade ediyor ama mesele Kürtler olunca, Kürtlerin talepleri olunca, adalet olunca, özgürlük olunca muhalefetin de aynı tutumu takındığını maalesef görebiliyoruz. Dolayısıyla, sizin demokratlığınızın da, barışseverliğinizin de ölçüsü, turnusol kağıdı Kürt meselesidir. Kürtlere yaklaşım bu ülkedeki barışın da demokrasinin de ölçüsüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Değerli arkadaşlar, yine, tabii ki, şunu bilin ki Kürt meselesiyle yüzleşmeyen, çözüm üretmeyen hiçbir muhalefet ülkenin hiçbir sorununu çözemez; helalleşemez, demokratikleşemez, “hak, hukuk, adalet” sadece bir slogan olarak kalır yani iktidara gelirse de eskinin kötü bir kopyası olunur. Şu da bilinsin ki zaten orijinal kötüler dururken kimse de kopyasına dönüp yüz çevirmez ama biz bütün bunlara rağmen şunu bir kez daha söylemek isteriz ki iyi ki HDP var. HDP bütün farklılıklarıyla birlikte, kutuplaşmaya, kin ve nefret siyasetine karşı yeni yaşamı ören, yeni yaşam mücadelesini büyüten bir partidir. HDP bütün baskılara karşı bu mücadeleyi de yürütebilecek bir partidir.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4’üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 147) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 147 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylara sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GÜNEY SUDAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARET VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 26 Nisan 2017 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5’inci sırada yer alan İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

9.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 181) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 181 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE MADENCİLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİNE DAİR MUTABAKAT ZAPTİ İLE MUTABAKAT ZAPTINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı” ile Mutabakat Zaptında değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

6’ncı sırada yer alan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk

^(x) 147 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) 181 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC’de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

10.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC’de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 296) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 296 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİNİN KKTC’DE EĞİTİM-ARAŞTIRMA YERLEŞKELERİ (ASBÜ-KKTC) KURMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 11 Şubat 2021 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC’de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için bir dakika süre vereceğim.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 296 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:319	
Kabul		:310
Ret		:9 ^(x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

190 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 190 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:318	
Kabul		:264
Ret		:54 ^(x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

191 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

BAŞKAN – 191 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:326	
Kabul		:271

^(x) 296 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

317 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4098) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 317) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 317 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :328
Kabul :257
Ret :71 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

147 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 147) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 147 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :316
Kabul :266
Ret :50 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

181 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

9.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 181) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 181 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı :314
Kabul :298
Ret :13
Çekimser :3 (x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

7’nci sırada yer alan 309 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

11.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 309)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

8’inci sırada yer alan, 178 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

12.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 178)

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN - Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Nisan 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.13